

***SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA***

KÖZGYŰLÉSI ELFOGADÁS ELŐTTI VÁLTOZAT

2014 április

Készítette:

VIRIDITAS BT.,
2500 Esztergom, Aradi vértanúk tere 2/A
telefon: 20/9 436 136
email: baloghzsombor@pr.hu

Tartalomjegyzék

ELŐZMÉNYEK.....	4
1. JÖVŐKÉP.....	4
1.1 Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció.....	4
1.2 Dél-Dunántúli Operatív Program (DDOP).....	8
1.3 Tolna Megye Területfejlesztési Koncepciója.....	8
1.4 Tolna Megye Gazdaságfejlesztési Programja 2014-2020.....	13
1.5 Szekszárdi kistérség fejlesztési programja 2014-2020.....	13
1.6 Integrált Városfejlesztési stratégia (IVS).....	19
1.7 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).....	20
1.8 Szekszárd jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.....	20
1.9 Szekszárd jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	22
1.10 A településfejlesztési elvek rögzítése.....	23
2. CÉLOK.....	24
2.1 A célrendszer felépítése.....	24
2.2 Egyetemes célok.....	24
2.3. Egyetemes célok kibontása, specifikus célok.....	24
2.4 Specifikus célokhoz tartozó programok kibontása.....	28
2.5 A programokhoz tartozó feladatok meghatározása.....	33
2.6 Településpolitikai stratégia.....	72
2.7 Partneri együttműködés.....	72
2.8. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	73
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	76
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	76
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra.....	76
3.3. Javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	77
Melléklet: A fejlesztési célokkal harmonizáló eddigi eredmények.....	79
Felhasznált dokumentumok.....	86

ELŐZMÉNYEK

Szekszárd Önkormányzata 2013 szeptemberében írta alá a Viriditas Bt.-vel kötött szerződését a „Szekszárd MJV fenntartható városfejlesztési programjának előkészítése” című projekt megvalósításához szükséges településfejlesztési koncepció aktualizálására.

A város 2014. január 30-i rendes közgyűlése a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet szerint megszavazta a koncepció kiválasztott fejlesztési irányait, és azt, hogy a koncepciót megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. Szekszárd településfejlesztési koncepciója a kormányrendelet előírásainak megfelelően, a rendelet 2. sz. mellékletében szereplő tematika szerint készült.

1. JÖVŐKÉP

A következő alfejezetekben ismertetjük a mértékadó országos, regionális és megyei fejlesztési tervek összefoglaló tartalmát. A dokumentumokban szereplő adatok némelyike már elévült, vagy hiányos, ennek ellenére ezeket eredeti formájukban közöljük, hiszen a felvázolt irányok továbbra is érvényesek.

1.1 Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országos Területfejlesztési Koncepcióról szóló 97/2005. (XII.25.) OGY határozatot a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozat 2014.01.04.-én hatályon kívül helyezte. A dokumentumot a településfejlesztési koncepciót megalapozó vizsgálatban részletesen ismertettük, itt csak a Tolna megyét és Szekszárdot közvetlenül érintő részekre fókuszálunk.

Gazdaság

Geopolitikai jövőképünk kulcseleme Magyarország találkozhelyi szerepkörének megerősítése: földrajzi adottságainkból adódóan Európa részeként, különféle kultúrák határán fekvő ütközőterületből egy világgazdasági szinten értelmezhető, európai léptékben jelentősnek tartott közép-európai gazdasági, kereskedelmi, közlekedési és innovációs hálózati központtá válás elősegítése.

Magyarország fő stratégiai céljai:

- Magyarország Közép-Európa egyik legversenyképesebb országává válik a kitörési pontjainak számító területeken 2030-ig.
- Megkerülhetetlen a közép-európai üzleti kaputárság megteremtése a szolgáltatások, a logisztika, és az innováció területein:
 - Nyugat-Európa innovációs zónájának keleti kapuja,
 - az ázsiai gazdasági erőter nyugati kapuja,
 - a közép-európai észak-déli szerveződésű gazdasági és növekedési tengelyközpontja,
 - az Európai Unió Duna Régió Stratégiájában fontos és nélkülözhetetlen szerep betöltésére alkalmas központi helyzet.
- A magyar külgazdaság földrajzi diverzifikációjának kiszélesítése az EU-n kívüli gazdasági kapcsolatok gyarapításával.

Ebben a folyamatban Magyarország számára a gazdasági növekedés alapfeltétele különösen az innováció, a tudás és a magas hozzáadott értéket tartalmazó termékeket és szolgáltatásokat előállító gazdaság dinamikus fejlesztése, a meglévő természeti és kulturális örökség - nemzetközi gyakorlatnak megfelelő - erőforrásként használata.

A kihívásoknak való megfelelés érdekében Európa számára a legfontosabb intézkedések az energiatakarékosság és az energiahatékonyság növelése, illetve a megújuló energia-felhasználás részarányának növelése.

A közlekedésben a sugaras rendszer helyett egy hálós szerkezetre van szükség, amely sokkal hatékonyabb fejlesztési potenciállal rendelkezik. Ennek érdekében számos terv készült, a legfontosabbak egyike az M4-M8- as autópálya kiépítése és összekötése, valamint az M9 megépítése. A folyami hajózás mellett a légi forgalom ágazatában rejlő lehetőségek terén is érzékelhető kihasználatlan potenciál.

A turizmus területén természeti adottságaink közül a legfontosabbak közé tartoznak a gyógy- és termálvizek. Megfelelőek az adottságok a vízi-, öko-, lovas, és kerékpáros turizmushoz, továbbá a falusi és kulturális turizmus bővülése számára. A műemléki illetve építészeti jelentős modern épületben működő kulturális intézmények turisztikai attrakciókban való részvétele is a kulturális turizmus erősödését segíti elő. Az erre épülő termékek és attrakciók a világörökségi helyszínek, kastélyok, várak, a vallási turizmus emlékei, a különleges építészeti értékek. A magyar gasztronómia, a bor- és pálinka kultúra világhírű. Az egyre jelentősebbé váló ökoturizmus magába foglalja az idegenforgalom mindazon formáit, melyek – a kimondottan üdülési célú tömegturizmustól eltérően – elsősorban a természeti területekre, a környezeti értékeire irányulnak. Hazánk ökoturisztikai potenciálja lehetőséget ad arra, hogy általa a helyi értékek megőrzése, a vidéken élő emberek megélhetése, gazdasági előnyökhöz jutása mellett valósuljon meg.

Társadalom

Fontos cél a kedvezőtlen népesedési folyamatok megállítása, az idősödés kihívásainak megfelelő kezelése és az abban megmutatkozó területi különbségek mérséklése. Társadalomstratégiai legfontosabb cél a társadalmi kohézió erősítése, az értékrendek pluralizmusának elfogadása és a társadalmi aktivitás növelése. A cél az, hogy az aktív társadalmi befogadás eszközeivel az állam csökkentse a gyermekszegénységet, a diszkriminációt, a gazdaságból való kiszorulást, és növelje a roma népesség integrációját.

Környezet

Kulcskérdés az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrásoknak a megőrzése, a termőföld, a vízkészlet és a bioszféra védelme és fenntartható hasznosítása, és a klímaváltozáshoz való adaptálása, ami rövid távon is intézkedéseket igényel. Már most számolni kell az éghajlatváltozás hatásaira való felkészüléssel. Hosszú távon fontos cél a környezeti nevelés, a környezeti szemlélet mind szélesebb körben történő elterjesztése, az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és –ellátási rendszerek kiépítése és a települési lakó-élő környezet megőrzése, javítása.

Tolna Megye területfejlesztési igényei és feladatai

Jellemzően vidékies térség, a megyeszékhely Szekszárd mellett 10 kisváros található a megye területén. A térség erőteljes agrárjellege meghatározza a települések arculatát. A mezőgazdasági termékek előállítására jelentős és a megye jól képzett mezőgazdasági szakembergárdával rendelkezik, de az adottságokra épülő feldolgozó ipar szinte teljesen hiányzik. Paks, mely az ország villamosenergia szükségletének 40%-át termeli, stratégiai szerepet játszik a gazdasági életben, termelése pozitív irányban téríti el a megye gazdasági mutatóit. Az egy főre jutó termelés és export a textiliparban, a bőrgyártásban és -feldolgozásban, az utóbbi években meghaladta az országos átlagot. Turisztikai vonzerőt a Duna, az erdők, a népművészet, a gyógy- és termálfürdők, a történelmi borvidékek jelentenek. Jelentős a német nemzetiségű lakosság aránya.

Fejlesztési irányok:

- Innovatív környezeti ipar és energetika lehetőségeinek megteremtése működő tudásbázisokkal, a Paksi Atomerőmű fejlesztéséhez kapcsolódó szak- és felsőoktatási képzés biztosítása.
- Piacképes, hagyományosan jelenlévő ipari ágazatok fejlesztése (élelmiszeripar, textil- és bőripar, fémfeldolgozás), mezőgazdasági termékek feldolgozása, piaci értékesítése; a biotermelés ösztönzése, az agrármarketing tevékenység fejlesztése.
- Közúti és vasúti közlekedés infrastruktúra fejlesztése (M9 gyorsforgalmi út), a táji, környezeti szempontok figyelembevételével.
- A termálvízkincs egészségturisztikai, energetikai és mezőgazdasági hasznosítása.
- A turizmus jelenlévő ágazatainak fejlesztése, tematikus összekapcsolása (termál- és gyógyturizmus: Dombóvár, Hőgyész, Tamási, Tengelic, Bonyhád; vadászturizmus: Gemenc, Gyulaj; tájjellegű és kulturális turizmus: Sárköz, szekszárdi fesztiválok; vízi turizmus: Fadd-Dombori, a Sió-csatorna fejlesztése; horgászturizmus: Duna és horgásztavak; borturizmus: Szekszárdi borvidék, Tolnai borvidék).
- Szekszárd, mint megyei fejlesztési pólus központi és idegenforgalmi funkcióinak megerősítése és a megye városainak képessé tétele az innováció befogadására.

Szekszárd szerepe az országos városhálózatban

Szekszárd adottságait és történelmi hagyományait tekintve méltán viseli a „bor és a kultúra városa” címet, de jelentős mértékben támaszkodhat a tejipar, borászat, textilipar, fémfeldolgozó-ipar, építőipar húzóágazataira, valamint a tudás alapú iparágak és az autóiipari fejlesztések terén elért eredményeire is. Új közlekedési csomópontként (M6- M9) logisztikai jelentősége is nőhet, és látogatottsága a minőségi (bor-, öko-, vadász-, vízi-) turizmusra irányuló fejlesztésekkel növekedhet. Közvetlen városi vonzáskörzete kiegészül a Szekszárdi-Geresdi-dombság egyes településeivel, a Sárköz és kisebb részben a Völgyesség egyes területeivel, hatása a Duna mentén Pakstól Mohácsig érzékelhető.

A Budapest körüli külső nagyvárosi gyűrű egyes városai nem rendelkeznek több megyére kiterjedő térszervező potenciállal, ennek ellenére fontos szerepet tölthetnek be a gyűrűn belüli térkapcsolatok fenntartásában és megyéjükön belüli térszervezésükkel. Ide sorolható Szombathely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Kaposvár, Békéscsaba, Nyíregyháza, és a domborzati és történelmi okok miatt a gyűrűn kívül elhelyezkedő Sopron és Szekszárd. Fontos termelési-szolgáltatási funkciókat és markáns gazdasági, esetleg innovációs profilokat már most is megjelenítenek, és ez a jövőben tovább erősíthető. E városokban a határon átnyúló nemzetközi foglalkoztatási és gazdasági együttműködés a városfejlesztések fontos iránya lehet. A külső városgyűrű várostérségeinek fejlesztési irányai:

- Innováció alapú gazdaságfejlesztés, a kereskedelmi és szolgáltatási potenciál minőségi fejlesztése, regionális (esetenként országos és nemzetközi) gazdasági kapcsolatokkal és hatással, megyei, esetenként regionális foglalkoztatási vonzással.
- Országos szintű állami intézmények vidéki központokba történő telepítése.
- A gazdaságpolitikában e térségek kiemelt kezelése, a befektetési környezet javítása. Az egyes városok kialakult termelési lehetőségeihez, erőforrásaihoz igazodó ágazati szakosodás és a városok közötti munkamegosztás támogatása, összehangolt városi gazdasági profilok kialakítása.
- A térségközpont nemzetközi (nagyvárosi) hálózatokba való intenzívebb bekapcsolódásának ösztönzése, a gazdaság, a kutatás-fejlesztés, az oktatás (egyetemi központok nemzetközi oktatási-kutatási együttműködéseinek és képzési formáinak ösztönzése), fejlesztési-tervezési információcsere területén.
- Nemzetközi szinten a központi település imázsának erősítése, sajátos arculat kialakítása, a városi környezetminőség javítása, fokozott térségi és települési marketing- és márkaépítési tevékenység

ösztönzése. Minőségi munkahelyek biztosítása a magasan kvalifikált munkaerő megtartása érdekében a központban.

- A központi és a térséget dinamizáló funkciók ellátásához szükséges többszintű elérhetőségi rendszer fejlesztése a gyűrű mentén (infrastruktúra-fejlesztéssel) és a főváros irányában (elsősorban közösségi közlekedésszervezéssel).
- Indokolt esetben közszolgáltatási és foglalkoztatási centrum szerepkör szerinti funkcionális alközpontok erősítése a nagyvárosok vonzáskörzetén belül.

Különleges táji értékekkel, rekreációs funkciókkal bíró övezetek

Speciális adottságaik miatt érdemes a különleges táji értékekkel rendelkező kultúrtájukat fejlesztéspolitikai szempontból külön kezelni. A természeti környezet, az ahhoz igazodva kialakult, abba harmonikusan illeszkedő gazdálkodási és településrendszer, valamint a tájformáló, tájképi értékű településkép és kulturális értékek együttese pótolhatatlan és a jövő számára megőrzendő rendszert alkot, amelyeknek védelme, értékeik kibontakoztatása, fenntartható fejlesztése elengedhetetlen. Az idegenforgalom szempontjából is komoly vonzerőt jelentenek ezek a térségek, az aktív, vagy éppen passzív rekreációt egyaránt szolgálhatják. Szekszárd a Gemenc-Sárköz kultúrtáj területén fekszik.

Fejlesztéspolitikai feladatok:

- A jellegzetes táji környezethez alkalmazkodó, hagyományőrző és a tájképet megőrző gazdálkodás támogatása (szőlők, legelők, kisparcellás gazdálkodás).
- A kulturális örökség megőrzése. Az épített örökség mellett a településszerkezet és településkép is megőrzendő érték ezekben a térségekben.
- Az épített örökség és a tájhasználat megőrzését támogatja a térségre jellemző hagyományos mesterségek, haszonvétek, iparágak megőrzése és fenntartható fejlesztése.
- A helyi közösségek, helyi identitástudat fejlesztése, erősítése.
- A jellegzetes táji sajátosságokra épülő fenntartható turizmus fejlesztése, a helyi értékek bemutatása, a lokális adottságokhoz alkalmazkodó idegenforgalmi infrastruktúra, szálláshelyek, desztináció menedzsment kialakítása.
- Az idegenforgalom igényei szerint alakuló, koncentrált területhasználat kialakulásának megelőzése vagy tudatos irányítása; a túlzott mértékű, a táj- és településképet romboló beépítés megakadályozása.
- Az időben és térben koncentrált vendégforgalom szétterítése, a szezon meghosszabbításával, sokoldalú turisztikai kínálattal.
- Több lábon álló gazdasági szerkezet fejlesztése, az idegenforgalomtól való túlzott függés legalább szezonális csökkentése a turizmus igényeivel, érdekeivel összhangban.
- A "Silver economy" lehetőségeinek kihasználása.
- A kellemes környezetben alkotóhelyek és távmunka lehetőségek biztosításával a kvaterner és K+F szektorbeli munkahelyek teremtése.
- A fokozott környezeti terhelés megelőzése, illetve környezettechnológiai fejlesztésekkel annak kezelése, a vízellátás, a hulladékgazdálkodás, a szennyvízkezelés, a zajvédelem, a levegőminőség-védelem fejlesztése fokozott prioritás ezekben a térségekben.
- A helyi lakosság számára is hosszú távon élhető, vonzó lakóhelyként kell megőrizni a frekventált településeket, amit célirányos ingatlanpolitikával, szabályozással, képzésekkel, a fiatalok munkahelyhez és lakáshoz jutásának támogatásával, családbarát települések kialakításával lehet segíteni.
- A turisztikailag frekventált térségekben a vízparti turizmus esetében árnyékolási fejlesztések megvalósítása.

1.2 Dél-Dunántúli Operatív Program (DDOP)

A jelenleg hatályos DDOP a következő programokat tartalmazza:

Paks-Szekszárd-Mohács-(Alsó-Dunavölgyi) tengely az üzleti szolgáltatások fejlesztését javasolja a logisztika és agrárlogisztika területén, valamint a borvidékekre – mint turisztikai magtermékre épülő – turisztikai fejlesztést javasol. Fontos a Dél-alföldi régióval való együttműködés és a Duna menti Gazdasági Övezet létrehozása. Hangsúlyozza a kistérségi és mikrotérségi központok gazdasági és szolgáltatási szerepkörének erősítését a vidéki térségek fejlesztése céljából.

A program területrendezéssel összefüggő prioritásai:

A városi térségek fejlesztésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése.

A prioritás magába foglalja a gazdasági és intézményi szereplők hatékony együttműködését, a vállalkozói aktivitás erősítését, a gazdasági infrastruktúra fejlesztését a meglévő ipari parki struktúrára, illetve a kihasználatlan egykori ipari, katonai területekre, valamint az alulhasznosított barnaövek – barnamezős területek – újbóli gazdasági hasznosítását.

A turisztikai potenciál erősítése.

A prioritás célja, hogy a természeti és kulturális értékeken alapuló turisztikai termékek és szolgáltatások színvonala javuljon és megálljon a Dél-dunántúli régió piacvesztése a turisztikai területen is.

Humán közszolgáltatások és közösségi településfejlesztés

A prioritás célja az alapszolgáltatások elérhetőségének javítása – kiemelten a leszakadó és hátrányos helyzetű térségekben – komplex szolgáltatást nyújtó integrált központok kialakításával. Tartalmazza a leértékelődő városi területek és a romák által lakott telepek megújulásának elősegítését.

Az elérhetőség javítása és környezetfejlesztés

A prioritás a régió belső vonzáscentrumainak (mikro- és kistérségi központok, nagyvárosok) elérhetőségének, valamint a környezetvédelmi infrastruktúra javítását tűzte ki célul.

1.3 Tolna Megye Területfejlesztési Koncepciója

A megye jövőképe

A vonzó városi és vidéki élettér megteremtésével, a tervezett fejlesztésekkel biztosítjuk a fiatalok helyben maradásához szükséges feltételeket és a munkavállalást. A gazdasági szervezetek ágazatonkénti és termékpályánkénti összefogásának ösztönzésével új, az együttműködésekre épülő K+F+I központok kialakításával a helyi erőforrásokra építve megerősítjük a megye gazdasági potenciálját, új munkahelyeket hozunk létre.

Különös hangsúlyt fektetünk a vidékfejlesztésre, a helyben előállított mezőgazdasági alapanyagok magas hozzáadott értékű helyben történő feldolgozására és piaci értékesítésének elősegítésére. Ösztönözzük a mezőgazdasági termelőket, a széles körű termelői összefogásokra, az őstermelőket, kistermelőket a biotermelésre, agrárkörnyezet-gazdálkodásra, öko-gazdálkodásra, elősegítjük a helyi gazdák agrármarketing-tevékenységét a Tolna megyében előállított mezőgazdasági termékek (termények) piaci értékesítésének javítása érdekében. Megerősítjük a megyében hagyományosan jelenlévő iparágakat (bőr- és textilipar, élelmiszeripar, gépgyártás, fémfeldolgozás), biztosítjuk piaci részesedésük növelését, termékfejlesztésüket előtérbe helyezve a (pl.: kézműves) magasabb hozzáadott értékű termékek előállítását, piaci értékesítését. A megye rendkívül gazdag természeti erőforrásainak és épített környezetének szélesebb körű megismertetésével, tematikus összekapcsolásával olyan turisztikai vonzerőt kívánunk adni Tolna megyének, hogy mind a nemzeti, mind a nemzetközi turisztikai kínálati piacon ismert és keresett legyen. A megye városait és azok közvetlen vonzáskörzetét együtt,

funkcionális térségként fejlesztve elősegítjük a város és vidék együttműködését (CLLD), együtt gondolkodását, ezáltal a városok közelében lévő falvak fejlődését, fejlesztését is.

Szekszárd mint megyei fejlesztési pólus fejlődését támogatjuk központi és idegenforgalmi funkcióinak megerősítésével, illetve megyei szintű gazdaságilógisztikai központi szerepének kialakításával. A civil szervezetek aktív szerepvállalásának támogatásával élettel töltjük meg a kulturális és sportlétesítményeinket, aktív közösségfejlesztő munkával megerősítjük a helyi identitástudatot.

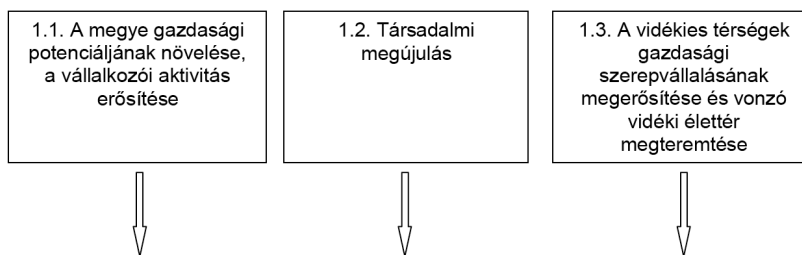
Tolna megye fejlesztésének alapelvei

A fejlesztési források gazdasági hatásaikon túl azt is célozzák, hogy

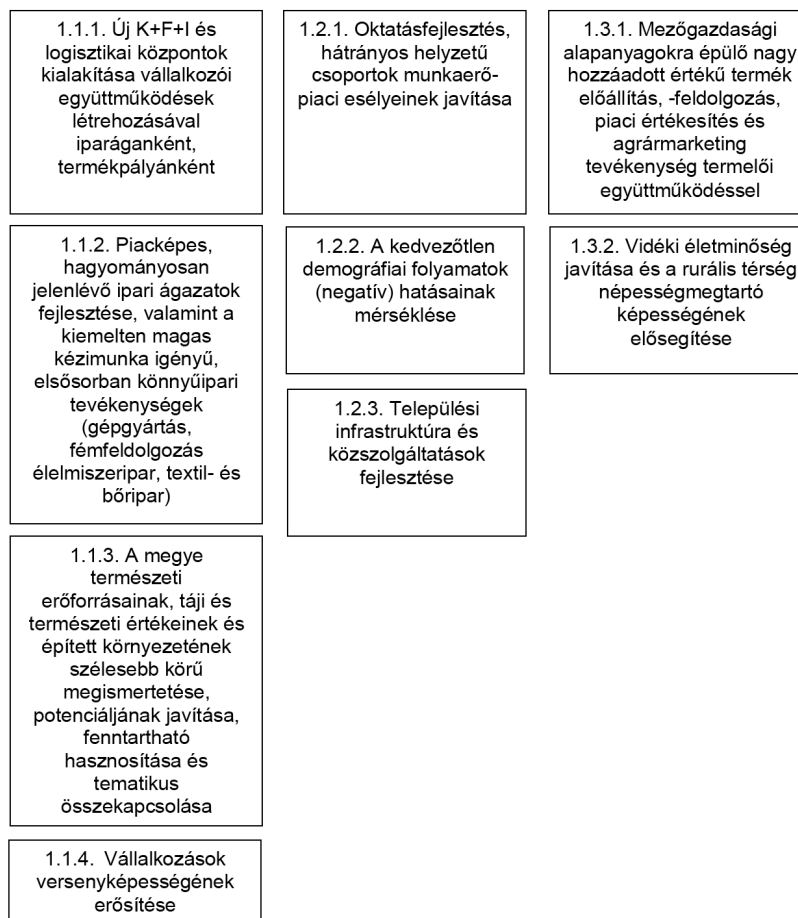
- a megye népességmegtartó ereje növekedjen,
- a települések és más helyi közösségek megerősödjenek,
- a társadalmi béke és a biztonság stabilitása fennmaradjon,
- meg tudjon erősödni a fenntarthatóságra és a környezettel való harmóniára épülő vidéki életmód.

A megyei területfejlesztési koncepció célrendszere

Átfogó célok

Stratégiai célok

A megye gazdasági potenciáljának növelése, a vállalkozói aktivitás erősítése

Új K+F+I és logisztikai központok kialakítása vállalkozói együttműködések létrehozásával iparáganként, termékpályánként:

- Széles körű, gazdasági célú vállalkozói együttműködések (klaszterek, projektszervezetek) támogatása a Tolna megyei vállalkozások piaci szerepvállalásának megerősítése érdekében ágazatonként, illetve termékpályánként
- Szekszárdi szőlészeti és borászati kutatás-fejlesztési központ kialakítása a Pécsi Tudományegyetem szakmai együttműködésével
- Dombóvár és Tamási központtal mezőgazdasági célú K+F bázis kialakítása a Kaposvári Egyetem szakmai együttműködésével
- Energetikai K+F bázis kialakítása Paks és Tamási központokkal
- A helyi mezőgazdasági alapanyag-termelési igényekhez igazított helyi logisztikai alközpont kialakítása funkcionális térségenként
- A helyi alapanyag-termelési igényekhez igazított térségi logisztikai bázisok kialakítása a megyét érintő jelentősebb vasúti, közúti, vízi közlekedési csomópontokban

Piacképes, hagyományosan jelenlévő ipari ágazatok fejlesztése, valamint a kiemelten magas kézimunka igényű, elsősorban könnyűipari tevékenységek (gépgyártás, fémfeldolgozás, élelmiszeripar, textil- és bőripar):

- Tejipari és húsipari alapanyagokra épülő termékfejlesztés, élelmiszeripari és mezőgazdasági gépgyártás szekszárdi központtal
- A megyei (elsősorban Bátaszék, Bonyhád, Szekszárd, Tolna és térsége) bőr- és textilipari, illetve kézimunka igényes könnyűipari kapacitások növelése az ágazaton belüli piaci részesedés növelésével
- A helyi mezőgazdasági alapanyagokra épülő magas hozzáadott értékű élelmiszerfeldolgozóipari kapacitások kiépítése a növénytermesztés és az arra épülő állattenyésztés gazdasági egyensúlyára alapozva, funkcionális térségenként
- A nagy hagyományokkal rendelkező Tolna megyei építőipar fellendítése
- A már működő ipari parkok és ipari övezetek fejlesztése, különös tekintettel az ágazati igényeket kiszolgáló infrastruktúrafejlesztésre, a városok és vonzáskörzetük igényeire épülő inkubáció- és szolgáltatásbővítés az ipari parkokban
- Egészségipari fejlesztések
- Regionális szintű gazdasági és piaci együttműködések elősegítése klaszterek által A megyei gépgyártási kapacitások erősítése elsősorban az autóiipari, szerszám-gépgyártás területén és elektronikai iparban
- A szén- és kőbányászat újraélesztése és arra épülő gazdaságfejlesztés Nagymányok és Váralja térségében a környezeti fenntarthatóság figyelembevételével

A megye természeti erőforrásainak, táji és természeti értékeinek és épített környezetének védelme, szélesebb körű megismertetése, potenciáljának javítása, fenntartható hasznosítása és tematikus összekapcsolása:

- Védett építészeti értékek gazdasági, turisztikai és közösségi célú hasznosításának elősegítése
- Helyi turizmus versenyképessége
- Országos jelentőségű védett természeti területek
- Sió turisztikai hasznosítása
- Duna menti rekreációs térség kialakítása
- Termál- és gyógyturizmus megyei központjainak további fejlesztése, új központok létesítése
- A Szekszárdi és Tolnai Borvidék és a pincefalvak borturisztikai és gasztronómiai kínálatának növelése
- Kerékpáros turizmus feltételeinek fejlesztése
- Környezeti elemek fenntartható hasznosítására irányuló fejlesztések

Vállalkozások versenyképességének erősítése:

- Vállalkozások foglalkoztatási képességének erősítése
- Termék-, technológiai és szervezeti újítások ösztönzése és támogató környezet megteremtése
- Kis- és középvállalkozások szolgáltatásfejlesztése
- Üzleti, vállalkozói készségek fejlesztése
- IKT- technológiák használatának ösztönzése az üzleti életben
- Vállalkozások megújulóenergia-felhasználását és energiahatékonyság-növelését célzó fejlesztéseinek támogatása
- Vállalkozások tőkéhez jutási lehetőségeinek szélesítése

Társadalmi megújulás

Oktatásfejlesztés, hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci esélyeinek javítása és a helyi közösségek megerősítése:

- A gazdasági igényekhez igazított, gyakorlatorientált szakképzési rendszer kialakítása, a szakképzési lehetőségek bővítése és a fiatalok képességeinek kibontakoztatása.
- Felnőttképzési (műszaki szakképzési) központok létrehozása a megyében
- Az oktatás színvonalának javítása és az oktatás modernizálása (digitalizálás, oktatás)
- Az oktatás színvonalának javítása és az oktatás modernizálása (digitalizálás, eoktatás)
- Szociális ellátórendszer fejlesztése
- Civil szféra megerősítése a megyében
- Helyi identitás és kulturális élet fejlesztése közösségi terek és programok létrehozásával, közösségfejlesztő szakemberképzés indításával
- Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok munkához jutásának elősegítése
- Hátrányos helyzetű csoportok befogadásának elősegítése

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok (negatív) hatásainak mérséklése:

- Családbarát foglalkoztatáspolitikai, az atipikus foglalkoztatás lehetőségeinek kiterjesztése
- Életminőség javítása és vonzó élettér kialakítása a településeken gazdasági funkcióbővítéssel
- A lakosság egészségtudatosságának növelése
- Önkormányzati bérletprogram városokban (pl. Szekszárd), valamint bérház- és háttáji program bevezetése az apró- és kistelepülésekben
- Fiatal vállalkozók támogatása, vállalkozásösztönzés
- Kulturális, sport és szabadidős-rekreációs lehetőségek bővítése városokban és falvakban egyaránt

Települési infrastruktúra és közszolgáltatások fejlesztése:

- Közsféra infrastruktúrájának energiahatékonyságával kapcsolatos beavatkozások
- Térségi és helyi közszolgáltatás- és közigazgatás-fejlesztés
- Szociális városrehabilitációs fejlesztések
- Bevélettermelő, értéknövelő, költségcsökkentő fejlesztések

A vidékies térségek gazdasági szerepvállalásának megerősítése és vonzó vidéki élettér megteremtése

Mezőgazdasági alapanyagokra épülő nagy hozzáadott értékű termék-előállítás, -feldolgozás, piaci értékesítés és agrármarketing tevékenység termelői együttműködéssel:

- TЭСZ-ek, BЭСZ-ek, termelői csoportok létrehozása termékpályánként
- Funkcionális térségenként a helyi feldolgozó- és élelmiszeripari kapacitások kiépítése termelői összefogással
- Apró- és kistelepülési térségek elérhetőségének javítása
- A helyben előállított termékek piaci értékesítésének elősegítése
- Minőségi haltenyésztés és -feldolgozás
- Falusi vendégházak működtetésének elősegítése
- A klímaváltozás negatív hatásainak mérséklése
- Minőségrendszerekben való részvétel támogatása
- Mezőgazdasági termelés kockázatainak csökkentése
- Energhatékony növelése a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelésben

Vidéki életminőség javítása és a rurális térség népességmegtartó képességének elősegítése:

- A helyi és helyközi tömegközlekedés keresletorientált racionalizálása
- Vidéki jellegű városok fejlesztése
- Helyi erőforrásokra támaszkodó energiahasznosítás
- Mobil és helyi szolgáltatások megteremtése kistérségeken
- Szabadidősport önszerveződésének támogatása és intézményi háttérének biztosítása
- Minta ökotelepülés kialakításának lehetősége, ökológikus gondolkodás elsajátítása
- A vidéki letelepedést segítő támogatások bevezetése, helyi adókedvezmények biztosítása (szabad vállalkozási övezet)

A térség lehetséges fejlesztési irányainak bemutatása

Tolna megye főbb fejlesztési irányait a 2014-20 közötti időszakban a megye jelenlegi állapotát megvizsgálva, illetve az EU által megfogalmazott irányelvek (EU 2020 című stratégia 11 tematikus célterülete) mentén a következőképpen határozhatjuk meg.

Intelligens növekedés – tudásra és az innovációra épülő gazdaság kialakítása:

- innovatív környezeti ipar és energetika lehetőségeinek megteremtése a már működő tudásbázisokkal;
- a Paksi Atomerőműben új blokk(ok) építéséhez kapcsolódva szak- és felsőoktatási képzések beindítása;
- új (K+F+I) központok kialakítása a vállalkozói együttműködések létrehozásával iparáganként, termékpályaként

A fenntartható növekedés, az erőforrás-hatékonyabb, még inkább környezetbarát és versenyképesebb gazdaság megvalósítása:

- piacképes, hagyományosan jelenlévő ipari ágazatok fejlesztése (élelmiszeripar, textil- és bőripar, fémfeldolgozás);
- mezőgazdasági alapanyagokra épülő nagy hozzáadott értékű termékek előállítás, feldolgozása és piaci értékesítése;
- a biotermelés fokozottabb ösztönzése, az agrármarketing-tevékenység termelői együttműködési szintekre emelése;
- környezetkímélő mezőgazdasági termelés ösztönzése
- a közúti közlekedés infrastruktúrafejlesztése kiemelten a megye keresztirányú kapcsolatait megteremtő M9 gyorsforgalmi út megvalósítása, illetve a megyén belüli települési kapcsolati hiányok felszámolása alsóbbrendű utak építésével;
- a megyén belüli vasúti közlekedési infrastruktúra fejlesztése különös tekintettel a Dombóvár – Tamási tengelyre;
- a termálvízkincs egészségturisztikai, energetikai és mezőgazdasági hasznosításával az energiaigényes ágazatok, tevékenységek újra jelentős szerephez juthatnak a megyében;

Az inkluzív növekedés – a magas foglalkoztatás, valamint a gazdasági, szociális- és területkohézió-jellemezte gazdaság kialakítása:

- a turizmus megyében jelenlévő ágazatának fejlesztése, tematikus összekapcsolása (termál- és gyógyturizmus: Dombóvár, Hőgyész, Tamási, Tengelice, Bonyhád; vadászturizmus: Gemenc, Gyulaj; tájjellegű és kulturális turizmus: Sárköz, szekszárdi fesztiválok; vízi turizmus: Fadd-Dombori, a Siócsatorna turisztikai célú fejlesztése; horgászturizmus: Duna és a horgásztavak; borturizmus: Szekszárdi borvidék, Tolnai borvidék, kiemelten a pincefalvak);
- a Duna-stratégia által elgondolt fejlesztések megvalósítása, a Duna menti települések gazdasági fellendítése;
- Szekszárd mint megyei fejlesztési pólus központi és idegenforgalmi funkcióinak megerősítése.

Horizontális célok, elvek:

- együttműködésre épülő fejlesztések
 - és fenntartható fejlesztések
 - munkahelymegtartást és/vagy munkahelyteremtést támogató fejlesztések
 - családbarát fejlesztések
 - elsősorban helyi erőforrásra épülő fejlesztések
 - vállalkozásbarát fejlesztések
 - innovatív fejlesztések
-

1.4 Tolna Megye Gazdaságfejlesztési Programja 2014-2020

A megyei fejlesztési terv külön turisztikai, rekreációs zóna kialakítását vázolja fel a szekszárdi, a bonyhádi és a dombóvári kistérségben. Ennek a fejlesztési elképzelésnek igen nagy szerepe lehet a kistérség életében. A megye kiemelt turisztikai területe a megyén átívelő Sió csatornához kötődő fejlesztések megvalósítása, illetve a Dunát is magába foglaló Gemenci terület. A megyében jelentős lehet a kertészeti termeléssel foglalkozók aránya (zöldség, gyümölcs), ahol a magas kézimunka igény miatt az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása is megvalósulhat.

A fentiek alapján a megye tekintetében az alábbi gazdaságfejlesztési lehetőségek valósíthatók meg:

1. Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-orientált gazdaságfejlesztés
2. Helyi érdekű kis- és középvállalkozások fejlesztési aktivitásának javítása
3. Térségi szintű, foglalkoztatás-bővítési célú turizmusfejlesztés
4. Alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztés
5. Megyei alternatív befektetés- és beruházásösztönzés, projektelőkészítés, marketing
6. Munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése

1.5 Szekszárdi kistérség fejlesztési programja 2014-2020

Közlekedés

A szekszárdi kistérség közlekedési infrastruktúráját az alacsony vonalsűrűség, a lassú haladási sebesség és az utak rossz minősége jellemzi. A kistérség vonatkozásában szükséges lenne az M9-es út Kaposvárig terjedő szakaszának megépítése. A településeken általános igényként merül fel a meglévő belterületi utak és járdák javítása, felújítása, de néhány meglévő összekötő út felújítása is időszerűvé vált.

A vasúti közlekedés helyzete elég kedvezőtlen. A kistérség vasúti infrastruktúrája korszerűtlen, a megyeszékhelynek nincs közvetlen kapcsolata a régió másik két megyeszékhelyével. A kistérség vasúti közlekedésére jellemző, hogy a kistérség területén vasúti fővonal nem halad keresztül,

A légi közlekedés szempontjából elmondható, hogy a kistérségben, Ócsény településen található a megye egyetlen belföldi, légi közlekedésre alkalmas repülőtere, amelynek személyszállításra alkalmassá tételéhez jelentős infrastrukturális beruházások megvalósítása lenne szükséges. Az Ócsényi repülőtér turisztikai szempontú fejlesztése is igényként jelentkezik a térségben.

A vízi közlekedés szempontjából a Duna, mint nemzetközi vízi út, jelenleg a személyszállítás és a turizmus szempontjából, mint kiemelkedő lehetőség nem hasznosított. A közlekedési kapcsolatok fejlesztéséhez a kikötőhálózat és logisztikai központok kiépítése szükséges. A Duna kínálta turisztikai lehetőségek jobb kiaknázása a térség kiemelt célja. A Sió csak időszakosan és kisebb testű hajókkal hajózható. Szükséges lenne a Sió vízi szállításra alkalmassá tétele, turisztikai célú hasznosítása is.

A megye, és a kistérség sem rendelkezik kiterjedt kerékpárút hálózattal, ugyanakkor igény merül fel a teljes megyei kerékpárút hálózat kialakítására, mind a hivatásforgalom, mind a turizmus szempontjából. A kistérségi fejlesztési elképzelések között szerepel a Kölesd-Kistormás, az Ócsény-Szekszárd kerékpárút kialakítása is.

Épített környezet

A Szekszárdi kistérség településein kiemelt szempont a közfeladatot ellátó intézmények, önkormányzati fenntartású épületek folyamatos felújítása, amelynek során különös hangsúlyt kap az épületek energiahatékonysági korszerűsítése. A polgármesteri hivatalok, óvodák, művelődési házak, szociális intézmények, orvosi rendelők korszerűsítésének igénye szinte kivétel nélkül minden településen megjelenik.

Az épített környezet értékei vonatkozásában elmondható, hogy szükséges lenne turisztikai célú hasznosításuk, amelyek azonban jelentős és folyamatos infrastrukturális fejlesztéseket igényelnek a megfelelő színvonalú szolgáltatások biztosítása érdekében.

Környezetvédelem

A hagyományos energiahordozók felhasználásának mennyisége évről évre csökken, amely részben a lakosság környezettudatosabb gondolkodásmódjából adódik. Az utóbbi években előtérbe kerültek az épületenergetikai szempontok a lakásfelújítások során, valamint a magasabb energiaosztályba sorolt háztartási gépek elterjedése.

A megújuló energiaforrások tekintetében a *biomassza alapú energiahordozók* termelésének lehetőségeire Szekszárd és Tolna térsége is alkalmas szántóterületekkel rendelkezik. A Szekszárdi kistérségben Fadd településen tervben van egy bioetanol üzem létesítése. Geotermikus és geotermális energiahasznosításra a megyében a Szekszárdi kistérségben, Szekszárd és Tolna környékén nyílik lehetőség. Szekszárd is kezdeményezte a hőszivattyúk gyakorlatban történő alkalmazását. Megépült az új fürdő komplexum, aminek fűtése a föld hőjének hasznosításából táplálkozó hőszivattyúról működik. Az AGORA program keretében épült Művészetek Háza szintén hőszivattyús fűtéssel létesült. A *napenergia* energetikai hasznosíthatósága szempontjából Tolna megye területén a legmagasabb szintű (1295 kWh/m²/év) napenergia a Szekszárd-Paks képzeletbeli vonal mentén mérhető. Tolna megye Területrendezési Tervében szélerőmű létesítésére kijelölt területek a kistérségben Fadd település mellett találhatóak.

A kistérség településein az épületenergetikai célú fejlesztések között egyre hangsúlyosabb szerepet kap a megújuló energia. A cél a közintézmények villamos energia ellátásának, és használati melegvíz fogyasztásának részbeni kiváltása megújuló energiaforrások hasznosításával, napelemes és napkollektoros rendszerek telepítésével. Általánosan jellemző a települések saját fenntartású és közfeladatot ellátó épületeinek ilyen irányú fejlesztése.

Mezőgazdaság

A Szekszárdi kistérség központjában a regisztrált vállalkozások 13%-a foglalkozott mezőgazdasággal a KSH 2011-es adatai alapján. A működő vállalkozások jellemzően búza, kukorica és napraforgó, valamint takarmánynövény termesztésével foglalkoznak. A cégek a néhány főtől akár 100 főt is foglalkoztatnak. A nagyobb vállalkozások a növénytermesztésen kívül állattenyésztéssel is foglalkoznak, jellemzően szarvasmarha és sertés tartásával, akik a tejet a Tolnatej Zrt.-nek értékesítik. Ezen kívül értékesítési piacaik jellemzően a megyén kívül esnek és az alacsony felvásárlási árak általában nem fedezik a termelési költségeket. Általában elavult technológia jellemzi ezeket a cégeket, azonban tökehiány miatt nincs lehetőségük fejlesztések megvalósítására, illetve a jogszabályi környezet előírásainak való megfelelés érdekében véghez vitt fejlesztések költségei hosszú távon jelentős anyagi problémát okoznak a vállalkozásoknak. Ennek köszönhetően csak a fennmaradáshoz szükséges fejlesztéseket viszik véghez, csak, ami a működéshez és a piacaik megtartásához elengedhetetlen.

A kistérségben található a Szekszárdi történelmi borvidék, a Szekszárdi dombság legkeletibb területén, a dombság és a Sárköz találkozásánál fekszik. A Tolnai borvidéket 1998-ban hozták létre, mely átnyúlik a megye határain Baranya megye északi és Fejér megye déli részét is magába foglalva.

Ipar

A Szekszárdi kistérség központjában a regisztrált vállalkozások 12,2%-a ipari tevékenységet folytatott 2011-ben. Jellemző a ruha- és textilipar, élelmiszeripar, fém- és gépipar, fa- és bútóipar és az építőipar.

A fa- és bútóipari tevékenységgel foglalkozó vállalkozások bútorgyártással, lapszabással, illetve vasáru-szerelvény és faanyag kereskedelemmel foglalkoznak, főként mikro- és kisvállalkozásként. Ezek a cégek jellemzően stagnálnak, nem céljuk nagyobb fejlesztés vagy beruházás. Alapanyagaikat a régióban szerzik be, de az értékesítés azon kívülre is történik.

Az élelmiszeripari cégek általában sütőipari termékek gyártásával, élelmiszer árusításával, baromfifeldolgozással és fagyasztott termékek kereskedelmével foglalkoznak, jellemzően kisvállalkozás keretében. Ezek a cégek nem csak termeléssel, de kereskedelemmel is foglalkoznak, így mondhatjuk, hogy két lábon állnak. Alapanyag-beszerzési és értékesítési területük a régió, de exportra is termelnek, főleg a baromfifeldolgozás terén. Fejlesztések nem realizálódnak, szintén a működés és a piacok megtartása miatt fejlesztik a legszükségesebbeket.

A Szekszárdi kistérségben jelen lévő építőipari cégek jellemzően épület, út, híd, alagút, közművezeték építésével, könnyűszerkezetes csarnoképítéssel, uszodatechnikával, építőipari szigeteléssel, ráépítéssel, ipari alpinista tevékenységekkel, földmunkavégzéssel, pincemunkákkal és műemlék-felújítással foglalkoznak, jellemzően kisvállalkozásként. Alapanyagaikat a régióból – illetve azokról a területekről – szerzik be, ahol éppen dolgoznak. Értékesítésük leginkább szintén a régióra szorítkozik. A legtöbb építőipari cég rendelkezik fejlesztési elképzelésekkel, de a tőke hiánya megköti a kezüket.

A ruha- és textilipari cégek jellemzően fonalterjedelmesítéssel, műszaki szövetgyártással, bőr ülőgarnitúrák gyártásával, női fehérnemű és fürdőruha készítéssel, konfekciógyártással és utazótermékek gyártásával is foglalkozik. A mikro-tól a nagyvállalatig minden megtalálható a térségben. Alapanyagaikat jellemzően külföldről szerzik be és az értékesítést is Európa irányába végzik. A külföldi tulajdonú, nagyobb cégeknél gyakoriak a fejlesztések, de a kis cégek szinte egyáltalán nem tudnak technológiai fejlesztéseket véghezvinni.

Gépipar és fémfeldolgozás tekintetében a kistérségen elsősorban autóipari alkatrészgyártó cégek, gépjárással, karbantartással, acél nyílászárók gyártásával, stb. foglalkoznak a vállalkozások. A mikro-tól a nagyvállalatig minden megtalálható ebben a kategóriában. Alapanyagaikat a régió kívülről, de országon belülről szerzik és míg a nagyobb cégek az EU országaiba, a kisebbek a helyi nagyvállalatok számára értékesítenek. A fejlesztések gépi beruházásokban mutatkoznak, de jellemző a tőkehiány.

A Szekszárdi kistérségben Szekszárdon található a **Szekszárdi Ipari Park**, mely 1998-nan nyerte el az ipari park címet. A betelepült vállalkozások között szerepel hőszigetelő, építőanyagok gyártása, szőlészet, borászat, autóalkatrész kereskedelem, műanyag-újrahasznosítással foglalkozó cég, stb., illetve inkubátorház is működik a területén. Összterülete: 50,4575 ha, melyből szabad terület összesen: 9,2 ha, ami nem egybefüggő.).

Turisztika, kultúra

Tolna megye központja, Szekszárd („I. Béla király városaként” is ismert) az 1000 éves belváros, remek helyszínt szolgáltat a helyi fesztiválok és rendezvények, mint például Szüreti Napok, Szent László Napok, Pütkösdí Fesztivál, Márton napi Borünnep, Gemenc Kupa, Borvidék Félmaraton megszervezésére. A Szüreti Napok minden év szeptemberében több tízezres tömegeket vonzanak a városba, mind helyi, mind országos, mind nemzetközi szinten.

A sióagárdi Leányvár ad otthont minden évben a Sió-menti Országos Halfőző versenynek.

A Tolnai térségben Tolnán a Duna-parton a majálisokat és a legnagyobb szabású tolnai rendezvénysorozatot, az idén már tizenharmadik alkalommal megrendezett Thelena Fesztivált tartják. Ez idő alatt kerül sor az augusztus 20-i aratóünnepre és a néhány éve bevezetett elszármazottak találkozójára.

Fadd nagyközség határában kanyarog a Holt-Duna, amely 11 km hosszú, s mintegy 200 ha vízfelületet jelent. Az 1960-as évektől fokozatosan kialakult Fadd Nagyközség Önkormányzata fennhatósága alá tartozó üdülőterület, mely Fadd-Dombori néven nemzetközi hírnevet szerzett. Az üdülőfaluban mintegy 600 magánüdülő és 150, nagyobb létszámot is befogadni képes vállalati pihenőház épült fel. A további építkezésnek és fejlődésnek korlátlan lehetőségei vannak. Igen kedvező hely a vízi sportok gyakorlásához és a fürdőzéshez. Az atomerőmű kezdeményezte kajak-kenu pálya megépítése egyéb sportok megjelenését is indikálta. A Triatlon olimpiai számmá minősítése a nyári versenyeket országos rangra emelte. A kapcsolódó fejlesztések visszahatottak a falu infrastruktúrája alakulására, sport és kulturális életére is. Minden évben megrendezésre kerül az idegenforgalmi szempontból közismertté vált Dombori Nyári Fesztivál.

A folyóparti turizmus (kajak-kenutúrák, ill. kishajós kirándulások) a Dunán jelentős. A horgászturizmus számára kedvező adottságokkal rendelkezik a térség, mind a folyóvizek, mind a természetes, mind a mesterséges állóvizek mentén lehetőség van e tevékenység végzésére. Sokak számára nagyon érdekes sportág a sárkányhajózás. A dunai holtágnál találkozhatunk az egzotikus, 12,5 méter hosszú sárkányhajókkal országos verseny keretén belül minden nyár folyamán.

A Bátaszéki térségben jelentős a Bátaszéki Nemzetközi Gasztronómiai Est, ahol kínálásra kerülnek helyi sváb-, székely-, felvidéki-, sárközi- és cigány specialitások, nagysallói (Szlovákia) és ditrói (Románia) ételek.

Borturizmus

A Szekszárdi kistérség borvidékei (Szekszárdi történelmi borvidék, Tolnai borvidék) egyedi eljárással készített borai csalogatják a messziről érkező vendégeket a térségbe. Az év bármely időszakában megszervezhető hangulatos borkóstolók teszik színesebbé a környéken megtalálható szolgáltatások már eleve színes palettáját. Számítalan helyi, kisebb borásznál lehet megkóstolni a térség jellegzetes borait, de a 2012-ben átadott Szekszárdi Bormúzeumban is lehetőség nyílik a borkészítés folyamatának megismerésére és a legnevesebb borok megízlelésére, különféle borkorcsolyák kíséretében.

Szekszárdon a családi pincészetek között ismert a Vesztergombi (testvérek) Ferenc vezetésével működő családi vállalkozás, akit 1993-ban az Év Borászává választottak. A Takler Pincészet, a Bodri Pincészet, a Bakta-dűlő, - az egyik leghíresebb szekszárdi szőlőhegy - még be nem épült területeinek megmentésén és betelepítésén fáradozó, Vida Péter, valamint Dúzsi Tamás, a Sárosdi pincészet, a Heimann pincészet borászati tevékenysége is hozzásegít a Tolna megyében eltöltött vendégéjszakák növekvő számához.

Sióagárd-Leányváron a több mint száz éves, közel négyszáz pince tulajdonosa egy hangulatos sétára és kiváló minőségi borok kóstolójára, majd ezt követően tájjellegű ételek falatozására várja a borbarátokat és szakmai érdeklődőket, valamint családi társaságokat.

A Szekszárdi kistérség bor- és gasztronómiai turizmus vonatkozásában megfelelő adottságokkal rendelkezik, és a szolgáltatások széles skáláját képes biztosítani az idelátogató turistáknak.

Kultúra, nevezetességek

A Szekszárdi kistérségben található az ország egyik legszebb, színpompás népviselettel, sajátos kultúrával rendelkező néprajzi egysége, a Sárköz. A sárközi hagyományok (népviselet, szőttes, hímzés, kerámia) nagy szerepet játszanak Tolna megye idegenforgalmának fellendítésében. Ma öt községet sorolunk Sárközhez: Ócsény, Decs, Sárpilis, Alsónyék, Bába.

A Szekszárdi kistérség számos épített környezeti értékkel rendelkezik, amelyek közül néhány országos szinten is ismert.

Kulturális értékeket közvetít Szekszárdon az 1900-1901-ben neoreneszánsz stílusban épült Wosinsky Mór Megyei Múzeum. Az itt megtekinthető „Történeti- régészeti-néprajzi kiállítás” igen jelentős gyűjteménnyel, komoly régészeti és muzeológiai háttérrel, megyei gyűjtőkörrel rendelkezik. Szekszárdon Babits Mihály szülőháza és a Német Színház szintén országos vonzerőt jelent a város számára.

2,2 milliárd forintos, Európai Unió támogatás segítségével, 2013-ban átadásra került a Babits Mihály Kulturális Központ, - Szekszárd város legnagyobb kulturális intézménye, közművelődési, közösségi színtere - az úgynevezett „Agóra” nyitohét keretein belül. Tervek szerint az „Agóra Kulturális Fesztivál” programjai között színházi előadások, gyermekszínházi programok, bábszínház, komoly és könnyűzenei koncertek, táncelőadások, filmvetítések és látványos tűzijáték gondoskodik a családok kikapcsolódásáról az elkövetkezendő években is. A szekszárdi Agóra-program keretében az egykori Babits Művelődési Ház mellett megújult a Művészetek Háza, és egy 4000 négyzetméteres parkot is kialakítottak a két épület között. Az 575 fős színházterem felújításával bővültek Szekszárd kulturális lehetőségei. Az átépítés során egy 450 fős, többfunkciós rendezvénytermet alakítottak ki, az épületben 3D-s filmek vetítésére alkalmas premiermozi működik. A több mint 800 millió forintos felújítás keretében megvalósult a díszvilágítás, csobogó, szökőkút építése, vármegyekert rendezés, valamint a térburkolatok cseréje, korszerűsítése.

Szekszárdon nem csak a kultúra, hanem a kikapcsolódás lehetőségei is bővültek: 2012. nyarán átadásra került a Családbarát Strand-, Élmény-, és Termálfürdő, ami a környező térségekből rengeteg látogatót csal a városba.

Szekszárd legjelentősebb épített környezeti értéke közé tartozik a régi Vármegyeháza, amely klasszicista stílusban épült 1828-1832 között. A Megyeháza udvarán találhatóak a Bencés Apátsági templom romjai. Szintén klasszicista stílusban épült 1842-1846 között a Városháza épülete, amely 1908-ban szecessziós stílusban átépítésre került. Műemlék a belvárosi plébánia, amely barokk stílusban épült 1775-ben. 1895-96-ban épült a régi takarékpénztár. A Garai épületkomplexum eredeti klasszicista stílusú épületei szecessziós stílusban kerültek átalakításra 1893-ban. A szobrok közül kiemelendő Garay János szobra, a Millecentenáriumi emlékmű, a Milleniumi kapu, a Prométheus park szobrai, Szent István szobra, a Szent László szobor, a Szentháromság szobor és Wosinszky Mór szobra

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Szekszárdon 2008-ban kilenc kereskedelmi szálláshelyen 1001 férőhely volt, 2011-ben hat szálláshely már csak 604 férőhelyet kínált. Több, kisebb szálláshely megszűnése mellett a Gemenc Hotel bezárása önmagában kétszáz férőhellyel csökkentette a város szálláskapacitását. Szekszárdon elsősorban a kereskedelmi- és magánszálláshelyek közül a Korona Hotel, Hotel Zodiaco, a Sió Motel, a Nádasdi Kemencés Fogadó, a Takler Pince és Panzió, a Fritz Panzió várja az idelátogatókat. Ugyanakkor hétszázmillió forintos beruházással *** szállodát épít a Mészáros Borház Kft. Szekszárdon, ahol az elmúlt négy évben négyszázzal csökkent a kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma. A 22 szobás, ötven fő fogadására alkalmas szálláshely várhatóan élénkíti a szekszárdi borturizmust.

A megyeszékhelyen az utóbbi években a vendégéjszakák száma is csökkent: 2009-ben még tizenháromezer éjszakát töltöttek el a városban a turisták, 2011-ben már csak 10 521-et. Elkészült az Agora Program, kiépült Szekszárdon a Babits Kulturális Központ, ahol komolyabb konferenciákat (pl. orvos-konferenciát) is szerveznének, illetve az egyéb nagy rendezvények (pl.: Szekszárdi Szüreti Napok) miatt is szükség lenne megfelelő szálláshelyek kialakítására. Szeretné a város, hogy egy minimum 3-4 csillagos szálláshelyet ki tudna alakítani, mely akár valamely szálláshelyet adó hálózat részeként jönne létre. A Kálvária előtti területen épülne meg a Borhotel 104 szobával. A környező pincékkel lehetne programokat tervezni. Itt a város feladata lenne az éves szinten 10-20%-os betöltése a szálláshelyeknek.

Egészségügy

A Szekszárdi kistérségben az egy orvosra jutó lakosok száma 1 391 fő, és 12 932 eset jut egy háziorvosra, illetve 8 441 betegforgalom jut egy házi gyermekorvosra, és 49 védőnő látja el a feladatát.

A Szekszárdi térségben elavult az egészségügyi hálózat. Pályázati forrásokból megvalósult az egészségügyi ágazat egyes szegmenseinek felújítása, korszerűsítése, azonban összességében még

mindig szükség van további beruházásokra a magas színvonalú betegellátás biztosításához. Összesen 40 háziiorvosi és házi gyermekorvosi rendelőt regisztráltak a kistérségben 2011-ben, ebből 28 Szekszárdon, 3 Decsen, 2 Kölesden, 1 Medinán, 2 Ócsényben, 1 Sióagárdon, 1 Szedresben, 1 Tengelicen és 1 Várdombon található. A háziiorvosok 334 491 esetet láttak el egy év alatt, és 92 928 gyerek jelent meg a házi gyermekorvosoknál. A gyógyszertárak hálózata sem kielégítő, összesen 15 db gyógyszertár működik a kistérségben, ebből 12 Szekszárdon, és 1 található Decsen, Kölesden és Szedresben, a többi településen nincs gyógyszertár.

Szociális ellátások, szolgáltatások

A Szekszárdi kistérségben a teljes lakosság egyharmada, mintegy 27 804 fő részesül nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban. Ezer lakosra vetítve 5,2 fő részesül rendszeres szociális segélyben, 18,5 fő részesül foglalkoztatást helyettesítő támogatásban. A Szekszárdi kistérségben a lakónépesség 32,7%-a részesül valamilyen szociális juttatásban vagy ellátásban.

Szociális gazdaság a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának lehetősége

Dr. Frey Mária határozta meg Magyarországon a szociális gazdaság fogalmát, mely szerint „olyan helyi kezdeményezéseket tekintünk a szociális gazdaságba tartozónak, amelyek célja a nehezen elhelyezhető emberek integrálása a munka világába, foglalkoztatást, szakmai tudásuk fejlesztését és tanácsadást kínálva számukra.

Emellett általános jellemzőjük, hogy:

- lokális szinten működnek, a köz- és a piaci szektor között,
- a magáncégek és állami intézmények által kielégítetlenül hagyott helyi szükségletekre reagálnak,
- új munkahelyeket teremtenek,
- jövedelmet generálnak és az a céljuk hogy idővel önfinanszírozóvá váljanak,
- a bevételeik között a magánfinanszírozás is bizonyos mértékben megjelenik,
- célcsoportjukba tartoznak a tartós munkanélküliek, az elhelyezkedési nehézséggel küzdő pályakezdő fiatalok, a gondozási kötelezettséggel terhelt nők, az idős és fogyatékossgal élő emberek és a szociális beilleszkedési zavarokkal küzdő személyek.”

Szociális szövetkezetek, tevékenységeik

„A szociális szövetkezetek az atipikus foglalkoztatási formák közül az önfoglalkoztatás sajátos szervezeti kereteit teremtik meg és ezáltal a hátrányos helyzetű munkavállalók tartós munkalehetőséghez jutásának egyik fontos eszközévé válhatnak. Olyan személyek autonóm társulásai, akik önkéntesen egyesülnek abból a célból, hogy nem csupán gazdasági, hanem társadalmi, közösségi, oktatási és kulturális céljaikat is egymással együttműködve, demokratikusan irányított vállalkozásuk útján, közösen valósítsák meg. A szociális szövetkezetek innovatív ötletek, módszerek alkalmazásával elsősorban a nem eléggé lefedett helyi szükségletek kielégítésére igyekeznek tevékenységüket alapozni. A nemzetközi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az eredményesen működő szociális szövetkezetek a foglalkoztatáspolitikai és a vidékfejlesztési politika keretei között megjelenő problémák mérséklésének egyik igen fontos, kiemelt jelentőségű, és egyre szélesebb körben elterjeszteni érdemes, új formáját jelentik.” 43

Magyarországon 2012-ben 300 bejegyzett Szociális Szövetkezet működött. A Szövetkezetek száma folyamatosan növekszik, mert az egyes településeken a hátrányos helyzetűek problémáira ad megoldást, valamint elősegíti a foglalkoztatásukat.

Nincsenek adatok a Szekszárdi kistérségben fellelhető szövetkezetek számára, de vannak a térségben jól működő Szövetkezetek. A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás mellett a hátrányos helyzetű munkavállalók szociális helyzetének javításával, közösségi integrációjával is foglalkoznak.

Kiemelve néhány, a szekszárdi kistérségben működő sikeres szövetkezetet: Armarium Hungária Szociális Szövetkezet (Bátaszék)- gyümölcstároló farekeszek előállítás, külföldre történő exportálása. Kristály Plusz Szociális Szövetkezet (Szekszárd)-mosodai szolgáltatásokat végez.

A cél, hogy a Szekszárdi kistérségben is növelni kellene a Szövetkezetek számát, mely a térség alacsony iskolai végzettségű, hátrányos helyzetű munkavállalóinak jelenthetne munkaviszonyt és családjaiknak megélhetési forrást.

1.6 Integrált Városfejlesztési stratégia (IVS)

A 2007-2013 közötti időszakra készült IVS szerint Szekszárd város általános, hosszú távú tervei között szerepeltek – többek között - a lakosság számára minél magasabb életminőséget biztosító városi feltételek megteremtése, versenyképes helyi gazdaság megteremtése, közlekedésfejlesztés, környezetvédelem, valamint a társadalmi kohézió erősítése.

- A gazdaságfejlesztés elemei: ipar- és turizmusfejlesztés.
- Közszolgáltatások fejlesztése: oktatás, egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztése, ügyintézés gyorsítása, valamint a szabadidős kínálat fejlesztése.
- Környezeti tényezők: hulladékgyűjtő udvar létesítése, hulladékgyűjtő szigetek számának és a szelektíven gyűjtött frakciók számának növelése, alternatív energiaforrások hasznosítása, hulladékgazdálkodás fejlesztése, valamint az illegális lerakóhelyek megszüntetése, felszámolása.
- Versenyképes helyi gazdaság: Tourinform iroda (megvalósult), Ökocentrum és Interaktív tematikus park, rendezvény- és konferenciaturizmus fejlesztése, szálláskapacitás fejlesztése, fürdőfejlesztés (megvalósult), valamint sportpályaépítés.
- Közlekedésfejlesztés: közút- és járdaépítés (megvalósítás alatt), -rekonstrukció, kerékpárút építés, közlekedésbiztonság fejlesztése, parkolóhelyek számának növelése, valamint a helyi tömegközlekedés felülvizsgálata.
- Parkosítás, játszóterek bővítése.
- Közműfejlesztés: csatornahálózat, vízközmű fejlesztés, csapadékvíz és felszín alatti vizek elvezetése fejlesztése, lőtéri ivóvízbázis kármentesítésének folytatása, új vízbázis létesítése, valamint a közvilágítás fejlesztése.
- Településrehabilitáció: Béla király tér (megvalósult), piactér (megvalósítás alatt), Vármegyeháza környezet (megvalósult), Bezerédj tömbbelső rehabilitáció, Liszt Ferenc tér rehabilitáció, Kápolna tér rehabilitáció, autóbusz pályaudvar, laktanya területének fejlesztése (megvalósítás alatt).
- Felhagyott ipari, szolgáltató területek megújítása
- Otthonteremtés: panellakások utólagos hőszigetelése, valamint építési telkek kialakítása.
- Közbiztonság fejlesztése.
- Oktatásfejlesztés.
- Egészségügyi, szociális szolgáltatások fejlesztése: intézményhálózat infrastrukturális fejlesztése, szekszárdi kórház fejlesztése (megvalósult).
- Közigazgatás modernizációja: intézmények akadálymentesítése, elektronikus tájékoztató szolgáltatás fejlesztése, városi honlap fejlesztése, Hivatal korszerűsítése, térinformatikai fejlesztések, valamint a térfigyelő rendszer fejlesztése.

1.7 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

A Terület és Településfejlesztési Operatív Program fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. A TOP a magyar kormány kiemelt gazdaságfejlesztési, növekedési és foglalkoztatási céljaira tekintettel, valamint az Európa 2020-hoz való illeszkedés, az ágazati fejlesztésekkel való lehatárolás és szinergia biztosítása érdekében, az Európai Bizottsági 11 tematikus célhoz való kapcsolódás, a költségvetési és tematikus determinációkhoz való igazodás alapján az alábbi kiemelt fejlesztési célokat határozta meg:

1. Térség-specifikus erőforrásokra épülő, azokat gyarapító gazdasági növekedés és foglalkoztatás-bővítés
2. Élhető és az üzleti szereplők számára vonzó települések
3. Helyi közösségek megerősítése és öngondoskodó képességük javítása

A megyei jogú város fejlesztési részdokumentumainak kialakításakor a 11 tematikus célkitűzés közül a következőkre javasolt fókuszálni:

- Az alacsony CO₂-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- Környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása
- A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem;
- A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EVMA esetében) és a halászati és az akvakultúra-ágazat (az ETHA esetében) versenyképességének javítása;
- A foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása

1.8 Szekszárd jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A 35 ezer lakosú tolnai megyeszékhely városvezetése „Szekszárd, a jövő városa” szlogennel indított programot, melyben - a kulturális és történelmi értékek megőrzése mellett - a gazdaság élénkítésére helyezte a hangsúlyt. Az M6-os autópálya átadását követően a város logisztikai szerepe felértékelődött a Duna-híd és a déli országhatár közelsége okán. Az Ipari Parkba folyamatosan érkeznek magyar és külföldi vállalkozások, de az önkormányzat maga is vállalkozik: a visszavásárolt közüzemi szolgáltatók (vízmű, hulladékszállító). A turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázását célzó, illetve a városlakók komfortérzetét növelő beruházásként valósult meg az élményfürdő, valamint a műfüves focipálya, a korszerű atlétikai pálya, és az időszakosan üzemelő műjégpálya. A továbbiakban ezeket fedett úszoda, és élményfürdő, valamint szállásépület létesítése követi. Tervben van szálloda, és öko-turisztikai központ építése is Keselyűsben, de ehhez szükség van a Duna-Dráva Nemzeti Park, illetve a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság partneri együttműködésére is.

Az Agora program tartalmazta a Babits Mihály Művelődési Ház és a Művészetek Háza korszerűsítését is. Az idei évben a belváros rehabilitációja is befejeződik. A Béla tér már megújult, most a piactér van soron. A továbbiakban kiváló fejlesztési potenciál van a Bezerédi tömbbelső rendezésében, de erre konkrét elképzelés egyelőre nincs megfogalmazva.

Az előző ciklusban kétezerrel csökkent a város lakosságának száma. A diplomás fiatalok közül tízből nyolc, elhagyja a várost, ezért Szekszárd megtartóerejét is növelni kell. A munka és a

szórakozás mellett ennek feltétele a lakhatás biztosítása. Ebből a célból építette a város a Fecskeházat, segítve a fiatalok letelepedését.

A város tájépítészeti koncepciójaként megfogalmazható, hogy új fejlesztési területek csak a jelenlegi beépített területek szerves folytatásaként kerüljenek kijelölésre. A fejlesztési területek kijelölése során figyelemmel kell lenni a település átlagánál jobb minőségű termőföldek elhelyezkedésére, új fejlesztési területek kijelölése ezeket a termőföldeket ne, vagy csak kivételes esetben érintse. A terv legyen figyelemmel arra, hogy védett természeti területeken – ökológiai hálózat, Natura 2000 területe – külterületi építés, birtokközpontok létrehozása ne történhessen.

Tájépítészeti, településszerkezeti koncepcióként megfogalmazható, hogy a település lakóterületi struktúrája a jövőben is a jelenleginek megfelelően alakuljon, külterületen lakófunkciók elhelyezése csak gazdasági funkciókkal együtt (majorság, szőlőbirtokok) legyen lehetséges.

A tervezett fejlesztések során elsődleges szempontként kell figyelembe venni a természeti értékek megőrzését. A város vonzereje a környező táj szépségében, a település emberi léptékében, és gondozottságában rejlik. Rosszul átgondolt, az összképet hátrányosan érintő fejlesztések hatásai összeadódhatnak, és hosszú távú kárt okozhatnak a város egészének. Cél, hogy a védett növényfajok és állatok jelentős állományainak otthont adó területek helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítása megtörténjen.

Napi problémát jelent az a tendencia, hogy egyre többen települnek ki lakni a borvidéki területekre. A kiköltözők egy része a jogszabályban megengedett lehetőséggel élve épít magának lakóházat, míg mások a gazdasági rendeltetésű épületeket alakítják ki lakássá.

A város egységes zöldfelületi rendszerének létrehozása is a jövő feladata. Ennek érdekében a belterületi utak mentén fasorokat vezetünk végig, a teresedéseken közkertet alakítunk ki. A sédek melletti védőfásításokat sétányként építjük meg, amely összeköti az elszigetelt zöldterületeket, és végigvezet az egész városon. A pincerekonstrukciók lehetőséget nyújthatnának a borút belvárosi szakaszának vérkeringésbe kapcsolására, de erre a tulajdonosok részéről egyelőre semmi szándék nem mutatkozik. A belterületet és a külterületet összekötő szegélyterületeket szerencsés lenne összekapcsolni egymással. A külterületen elhelyezkedő ideális rekreációs területeket kerékpárúttal, sétánnyal összekötjük a városi zöldfelületi rendszerrel.

A tervezett zöldterületi fejlesztések megvalósításával hosszútávon elérendő, Hogy a meglévő és új utcai fasortelepítésekkel, a városközpontban lévő közpark (Szent István tér) - mint zöldterületi központ - a kialakítandó alközpontok/közparkok (Csatári völgy, Kápolna tér, Palánki sziget, Siópart, Csörge- tó) összekapcsolódjanak.

A városközpontba sűrűsödik a térség gazdasági, intézményi, kulturális és társadalmi ereje. Koncentrálja és egyúttal szimbolizálja környezetét, kölcsönös hatásokkal erősítik egymást. Cél, hogy a központ kiüresedését, elöregedését a település megállítsa. El kell érni, hogy városias környezetben élni ismét jó legyen, a városias környezet lakóhely szempontjából versenyképes legyen a kiköltözésekkel, a városszéli kertvárosias lakóterületekkel. El kell érni, hogy a városi struktúra ne csak az úthálózat és intézményrendszer koncentrációját, hanem az értékek, a lakosság, a társadalom és gazdaság minőségi koncentrációját hozza magával, mint ahogy ez létrejött a XX. század elején kialakult polgári társadalomban Szekszárd várossá fejlődése során. Cél, hogy a fejlesztések erőforrásai – magánérs lakásépítés, kereskedelem és szolgáltatás fejlesztései, intézményfejlesztés – a település központját erősítsék, megújítsák. Cél, hogy ezzel a folyamattal a városi környezet, a történelmi központ, a korábban beépített területek megújuljanak és visszaálljon a fejlődés folytonossága a központ életében, melyet az elmúlt időszak megszakított.

Szekszárd jövőképe

Szekszárd élhető, versenyképes és fenntartható város, mert az önkormányzat partneri kapcsolatot ápol polgáraival és vállalkozóival. Erős lokál patriotizmus alapja a város fejlődésének, a bizalomépítés segíti a városrendezési célok megvalósítását. Szekszárd térségi partner-kapcsolatokat épít a szomszédos városokkal és kistérségekkel.

1.9 Szekszárd jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Az EU tagság Szekszárdnak európai versenyt jelent más hazai és külföldi városokkal, a Szekszárdi kistérségnek más kistérségekkel

- a humán erőforrásért, a lakosság megtartásáért
- a pénzügyi forrásokért
- az egészséges környezetért.

A verseny a pénzügyi-gazdasági válsághelyzetben tovább erősödik. Szekszárd jövőképét erre az egyetemes versenyre dolgoztuk ki, megalapozva a verseny felvállalhatóságát.

Szekszárd térségi partner-kapcsolatokat kell kiépíteni a szomszédos városokkal és kistérségekkel, első soron Tolna, Bonyhád, és Paks irányában. A város megyei, regionális, sőt megyéken és régiókon átívelő rendszergazda szerepek felvállalásával (pl. logisztika) tovább erősíti pozícióját a városhálózatban. Polgáraival, vállalkozóival, gazdálkodóival együttműködve kistérség önkormányzataival, civil és versenyszférájával a térségi lokálpatriotizmus kialakítását segítik elő. Élhető, versenyképes és fenntartható kistérség alakul ki Szekszárd kisugárzásaként.

A szomszéd településekkel és kistérségekkel való együttműködésből létrejövő kistérség lokálpatriotizmusa segíti a lakosság megtartását, a közös felkészülést gazdasági, a társadalmi kihívásokra. A város és a kistérség versenyszférájának gazdasági alkalmazkodását, a munkahelyi struktúra piaci igényekhez történő át- és átalakítását, a munkahely teremtést polgárainak felkészítésével, (át)képzésével segíti. Biztosítja a lakosság megújulását, az elvándorlás pótlását, a városok és a kistérség közötti lakossági mobilitás támogatásával kiegyensúlyozott kistérségi korösszetétel kialakulását teszi lehetővé.

A verseny felvállalása, Szekszárd kistérségi központ

A verseny felvállalását Szekszárd nagyszerű adottságai teszik lehetővé

- M6-M9 autópályák találkozásánál, és a Duna közelében fekszik, aminek igen erős a kereskedelmi-logisztikai jelentősége
- Környezeti, természeti adottságok: Gemenc, Szekszárdi-dombság (bor), természetvédelmi területek, rekreációs-, turisztikai-, és befektetési vonzerő

A verseny csak más városokkal és kistérségekkel együttműködve lehet eredményes. Ezért kell felvállalnia a kistérségi központi szerepet, a szomszéd városokkal és kistérségekkel együttműködve kistérség kialakítását.

Központi szerep felvállalásának alapja a közösségfejlesztés:

- Közösség fejlesztés Szekszárd önkormányzata és a városban élő civilek, vállalkozók, gazdálkodók között
- Kistérségi központi partnerség a kistérségi központok - Szekszárd, Bonyhád, Paks, Mohács, és az új hídnak köszönhetően a dunántúl felé nyitva Baja és Kalocsa együttműködésével
- Partnerhálózat a kistérségek települései és az agglomeráció települései között.

A kistérségi fejlesztés várható eredménye: a lakossági kohézió erősödése, a lakosság helyben maradása, kistérségn belüli költözéssel a korösszetételi arányok kiegyenlítődése. A városok előregedését - így Szekszárdét is - kistérségi, kistérségi szociálpolitikával lehet ellensúlyozni, a lakáshoz jutás támogatásával, a szociális gondoskodás kistérségi, kistérségi kiterjesztésével.

Szekszárd város településfejlesztési koncepciójában térségi szerep vonatkozásában jövőkép a partnerségi elv érvényesülése, melynek során a város és a környező települések, a gazdasági központ és agglomerációja a lakó- és gazdasági területek fejlesztési kapacitását és annak térigényét együtt határozza meg. A város és térsége a fejlesztési területeket a térségi optimumok megkeresésével kellene, hogy rögzítse, és azokat nem egymás konkurenseként, egymást felüllicitálva kellene kijelölniük. A fejlesztési területek mértékének meghatározása során a város és térségének fejlesztési potenciálját kell figyelembe venni, elkerülve a szükségtelen és fenntarthatatlan fejlesztéseket és a termőterületek felesleges igénybevételét. Ebben a folyamatban a megyének moderáló szerepe is kell legyen.

A fejlesztési területek mértékének, helyének meghatározásán túl a partnerségi együttműködés érvényesülése a cél, a közmű- és közlekedési infrastruktúra hálózat kialakításában, továbbá a települési ellátó-rendszer ésszerű kialakításában és működtetésében, figyelembe véve a környező települések kapacitásait és igényeit.

1.10 A településfejlesztési elvek rögzítése

A következő településfejlesztési elvek érvényesítését látjuk indokoltnak:

- Térségi szemlélet érvényesülése szükséges az új fejlesztési területek, a rekreációs zöldterületek kijelölésében, a közlekedési- és közműinfrastruktúra hálózatának egységes megteremtésében, valamint a települési ellátó-rendszer ésszerű kialakításában és működtetésében.
- Fenntartható fejlesztés elve kell, hogy érvényesüljön az új fejlesztési területek nagyságának és ütemezésének meghatározásakor.
- A folytonos fejlődés elve a korábban beépített, igénybevett területek újrahasznosítása, revitalizációja kell, hogy megvalósuljon a szerencsére nem túl nagy kiterjedésű alulhasznosított barnamezős gazdasági és kereskedelmi területeken (Brico Store), valamint a korábban beépített, előregedő népességű lakóterületeken.
- Az illeszkedés és ezzel egyidejűleg a folytonosság elve kell, hogy érvényesüljön a település korábban beépített részein, különösen a település központjában és a lakóterületeken.
- A települési, településrészi arculat és ezzel együtt építészeti identitás megteremtésének szükségessége.
- Értékmegőrző fejlesztési szemlélet és szabályozás kialakítása a település történelmi központjában.
- A domboldalakon, szőlőhegyeken a tájba illesztés elvének érvényesülése.
- Lakóterületek szegregációjának mérséklése.

2. CÉLOK

2.1 A célrendszer felépítése

Szekszárd településfejlesztési koncepcióját egységbe foglaló települési célrendszert a hatályos és a készülő integrált városfejlesztési stratégiával összhangban állítottuk össze.

2.2 Egyetemes célok

A nagytérsegi rendezési tervekkel és fejlesztési programokkal, (előző fejezetben részletezve) valamint a hatályos IVS-sel összecsengő „egyetemes” célok:

- I. Gazdasági versenyképesség erősítése (versenyképesség)
- II. A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése (fenntarthatóság)
- III. Központi szerepkör megerősítése (élhetőség)

2.3. Egyetemes célok kibontása, specifikus célok

I. Gazdasági versenyképesség erősítése egyetemes cél

Szekszárd legyen olyan város, ahol az emberek és a gazdálkodó szervezetek megtalálják a számításukat! A gazdasági versenyképesség erősítése Szekszárd hosszútávú gazdasági prosperitását szolgálja. A település állandó versenyben van a kistérség, a megye, az ország, sőt bizonyos értelemben az Európai Unió összes városával. Egy jó gazdaságú városban a lakossághoz igazodó mennyiségű minőségi munkahely áll rendelkezésre, ahol a gazdaság összhangban van a város erőforrásaival.

I/1 A tudásalapú gazdaság megteremtése specifikus cél

Napjaink gazdaságának húzóágazata a technológiai ipar. A tudásalapú gazdaság olyan gazdaság, amely közvetlenül a tudás és az információ teremtésén, elosztásán és felhasználásán alapszik. Tehát összhangban a tudásalapú társadalommal, a tudásalapú gazdaságban is a tudás válik a gazdaság, és a gazdasági növekedés alapjává, amely a gyakorlatban a tudásintenzív termékek és szolgáltatások termelésének előretörését, a gazdaság szerkezetében történő mind jelentősebb térnyerését jelenti. A tudásintenzív ágazatok fogalmi körébe beletartozik a mai gazdaság minden olyan szegmense – a csúcstechnológiájú gyártástól és az információs, kommunikációs technológiáktól a tudásra épülő szolgáltatásokon keresztül az olyan kreatív iparágakig, mint a média – amelyben a legfontosabb hozzáadott érték a tudás. A témával kapcsolatos elemzések, kutatások igazolták, hogy a gazdaságnak a tudás- intenzív, illetve a csúcstechnológiát képviselő részei fejlődnek a legjobban, olyannyira, hogy az ezeket a területeken működő vállalatok, még gazdasági visszaesés, illetőleg

Makroregionális szerepkör meghatározása	
Gazdasági versenyképesség erősítése	Központi szerepkör megerősítése
A tudásalapú gazdaság megteremtése	Élhetősségi fejlesztések
Kedvező gazdasági környezet kialakítása	Városi fejlesztések
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tudás intenzív hálózatosodás elősegítése 2. Kutatási-fejlesztési központok, mainstream iparágak letelepítése 3. Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermek- és ifjúságpolitikai fejlesztések 2. Rekreációs infrastruktúra-fejlesztés 3. Sportpolitikai fejlesztések
A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése	Szociális fejlesztések
Stabil város	Városi fejlesztések
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ingatlan- és vagyon-gazdálkodás 2. Közüzemi infrastruktúra fejlesztés működtetés 3. Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Épített környezet fejlesztése 2. Természeti környezet védelme, rehabilitációja 3. Szellemi környezet infrastrukturális fejlesztése 4. Imázsépítés
Extenzív iparfejlesztés	Szociális fejlesztések
<ol style="list-style-type: none"> 2. Agráripar, feldolgozó ipar fejlesztése 3. Ipari park , ipari övezet fejlesztése 4. Turisztikai infra-, szupra-struktúra- és termékfejlesztés 5. Város-marketing 6. Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az egészségügyi ellátás fejlesztése 2. A szociális ellátás fejlesztése 3. Közbiztonság fejlesztése 4. Városi civilpolitika 5. Kistérségi, regionális feladatok ellátása
Agráripar, feldolgozó ipar fejlesztése	Városi fejlesztések
Ipari park , ipari övezet fejlesztése	Városi fejlesztések
Turisztikai infra-, szupra-struktúra- és termékfejlesztés	Városi fejlesztések
Város-marketing	Városi fejlesztések
Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése	Városi fejlesztések
Ingatlan- és vagyon-gazdálkodás	Városi fejlesztések
Közüzemi infrastruktúra fejlesztés működtetés	Városi fejlesztések
Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek	Városi fejlesztések
Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel	Városi fejlesztések
Városi diplomácia	Városi fejlesztések
Városi érték-gazdálkodás, diplomácia	Városi fejlesztések
1. Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel	Városi fejlesztések
2. Városi diplomácia	Városi fejlesztések
3. Lobby programok	Városi fejlesztések

A településfejlesztési koncepció célrendszere

stagnálás idején is képesek a növekedésre.

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Tudás intenzív hálózatosodás elősegítése
2. Kutatási-fejlesztési központok, mainstream iparágak letelepítése
3. Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése

I/2 Kedvező gazdasági környezet kialakítása specifikus cél

A településnek törekednie kell az erőforrásain alapuló gazdasági formák erősítésére, erősségeinek fenntartható kiaknázására. A mezőgazdasági feldolgozóiparban Szekszárdnak hagyományai vannak, húsüzeme üresen áll. A kész infrastruktúrával rendelkező ipari park nagy része kihasználatlan, holott igen kedvező logisztikai potenciállal rendelkezik. A település táji adottságai (Szekszárdi bor, Gemenc), valamint a város épületállománya, történelmi hagyományai erős turisztikai vonzerővel bírnak. A településmarketing feladata a település versenyképességének, komparatív előnyeinek, vonzerejének feltárása, realizálásának segítése, kommunikálása a sokoldalú fejlesztési, gazdasági, életmódbeli célok elérésének érdekében.¹

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Extenzív iparfejlesztés
2. Agráripár, feldolgozó ipar fejlesztése
3. Ipari park , ipari övezet fejlesztése
4. Turisztikai infra-, szupra-struktúra- és termékfejlesztés
5. Város-marketing
6. Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése

II. A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése egyetemes cél

Szekszárd legyen olyan város, ahol a település gazdálkodása stabil és fenntartható pénzügyi alapokon nyugszik! A település vezetése és a lakosság legyen tisztában a város értékeivel és érdekeivel, és egy csapatként kezeljék azokat.

A település gazdasági stabilitása nélkül lehetetlen a lakosok komfortérzetét szolgáló eszközök tartós és fenntartható fejlesztése. Stabilitás hiányában az elvándorlás, a degradálódás és a szlömösödés a meghatározó folyamat.

II/1 Stabil város specifikus cél

A vagyongazdálkodás az önkormányzati gazdálkodást átfogó tevékenység, amely „vertikális” értelemben magában foglalja a pénzgazdálkodást, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos műveleteket, a fizikai vagyonelemekkel kapcsolatos tevékenységeket és az immateriális javakkal történő gazdálkodást egyaránt². A településnek stabil pénzügyi mérleggel kell rendelkeznie melyhez megfelelő mértékű bevételekre van szüksége. A város rendelkezésre álló ingatlanvagyonán kívül rendszeres jövedelemhez a közüzemi infrastruktúra működtetéséből, illetve az adókból juthat.

¹ Piskóti-Dankó-Schupler-Búdy, 1997.

² Vígvári A. 2007

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Ingatlan- és vagyongazdálkodás
2. Közülemi infrastruktúra fejlesztés és működtetés
3. Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek

II/2 Városi értékgazdálkodás, diplomácia specifikus cél

A városnak fel kell ismernie mindazokat a környezeti, természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeit, melyek számára kiemelkedően fontosak, és meghatározzák az identitását. Az ezekkel történő gazdálkodás az alapja a város hosszútávú boldogulásának. Az értékek elherdálása a település leépüléséhez vezet. Az értékek védelmére, az azokban rejlő potenciál kinyerésére városi diplomáciára és lobbitevékenységre van szükség.

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel
2. Városi diplomácia
3. Lobby programok

III. Központi szerepkör megerősítése egyetemes cél

Szekszárd legyen olyan város, ahol az emberek otthonra lelnek, mert megtalálják mindazt, amire szükségük van a mindennapi élethez, és a kapcsolódáshoz egyaránt. A városi élhetőség és életminőség a lakosság komfortérzetének az alapja. Fő cél, hogy növeljük Szekszárd vonzerejét, továbbá hogy az Önkormányzat megoldást találjon a legégetőbb problémákra. A városok élhetővé válása elősegíti a lakók életkörülményeinek javulását, emellett a városhoz való kötődést, a városi identitást is erősíti. „Az élhető városban a gazdaság innovatív és versenyképes, a társadalom kreatív és jelentős társadalmi tőkével rendelkezik, a város kormányzása erőteljes társadalmi felhatalmazáson és részvételen alapszik, a közlekedést a hatékony, mobil megoldások jellemzik, az erőforrásokat a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével használják fel, élénk a kulturális élet, magas az életszínvonal”³.

III/1 Élhetőségi fejlesztések specifikus cél

Ide soroltuk azokat a fejlesztéseket, melyek a település élhetősége szempontjából meghatározó jelentőségűek.

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Gyermek- és ifjúsáspolitikai fejlesztések
2. Rekreációs infrastruktúra-fejlesztés
3. Sportpolitikai fejlesztések

³ Smart Cities, 2011. p. 59

III/2 Városi fejlesztések specifikus cél

A települési arculat fizikai és szellemi síkon történő kialakítása és fejlesztése. A városi közterületek rendezése, a természeti környezet fenntartása és rehabilitálása, kirándulóhelyek kialakítása. Települési rendezvények szervezése, közösségépítés és imázsépítés. "Szekszárd a mi városunk".

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Épített környezet fejlesztése
2. Természeti környezet védelme, rehabilitációja
3. Szellemi környezet infrastrukturális fejlesztése
4. Imázsépítés

III/3 Szociális fejlesztések:

A településen élők szociális szolgáltatásainak a megszervezése.

Specifikus célhoz tartozó programok:

1. Az egészségügyi ellátás fejlesztése
2. A szociális ellátás fejlesztése
3. Közbiztonság fejlesztése
4. Városi civilpolitika
5. Kistérségi, regionális feladatok ellátása

2.4 Specifikus célokhoz tartozó programok kibontása

I. Gazdasági versenyképesség erősítése egyetemes cél

I/1 A tudásalapú gazdaság megteremtése

1. **Tudás intenzív hálózatosodás elősegítése**
 - Vállalatok önálló K+F+I tevékenységének támogatása
 - Humán erőforrás fejlesztés komplex hátterének biztosítása
 - Fiatal diplomások megtartását célzó, helyi vállalatoknál történő elhelyezkedésüket segítő önkormányzati programok
2. **Kutatási-fejlesztési központok, mainstream iparágak letelepítése**
 - Technológia alapú cégek letelepülésének támogatása, lobby
 - Innovációs tudáspark létrehozása az egyetemi kar bevonásával
3. **Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése**
 - Munkaerőpiac alapú rugalmas képzési struktúra támogatása

I/2 Kedvező gazdasági környezet kialakítása

1. Extenzív iparfejlesztés

- A környező kistérségek mezőgazdasági feldolgozó központjává válás elősegítése
- Kereskedőház kialakítása, fejlesztése (Élelmiszeripar konzerv, húsipar piacra jutását segítő szolgáltatások fejlesztése, Nemzetközi termelői, beszállítói láncokhoz való kapcsolódás)

2. Agráripár, feldolgozó ipar fejlesztése

- Helyi tradíciókkal bíró iparágak betelepülésének a támogatása (pl. húsipar)
- Belvizes mezőgazdasági hasznosítású területeken a tájfenntartó gazdálkodás kialakítása, termelési struktúraváltás, energianövények termelése
- Klaszter szervezés, ökopiac

3. Ipari park, ipari övezet fejlesztése

- Szekszárd logisztikai szerepkörének erősítése
- Barnamezős területek revitalizálása
- Az M6, M9 autópályákban rejlő gazdasági potenciál kiaknázása

4. Turisztikai infra-, supra-struktúra- és termékfejlesztés

- Rekreációs, turisztikai és befektetői vonzerő fejlesztés (települési, táji arculat).
- Belvárosi, nagy befogadó képességű, színvonalas szálloda fejlesztése befektető segítségével
- Fürdőprojekt folytatása
- Kulturális turizmus vonzerejének bővítése, a művészeti és kulturális értékek országos ismertségének növelése
- Ifjúsági és sportszálló kialakítása
- A táji adottságokban: a borban és Gemencben rejlő gazdasági potenciál kiaknázása (Borutca, látogatóközpont)
- Települési kerékpárút rendszer fejlesztése
- Település kerékpárútjainak bekötése az országos rendszerbe
- Lovas sportra alapuló fejlesztések támogatása
- A turisztikai szolgáltató cégek szerveződésének a támogatása
- Sió meder rendezése, térség fejlesztése, kerékpárút fejlesztése, vízi turizmus kialakítása

5. Város-marketing

- Szekszárd és vonzáskörzete piaci pozícionálása, integrált marketing terv készítése
- Szekszárd város kommunikációs programja
- A civil-szféra tájékoztatása, információ igényének felkeltése
- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi marketing-kommunikáció összehangolása
- A városi, a vállalkozói és a gazdálkodói marketing-kommunikáció harmonizálása

6. Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése

- Az atipikus foglalkoztatási formák emelése
- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi munkahelyek védelme a vállalkozások támogatásával
- A meglévő és fejlődő vállalkozások működési feltételeinek javítása, az EU követelményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges fejlesztések elősegítése a kistérségi és régiós támogatási források együttes felhasználásával
- Az inkubátorház eredményes működtetése, ténylegesen a kezdő vállalkozóké legyen

II. A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése egyetemes cél

II/1 Stabil város

1. Ingatlan- és vagyon-gazdálkodás

- Városi ingatlanvagyon gazdálkodás, a város fejlesztés-rendezés és az önkormányzati ingatlanfejlesztés harmonizálása
- Településrendezéssel összefüggő ingatlanfejlesztésben való önkormányzati részvétel
- Döntéselőkészítés, összehangolt város- és térségmenedzsmentet segítő célorientált, egységes tervezési rendszer kialakítása, a tervezés társadalmasítása

2. Közüzemi infrastruktúra fejlesztés és működtetés

- Városi közlekedéshálózat fejlesztés, intermodalitás fejlesztés
- Vízi közlekedés fejlesztése
- Agglomerációs és települési tömegközlekedés fejlesztése
- Vízi- közművek fejlesztése
- Energia közművek fejlesztése
- Meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a város megvalósíthassa függetlenségét az országos (és import) energiaellátó rendszerektől, alternatív energiahordozók felhasználásával.
- Hírközlés fejlesztése, légvezetékek kiváltása

3. Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek

- Pénzügyi egyensúly megtartása
- Beruházások pénzügyi fenntarthatóságának elemzése
- Pályázatfigyelés és írás

II/2 Városi érték-gazdálkodás, diplomácia

1. Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel

- Természetvédelem – országos és helyi természeti értékek védelme, biodiverzitás védelme
- Átfogó informatikai rendszer létrehozása
- Védett és védelemre érdemes táji, természeti elemek megóvása, fejlesztése
- Települési környezetvédelem és klímapolitika
- A tájfenntartás társadalmi, gazdasági elismertetése, (a területfejlesztés és a vidékfejlesztés harmonizálása)
- Környezetbarát térségi iparfejlesztés feltételeinek megteremtése
- Vízrendezés fejlesztése, felszíni víz elvezetés, záportározó, mederrendezés
- Energetikai korszerűsítések
- A nem védett tájban a tájkarakter megőrzése, a területek ökológiai aktivitásának növelése
- Térségi együttműködéssel törekedni kell a zöldhálózatok rendszereinek kialakítására, a meglévő és tervezett erdők, zöldterületek egységes rendszerbe szervezésével

2. Városi diplomácia

- A civil-szféra és az önkormányzat partner kapcsolatának újrapozicionálása
- Önkormányzati partnerkapcsolat újrapozicionálása: a vonzáskörzeti (kistérségi, agglomerációs, kistérségi) és - a városhálózati az érdekazonosság alapján

3. Lobby programok

- A versenyszféra belső és önkormányzati partner-kapcsolatainak újrapozicionálása
- Városhálózati együttműködés fejlesztése

III. Központi szerepkör megerősítése egyetemes cél

III/1 Élhetőségi fejlesztések:

1. Gyermek- és ifjúsáspolitikai fejlesztések

- Bölcsőde-, Óvoda-, és Iskolafejlesztések
- Tehetséggondozás
- Játzóterek fejlesztése
- Gyermekjóléti központ működtetése
- A szükséges gyermekvédelmi szakellátások biztosítása

2. Rekreációs infrastruktúra-fejlesztés

- Szabadtéri rekreációs területek fejlesztése: sétautak, pihenők, tanösvények
- Fürdőprojekt folytatása
- Városon belüli kerékpáros szolgáltatások kialakítása, kerékpárút hálózat fejlesztés

3. Sportpolitikai fejlesztések

- Edzőtáborok menedzselése
- Társadalmi támogatottsággal rendelkező sportkezdeményezések támogatása
- Általános-, és középiskolai sportinfrastruktúra fejlesztés, tartalom fejlesztés, csarnok

III/2 Városi fejlesztések:

1. Épített környezet fejlesztése

- Településarculat fejlesztés, lakótelep felújítás
- Városközpont körüli területek megújítása, tömbrehabilitációk
- Településvédelem, épített örökség védelme és rehabilitációja
- Zöldfelület rehabilitáció és karbantartás, modern parkok kialakítása, ki kell alakítani a város zöldfelületi rendszerét
- Gyalogos zónák, forgalomcsökkentett területek növelése a központban
- Járdafelújítások, utcabútorok felújítása és cseréje

2. Természeti környezet védelme, rehabilitációja

- Illegális szemétkerakók felszámolása
- A keselyűsi lerakó rekultivációja és utógondozása
- Felhagyott anyagnyerőhelyek feltérképezése és rekultiválása
- Tájértékkataszter készítése, helyi természetvédelem körének kiszélesítése
- Természetvédelmi oktatás, tanösvények, szervezett természetjáró programok

3. Szellemi környezet infrastrukturális fejlesztése

- Kulturális-közösségi létesítmények fejlesztése, terek kialakítása
- Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek terjesztése
- Ingyenes közterületi WIFI elérés kiépítése
- A helyi szellemi és tárgyi kulturális örökség megőrzése, védelme
- A nemzeti és etnikai csoportok kulturális tevékenységének támogatása
- A magángyűjtemények bemutatása

4. Imázsépítés

- A városi nagyrendezvények fejlesztése

III/3 Szociális fejlesztések:

1. Az egészségügyi ellátás fejlesztése

- Helyi és térségi igényeket kielégítő egészségügyi ellátás biztosítása és fejlesztése
- Mentőállomás korszerűsítése és esetleges kitelepítése
- Iskola –egészségügy fejlesztése
- Védőnői szolgálat technikai, tárgyi feltételeinek javítása

2. A szociális ellátás fejlesztése

- Társadalmi integráció segítése
- Szociális szolgáltatások szintjének fenntartása, fejlesztése
- Közterületek és középületek akadálymentesítése
- Hajléktalanszálló korszerűsítése, vagy új építése
- Szociális bérlakás, nyugdíjasház, fecskeház építése
- Családok átmeneti otthona

3. Közbiztonság fejlesztése

- Közterületi biztonsági kamerarendszer fejlesztése, és üzemeltetése
- Polgárőrség támogatása

4. Városi civilpolitika

- Helyi közösségek fejlesztése
- A fiatalok részére színvonalas időtöltési lehetőségek biztosítása
- Az időskorúak közösségi életének támogatása

5. Kistérségi, és regionális feladatok ellátása

- A kistérségi és regionális partneri kapcsolatok hatékony működtetése

2.5 A programokhoz tartozó feladatok meghatározása

I. Gazdasági versenyképesség erősítése egyetemes cél

I/1 A tudásalapú gazdaság megteremtése

1. Tudás intenzív hálózatosodás elősegítése

- Vállalatok önálló K+F+I tevékenységének támogatása

<i>Általános célok</i>	A gazdasági struktúrában a K+F+I szektor részvételének emelése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A Nemzeti A KFI Stratégia fő célkitűzése, hogy Magyarországon az évtized végére a kutatás-fejlesztési ráfordítások a GDP 1,8%-ára növekedjenek, továbbá olyan környezet jöjjön létre, amelyben a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó, valamint az innovatív ötleteket megvalósító vállalkozások, vállalatok és közszféra-szervezetek egyaránt fejlődni és növekedni képesek, megfelelően támasztva a társadalom támasztotta elvárásoknak.</p> <p>Hatékony tudásfelhasználási folyamatok indukálása: az innovatív kis cégek helyzetbe hozása, a középvállalatok K+F- és technológia-alapú dinamizálása, a nagyvállalatok K+F-alapú integrálása, a közszféra innovációinak módszeres dinamizálása.</p> <p>Intenzív tudásáramlás generálása: innovációs szolgáltatások kiépítése, valamint együttműködések és hálózatok dinamizálása.</p>

- Humán erőforrás fejlesztés komplex hátterének biztosítása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A térség népességmegtartó erejének növelése • A világ és a társadalom problémái iránt nyitott és érzékeny, a problémákra megoldást kereső és találó, és azok megoldásában aktív szerepet vállaló felnőttekké válás segítése • A társadalmi és gazdasági modernizáció elősegítése. • A városi középosztály erősítése • Az esélyegyenlőség és szolidaritás fokozása • Szakmaközi együttműködés kialakítása, erősítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az emberi erőforrások minősége, a munkavállalók teljesítőképesége jelentős befolyást gyakorol a vállalatok eredményességére, így annak fejlesztése a hatékonyságnövelés egyik eszköze.</p> <p>Az iskolázottságnak, s ezáltal a kulturális tőke emelésének kulcsszerepe van a magasabb foglalkoztatási státusz elérésben, s ezáltal az életminőség javulásában. A kutatók számításai szerint a kevesebb, mint 8 osztályos végzettség tízszeres munkanélküliségi kockázatot hordoz a felsőfokú végzettséghez képest. A fentiek értelmében szükségesnek tartjuk Szekszárdon az oktatás-nevelés terén érintett minden szereplő megszólítását, közös, kötetlen szakmai műhelybeszélgetések szervezését, a hátránykompenzáció és a tehetséggondozás, az együttműködés érdekében, alternatív pedagógiai módszerek kidolgozását segítve.</p> <p>Mindezek mellett koncentrálni kell arra, hogy a jelenlegi oktatási-nevelési struktúra (nemcsak a városban, kistérségben, hanem országosan is) már alapfokon is nehezen képes a leszakadó rétegek gyermekeinek társadalmi integrációjára. A sikeres továbbtanulási utakhoz szükséges egyéni képességek biztosítása nagyon lényeges eleme a társadalmi innovációs programoknak. Mindez segíti az életen át tartó tanulás helyi meggyökeresítését is. Lényeges a térségi szereplők összefogása azzal a céllal, hogy összehangolják a térségi szereplők gazdasági és humán erőforrás fejlesztési elképzeléseit, céljait és megoldást keressenek a problémára.</p> <p>A városban lakó, de – adott esetben – naponta ingázni kényszerülő munkavállalóknak lényeges lehet az, ha a települési közszolgáltatások (óvoda, alsó-felső tagozat) késő délutánig biztosítják gyermekek felügyeletét. Ennek a település-és társadalomfejlesztésnek az alapja a gender (a társadalmi nem) politikája, amelynek az a lényege, hogy a közszolgáltatások igazodjanak a társadalmi szerepek követelményeihez és támogassák a gyermekek nevelését segítő szocializációs tereket.</p>

- Fiatal diplomások megtartását célzó, helyi vállalatoknál történő elhelyezkedésüket segítő önkormányzati programok

Általános célok	A városi lakosság elöregedésének mérséklése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A frissen végzett diplomás fiatalok többnyire nem találnak végzettségüknek megfelelő betöltetlen álláshelyet a városban és ezért a fővárosba, Nyugat-Magyarországra, valamint – egyre többen – külföldre vándorolnak, illetve felsőfokú tanulmányaik elvégzése után már nem térnek vissza Szekszárdra. Ez a folyamat a helyi társadalom elöregedéséhez, a lokálpatriotizmus mérséklődéséhez vezet és csökkenti azt a jól képzett humán erőforrás bázist, amelyből a vállalatok helyben meríthettek az elmúlt évtizedekben. Összességében a város gazdasági versenyképességének romlásával kell számolni, ha nem sikerül a negatív tendenciát megfékezni. A város meghatározó vállalatai és az önkormányzat együttműködése keretében kidolgozható olyan célzott program, amely a helyi adófizetési kötelezettség meghatározott mértékű csökkentésével vagy egyéb, önkormányzat által nyújtható kedvezményekkel ösztönzi a cégeket diplomás pályakezdeők alkalmazására. Továbbá elő kell segíteni a diákok képzését a munkaerőpiac igényeihez.

2. Kutatási-fejlesztési központok, mainstream iparágak letelepítése

- Technológia alapú cégek letelepülésének támogatása, lobby

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkoztatottság emelése • Magas képzettséget igénylő, jó megélhetést biztosító munkahelyek arányának növelése • Diplomás fiatalok helyben tartása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Magas technikai tudást igénylő és magasabb bért nyújtó munkahelyek előnyben részesítése. A potenciális befektetők közvetlen megkeresése, számukra széleskörű információ adása, vonzó feltételek kijánlása, a befektetések előkészítése során sokrétű, rugalmas szolgáltatások nyújtása az önkormányzat részéről. Helyi adókedvezmények, az önkormányzati beruházási, felújítási munkák vállalkozásba adásánál helyi vállalkozások versenyelőnyének biztosítása, a jogszabályi keretek adta lehetőségeken belül.

- Innovációs tudáspark létrehozása az egyetemi kar bevonásával

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Munkanélküliség csökkentése • A helyi cégek számára szekszárdi fiatalok képzése • Fiatalok elvándorlásának a megállítása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az oktatási és képzési rendszer fejlesztése a versenyképes tudás megszerzéséhez. A helyi gazdasági szereplőkkel együttműködve új, rugalmas képzési struktúra kialakítása.

3. Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése

- Munkaerőpiac alapú rugalmas képzési struktúra támogatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A lakosság foglalkoztatottsági szintjének emelése • A vállalatok támogatása a gyorsan változó körülményekhez igazodó képzési rendszerrel
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	A program célja a munkaerőpiac aktuális szükségleteinek megfelelő képzettség biztosítása, a polgárok munkavállalói pozíciójának javítása a gazdaság kiszolgálása érdekében. A település gazdasági szereplőivel történő folyamatos kommunikáció során a településvezetés számára kirajzolódhat egy tendencia jövő szakemberigényére vonatkozóan. A vállalatokkal összefogva egy rugalmas képzési struktúra kialakítása a feladat, mely követni tudja a gazdaságban végbemenő struktúraváltásokat. Ez a megközelítés és együttműködés az egyik pillére a település hosszútávú gazdasági prosperitásának, és a fiatal generációk helyben tartásának.

I/2 Kedvező gazdasági környezet kialakítása

1. Extenzív iparfejlesztés

- A környező kistérségek mezőgazdasági feldolgozó központjává válás elősegítése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkoztatottság növelése • Lakosság számára szakirányú munka biztosítása • Gazdasági központi szerepkör kialakítása • Meglévő barnamezős területek revitalizálása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	Szekszárdnak hagyományai vannak a mezőgazdasági feldolgozó ipari területen. Szekszárd a Dél-Dunántúli és akár a Dél-Alföldi régió feldolgozó központjává válhat szakemberállományánál, központi földrajzi elhelyezkedésénél, és kiváló logisztikai pozíciójánál fogva.

- Kereskedőház kialakítása, fejlesztése (Élelmiszeripar konzerv, húsipar piacra jutását segítő szolgáltatások fejlesztése, Nemzetközi termelők, beszállítói láncokhoz való kapcsolódás)

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A helyi termelők és a feldolgozó ipar számára piac létesítése • Befektetők letelepítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	Legfőbb célkitűzésünk az, hogy elősegítsük a szekszárdi és a szekszárd környéki vállalatok térnyerését, a kis- és középvállalkozások érvényesülését, hogy jelentős piacot találjunk az ipari és mezőgazdasági termékek számára. Ezen túl tevékenyen részt kell venni abban a folyamatban is, hogy minél több befektetés valósuljon meg Szekszárdon. A kereskedőház megnyitásával katalizátor szerepet kívánunk betölteni az ígéretes innovatív ötletek, elképzelések, projektek piacra lépésében, és a befektetések Szekszárdra érkeztesében.

2. Agrár ipar, feldolgozó ipar fejlesztése

- Helyi tradíciókkal bíró iparágak betelepülésének a támogatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A Szekszárdon élő tapasztalt munkaerő szakirányú foglalkoztatása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	Szekszárdnak hagyományai vannak a mezőgazdasági feldolgozóipar területén. Ez előnyt jelent az olyan cégek számára, akik feldolgozó üzem létesítéséhez keresnek ideális helyszínt. Sokszor egy-egy üzem letelepítését a környéken lévő szakemberhiány hiúsítja meg. Éppen ezért könnyebb és a lakosok nézőpontjából is kedvezőbb a helyi tradíciókkal bíró iparágak betelepülésének a támogatása. A felhagyott üzemek ugyancsak jó alapot jelenthetnek a feldolgozóipar betelepüléséhez.

- Belvizes mezőgazdasági hasznosítású területeken a tájfenntartó gazdálkodás kialakítása, termelési struktúraváltás, energianövények termelése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A mezőgazdasági termelés eredményességének növelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A Szekszárd határában fekvő síkvidéki mezőgazdasági területek vízvezető csatornáinak fenéklejtése igen csekély, ebből fakadóan szállító kapacitásuk sem kielégítő. A csapadékos időszakokban rendszeresen borítja a földeket belvív, mely alkalmanként jelentős károkat okoz. Átgondolt struktúraváltással nagyobb hatékonyságot lehet elérni, ezáltal jövedelmezőbbé tenni a szektor működését. Újabban előtérbe került az energianövények termelésében rejlő potenciál, ami az egyik irányát is jelentheti a város energetikai önnfenntartásának. A biomassza alapú energiahordozók szántókon történő termesztése során ugyanakkor figyelembe kell venni a mezőgazdasági diverzifikáció megőrzését is, ugyanis hosszútávon végzett monokulturás termesztés a talajéletre kedvezőtlen hatással lehet.</p>

- Klaszter szervezés, ökopiac

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Kistermelők piaci érvényesülésének segítése • Háztáji gazdaságok újbóli felvirágoztatása • Munkahelyteremtés
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az ipari tömegtermelés elérte a mezőgazdaságot is. Ennek kétfajta kihatása van: az élelmiszeripari tömegtermékek minősége messze elmarad a háztáji minőségtől. A kisgazdaságok nem tudnak érvényesülni a nagy felvásárló piacokon.</p> <p>A helyzetre megoldás lehet, ha a kistermelők számára ökopiacok létesülnek, ahol a helyi lakosság helyi termelők minőségi termékeit vásárolhatják meg. A másik lehetőség a termelők klaszterbe szervezése, ahol nagybani megrendelés alapján adott fajtájú és minőségű terményt tudnak termelni. Összefogással a kistermelők is megjelenhetnek a nagy felvásárlók piacán.</p>

3. Ipari park, ipari övezet fejlesztése

- Szekszárd logisztikai szerepkörének erősítése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkoztatottság növelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Szekszárd közlekedés-földrajzi elhelyezkedése különösen előnyös, az M6, M9-es autópálya és a Duna-híd megépülésével az ország gazdasági pólusai közelebb kerültek és a piacokba való hálózati bekapcsolódás lehetősége óriási mértékben megnőtt. Földrajzi adottsága és a kedvező közlekedési, közúti szállítási feltételek révén Dél-Magyarország jelentős logisztikai központjává válhat a település, ahonnan a megyeszékhelyek, valamint a déli, keleti és nyugati piacok jelenthetik elsősorban az áruszállítás célállomását. A logisztika – mint új gazdasági ágazat – megjelenése elősegíti a helyi gazdaság kívánatos több lábon állását, a tradicionális iparágak dominanciájának enyhítését és a foglalkoztatottsági szint javítását.</p>

• Barnamezős területek revitalizálása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Felhagyott ipari területek hasznosítása • Felhagyott laktanya újrahhasznosítása • Foglalkoztatottság növelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Szekszárd barnamezős területei szerencsére nem aggasztóan nagy kiterjedésűek. A barnamezős területek revitalizációja ugyanakkor az új beruházások vonzásának, a társadalmi-gazdasági fejlődésnek előfeltétele. A meglévő ipari parki struktúrák, illetve a kihasználatlan egykori ipari-, katonai területek, valamint az alulhasznosított barnaövek gazdasági hasznosítását kell szorgalmazni és elősegíteni célzott programokkal. Az épület állag és a terület állapotának felmérése, a területek beépítettségének felmérése, infrastrukturális ellátottság feltérképezése, tulajdonviszonyok, és a környezeti állapot felmérése.</p> <p>A barnaövek problémáinak elősegítése érdekében ösztönözni kell a területek újjáélesztését részben funkcióváltással, részben az újonnan betelepülő termelő egységek telephely választási döntéseinél a barnaövek preferálásával.</p>

• Az M6, M9 autópályákban rejlő gazdasági potenciál kiaknázása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Új termelő és feldolgozó cégek letelepítése • Klaszterek létrehozása • Meglévő autóiipari klaszter fejlesztése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az M6-M9 autópályák által biztosított kiváló közúti kapcsolatok észak, dél kelet és nyugati irányba Szekszárdot potenciális letelepedési célponttá teszi a termeléssel és feldolgozással foglalkozó üzemek számára. Az M9 továbbépítésével a Horvát, Szlovén, Osztrák piacok is elérhető közelségbe kerülnek, nem beszélve az adriai kikötőkben rejlő potenciálról.</p> <p>A 2014-20 közötti időszakban kiemelt cél a hálózatsodás erősítése, a klaszterek létrehozása. Ennek részeként a 2005-ben létrejött autóiipari klaszter fejlesztése és erősítése a cél.</p>

4. Turisztikai infra-, szupra-struktúra- és termékfejlesztés

• Rekreációs, turisztikai és befektetői vonzerő fejlesztés (települési, táji arculat).

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Rekreációs és turisztikai vonzerő kialakítása, fejlesztése • Komplex turisztikai programkínálat létrehozása • Települési és táji arculat fejlesztése • Tájképvédelem és a tájképi karakter megőrzése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A település társadalmi és gazdasági megítélésében szerepet játszik a rekreáció és turizmus feltételeinek megléte illetve a tájkép milyensége.</p> <p>A település rendelkezik olyan turisztikai termékekkel, amely az idelátogatók számára vonzóerőt jelent.</p> <p>Szekszárd természeti értékei, az építészeti értékek, a kulturális rendezvények és a kulturális élet jó alapot jelentenek az idegenforgalom fejlesztésére.</p> <p>Az idegenforgalmi ágazatok közül a sport, a rekreációs, a lovas és a vízi turizmus fejlesztésére jó adottságokkal rendelkezik a település (Sió fejlesztése). Ezek a turisztikai ágazatok azonban nem fő attrakciók, hanem kiegészítő termékek lehetnek. A konferencia és sport turizmus (edzőtáborok) fejlesztése a településen a turizmus fellendülésének fontos eszköze lehet.</p> <p>A tájképi karakterek felismerése, megőrzése és a településkép javítása, egyedi arculat kialakítása növeli az itt élők identitás tudatát, továbbá a turizmus keretfeltételét is jelenti.</p>

- Belvárosi, nagy befogadó képességű, színvonalas szálloda fejlesztése befektető segítségével

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A turisztikai szezon időszakában a városba látogató turisták minél teljesebb körű ellátásával elégedettségük növelése, ami garanciát jelent későbbi visszatérésükre.
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Szekszárd legnagyobb idegenforgalmi vonzereje jelenleg a Bor. A turisztikai fejlesztésekből fakadó látogatószám növekedés többletigényeket generál, amelyeket a városnak ki kell elégítenie. A jelenlegi minőségi szálláshely kínálat már most sem elegendő, a férőhelyek számának bővítése a turisták átlagos tartózkodási idejének növelése érdekében szükségszerű lépés.</p>

- A táji adottságokban: a borban és Gemencben rejlő gazdasági potenciál kiaknázása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> – A turisztikai attrakciók körének bővítése – A szolgáltatók összefogásának elősegítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A Gemenci ártéri erdő hasznosítása gazdasági szempontból elmarad a kívánatos mértéktől. A jobb kihasználtság feltétele egy korszerű látogatóközpont létesítése. Ezzel összefüggésben a gemenci kisvasút fejlesztése is szükségszerű lépés.</p> <p>A borászatok marketingjének, és tevékenységének összehangolása, városon belüli borutca kialakítása.</p> <p>Komplex turisztikai programok kialakítása.</p>

- A fürdőprojekt folytatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai vonzerő növelés • Városi élhetőség, települési komfort emelés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A közelmúltban átadott strandfürdő egyértelmű szekszárdi sikertörténet. A magas látogatószámból jól látszik, hogy nagy igény volt egy új strand létrehozására. A projektnek egyelőre az első üteme valósult meg, a projekt két további szakaszában úszoda, tanmedence, valamint wellnessfürdő is szerepel.</p>

- Kulturális turizmus vonzerejének bővítése, a művészeti és kulturális értékek országos ismertségének növelése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai vonzerő növelés • Szabadidős programok a lakosság számára • Imázsépítés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Újabb és újabb területek kapcsolódnak be a nemzetközi és a belföldi turizmusba egyaránt, a kiéleződő versenyben pedig csak az az utazási célterület, vagy turisztikai szereplő maradhat talpon, amely a mind magasabb minőségi elvárásoknak is megfelel. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a 21. sz.-ban a turizmus motivációi között megjelenő élményszerzés egyre fontosabbá válik, így az alternatív turizmus válfajai – kulturális örökség, etnikai, falusi és kalandturizmus – előtérbe kerülnek. A kulturális turizmus vonzerői:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Épített és tárgyi értékek – A mindennapi élethez kapcsolódó kulturális értékek (életmód, szokások, gasztronómia), – Rendezvények, fesztiválok <p>Szekszárdot érinti a “Római limes magyarországi szakasza” nevű UNESCO világörökség várományos terület, mely a jövőben nagyban hozzájárulhat a város turisztikai vonzerejének bővítésében.</p>

• Ifjúsági és sportszálló kialakítása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai szuprarastruktúra fejlesztés • Sportturizmus fejlesztés
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A szekszárdi sprotközpontról részeként felmerült egy sportszálló kialakítása, mely lehetőséget adna a korszerű sport infrastruktúra piaci alapú hasznosításának javítására is. A létesítményeket edzőtáborok számára bérbé lehet adni, amennyiben a sportolók elhelyezése is megoldottá válik. A sportszálló egyben a város olcsóbb kategóriájú ifjúsági szállójaként is üzemelhet, bővítve a város vendégágyainak a számát.

• Települési kerékpárút rendszer fejlesztése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Településen belüli gépjárműhasználat csökkentése • Egészséges életmódra nevelés • Kerékpáros turizmus támogatása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A belterületi kerékpárúthálózat kiépítése elsősorban a nagyforgalmú utak mentén. Kerékpáros szolgáltatások, mint kölcsönző, szervíz, fedett kerékpártárolók rendszerének kiépítése. Kerékpárút építés a Sió töltéshez északi irányban, és Gemenchez a Keselyűsi út mentén. A Szőlőhegyre felvezető, és azt Sióagárd felé megkerülő kerékpárút a borturizmusra is kedvező hatással lenne. A fejlesztések a környező települések kerékpáros megközelíthetőségének javítását is szolgálnák, ezért szükséges a települések ezirányú törekvéseinek összehangolása.

• Település kerékpárútjainak bekötése az országos rendszerbe

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd országos megközelíthetőségének javítása • Térségi kerékpárút megépítése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A kerékpározás reneszánszát éli, ami nagyrészt annak köszönhető, hogy sorra adják át az országban a jó minőségű kerékpárutakat. A rövid településről induló és még aznap visszaérkező csillagtúrákon túl egyre többen választják kikapcsolódásul a többnapos körtúrákat. Szekszárd az ilyen túrák útvonalából kiesik, tekintve, hogy az országos kerékpárúthálózat nem éri el a várost. A település belső hálózatfejlesztésén túl Szekszárdot be kell kötni az országos kerékpárút hálózatba. Térségi kerékpárút megépítése lenne szükséges Szekszárd - Bonyhád (Sötétvölgy érintésével) és Szekszárd - Fadd - Dombori viszonylatban.

• Lovas sportra alapuló fejlesztések támogatása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai vonzerő növelés
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Magyarország lovas-hagyományai erősek, a lovasturizmusban így nagy lehetőségek vannak az egész országban. A Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia külön stratégiát dolgozott ki a lovas turizmus számára. A dokumentum attrakciófejlesztés témakörében a következő kategóriákkal foglalkozik: túralovaglás, vadászlovaglás, lovas üdülés, fogathajtás és fogathajtás oktatása, lovardai szolgáltatások, lovas terápiás lovaglás, lovas íjászat, fogattúrák szervezése, lovasbemutatók, lovas klubok

• A turisztikai szolgáltató cégek szerveződésének a támogatása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai marketing javítása • Turisztikai szolgáltatók erősödése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az egyes szolgáltatók, mint a borászatok, vendéglők, panziók általában külön-külön végzik marketingtevékenységüket. Reklámjaikban a saját maguk által kínált szolgáltatásokat kínálják és saját marketing-keretből gazdálkodnak. A szolgáltatás színvonalát, és a marketing hatékonyságát is nagyban növelné, ha a szolgáltatók összeállnának és komplett programcsomagokat kínálnának, amiben mindenki megtalálja a maga szerepét. Összefogva több napos tartalmas elfoglaltságot tudnának biztosítani a vendégek számára, ezáltal Szekszárd turisztikai vonzerejét növelnék. A közös költségvetésből nagyobb erejű reklámkampány indítható.

- Sió meder rendezése, térség fejlesztése, kerékpárút fejlesztése, vízi turizmus kialakítása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A Sióban rejlő rekreációs potenciál kihasználása • Szekszárd kerékpáros megközelíthetőségének a javítása • Szekszárd turisztikai vonzerejének emelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A Sió-csatorna rekreációs potenciáljának kihasználására irányuló fejlesztési elképzelés Szekszárd javát szolgálja. Az új túrahajózási útvonal, és töltésen végigfutó kerékpárút új vendégeket szállít a városhatárhoz, akik beinvitálására fel kell készülnie a városnak, egyébként jelentős részük nem tér be Szekszárdra. Vízi fogadólétesítmény kialakítás, kerékpárút építés a töltéstől a városközpontig, a Sió-projektrel összhangban, vélhetően fontos turisztikai fejlesztési irány lesz a jövőben. A fejlesztéssel összhangban a Sió torkolat fejlesztése is elsődleges kérdés.</p>

5. Város-marketing

- Szekszárd és vonzáskörzete piaci pozícionálása, integrált marketing terv készítése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházás élénkítés, foglalkoztatottság, fizetőképes kereslet és népesség megtartó erő növelése.
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Szekszárd munkaerő-kapacitását és gazdasági struktúráját a korábbi évtizedek iparosítása határozta és határozza meg.</p> <p>Cél a kiemelt ipari övezet, az Ipari Park megerősítése, részben a helyi vállalatok fejlesztéseivel, részben pedig idegen/külföldi tőkeberuházásokkal.</p> <p>Ehhez új befektetési piaci stratégiára van szükség. Specializálni, szegmentálni kell a befektetői kört, elsősorban a képzett munkaerőhöz (vonzáskörzettel együtt), másrészt pedig a meglévő infrastruktúrához igazítva.</p> <p>Erősíteni kell a kutatás-fejlesztést is idetelepíteni szándékozó vállalatokkal a kapcsolatépítést, a helyi humán-erőforrás erre megfelelő feltételeket biztosít.</p>

- Szekszárd kommunikációs programja

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Települési érdekérvényesítés és lobbytevékenység javítása • Kistérségi partnerség és érdek-összhang megteremtése a térség településeivel • Ágazati szereplőkkel (városon belül, ill. magasabb szinteken) folytatott kommunikáció javítása, közös érdekek és fejlesztési irányok meghatározása és követése • Önkormányzat és Szekszárdi polgárok kapcsolatának javítása • Befektetői, gazdasági érdeknavigáció és kapcsolattartás • Környezet-, természet- és tájvédelmi célok és érdekek népszerűsítése, „azt tudjuk megvalósítani, ill. megvédeni, amit a lakosság is meg akar védeni” • Ismeretterjesztés helyi szinten: miért érték – tematikus települési napok (pl: természetvédelmi, környezetvédelmi) szervezése • Településen belül a gazdasági, környezeti és természeti érdekek összhangjának megteremtése
------------------------	---

<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>Az intézkedés az önkormányzati élhetőségi, fejlesztési és lakosságmegtartó célok összehangolását és érdeknavigációját szolgálja, amelyek megvalósítása érdekében kapcsolattartás, kommunikáció és lobbitevékenység szükséges az ágazati, hatósági, befektetői és gazdasági szereplőkkel.</p> <p>A kommunikációs program következetes megvalósítása elősegíti a hosszú ideje tervezett beruházások, infrastrukturális létesítmények megvalósítását, mint Sió-fejlesztés.</p> <p>A települési partnerség és a kommunikáció hiányossága, „alulműködése” Magyarországon általános jelenségnek tekinthető helyi, kistérségi, megyei és regionális szinten egyaránt. Megfelelő partnerségi kapcsolatok, lobbitevékenység és kommunikáció nélkül a település nem tudja képviselni saját érdekeit, céljait, s külső környezetétől elszakadó, korlátozott célokat fogalmaz meg, amelyek a lehetséges partnerektől elkülönülten alacsony hatékonysággal valósulnak meg, illetve működésképtelenek. Továbbá az érintettek – elsősorban a lakosságot és a civil szervezeteket értve ezalatt – ismereteinek, kompetenciájának hiánya ugyancsak működésképtelen, vagy költségesen fenntartható modelleket eredményezhet. A partnerségi lehetőségek kihasználatlansága és az érdekképviselő elmaradása egyúttal olyan magasabb szintű terveket eredményezhet, amelyek a település érdekeivel nehezen hozhatók összhangba.</p> <p>Összefoglalva megállapítható, hogy a gazdasági folyamatok, környezeti és természeti adottságok és értékek nem kezelhetők kizárólagosan a település közigazgatási határain belül, csak onnan kitekintve, a kapcsolódási pontokat felismerve és helyén kezelve nyújthatják a település számára mindazokat a potenciálokat, amelyeket jelenleg is magukban hordoznak. A lehetőségek kihasználása és az értékek hatékony védelme, rehabilitációja nem valósítható meg együttműködés, ismeretterjesztés és az érintettek kompetenciájának erősítése, a szakhatóságokkal és gazdasági szereplőkkel való érdekarmonizáció nélkül.</p>
--	---

• A civil-szféra tájékoztatása, információ igényének felkeltése

<p><i>Általános célok</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság bevonása a településfejlesztésbe • Közösségformálás
<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>A településfejlesztés egyik pillérét a civil szerveződések jelentik. A felmerülő igényekre válaszoló civil kezdeményezések a települési lét egyes aspektusait ölelik fel, és fejlesztik. Ilyen módon a településvezetés számára nagyon fontos a civilekkel történő folyamatos kommunikáció és a jó munkakapcsolat. A civil szerveződések túl fontos biztosítani az egyéni lakosok számára is a véleményformálás lehetőségét, illetve a fejlesztési ötletek megosztását. A lakosság szaktudása és kapcsolatrendszere hatalmas erőt jelenthet Szekszárd számára, amennyiben tud élni vele. A város fejlesztési programjának sikeres megvalósításában, a települési megtartó képesség erősítésében lokálpatrióta, egyfajta „Találjuk ki” mozgalmak kialakítására is szükség van, amelyek sikeresen integrálják egy-egy településrész civil szervezeteit annak érdekében, hogy a programban megfogalmazott prioritások teljesülhessenek.</p> <p>Az alulról jövő kezdeményezéseknek hatalmas közösségformáló ereje van, ezáltal kimondottan erősíti a városhoz való kötődést. A védelem és a fenntartás kérdésköre is egyszerűsödik, mert az együttműködők magukénak érzik az eredményeket, így maguk is gondoskodnak annak fennmaradásáról.</p>

- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi marketing-kommunikáció összehangolása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • 150-200 ezer lelket számláló területi egység létrehozása a hatékony társadalmi-, gazdasági fejlődés elősegítésére
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Rechnitzer János megfogalmazása szerint: “egy teljesítményt csak úgy lehet elérni, ha nem a versenytárs legyőzését tűzik ki célul, hanem keresik az együttműködés, a kooperáció új tereit, amivel az erőforrások körét bővíthetik, s ezzel a megújítás formáit is szélesíthetik.”</p> <p>Szekszárd társadalmi gazdasági fejlődésének záloga a város és térségének együttműködése. Az uniós csatlakozás ugyanis térségi együttműködést feltételez. A régiók Európájában ez a verseny felvállalásának az egyik feltétele. A környezeti-természeti, társadalmi-gazdasági javakkal sem lehet egy városon belül gazdálkodni. Települési/térségi-, táji gazdálkodás lehet csak eredményes.</p> <p>Az infrastruktúra fejlesztési, az oktatási (középsiskola, főiskola), a kulturális (színház, zeneművészet), az egészségügyi ellátási stb. kapcsolatokat kell továbbfejleszteni a gazdaságra (különös tekintettel a turizmusra), a civil szervezeti együttműködésre, az önkormányzatok összefogására, közös lobbytevékenység kifejtésére.</p>

- A városi, a vállalkozói és a gazdálkodói marketing-kommunikáció harmonizálása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd gazdasági versenyképességének erősítése • Foglalkoztatottság növelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A település csak a gazdálkodó szervezeteinek támogatásával, egy teljeskörűen kidolgozott együttműködés keretein belül lehet hosszútávon versenyképes. Az összehangolt marketing programok mindenki számára nagyobb hozammal kecsegtetnek.</p>

6. Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése

- Az atipikus foglalkoztatási formák emelése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A középosztály erősítése • Esélyegyenlőség emelése, minőségi életfeltételek biztosítása • Új foglalkoztatási formák alkalmazása • Települési megtartóerő növekedése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Egy térség, illetve ezen belül a települések népességmegtartó képességének legfontosabb meghatározói a gazdaság, az infrastruktúra fejlettsége, a lakosság ellátottságának színvonala, a munkahellyel való ellátottság és a munkanélküliség nagysága. Azok a települések melyek a népességfogyással leginkább érintettek, többnyire az elmaradott kistérségek valamelyikébe tartoznak. Jelenleg a város és a kistérség egyik alapproblémája az értelmiségmegtartó képesség alacsony szintje: a felsőfokú képzést követően kevés fiatal tér vissza.</p> <p>Az egyik a nem hagyományos foglalkoztatási formák terjesztése. Ma Magyarországon a foglalkoztatás tekintetében elhanyagolható a távmunkában résztvevők aránya. Európa nyugati felében 3-5 százalék, az északi országokban viszont a lakosság 10-15 százaléka dolgozik távmunkásként. A távmunka alacsony elterjedtsége — s ebből adódó tartalékai —, valamint a rugalmas munkaszervezésben rejlő lehetőségei miatt, hazánkban mindenképpen a foglalkoztatási alrendszer új irányai közé sorolható. A részmunkaidő foglalkoztatás formák hozzájárulhatnak a nemek közötti esélyegyenlőség emeléséhez, a munkahelyi diszkrimináció csökkentéséhez.</p>

- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi munkahelyek védelme a vállalkozások támogatásával

Általános célok	• Munkahelyteremtés és munkahelyvédelem
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Szekszárd Önkormányzata számára elsődleges érdek a helyi munkahelyteremtés és megőrzés elősegítése, mely zálogul szolgál a családok jövőbeli anyagi boldogulásának, elősegíti a helyi vállalkozások erősödése révén a város gazdasági fejlődését, illetve biztosítja a település lakosságmegtartó-képességét.

- A meglévő és fejlődő vállalkozások működési feltételeinek javítása, az EU követelményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges fejlesztések elősegítése a kistérségi és régiós támogatási források együttes felhasználásával

Általános célok	• Vállalkozások versenyképességének a javítása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A kistérségi, megyei és régiós együttműködés lehetőségeinek, formáinak megtalálása és kihasználása. A nemzetközi, testvérvárosi kapcsolatokban rejlő lehetőségekkel a befektetések növelésére, illetve a piac bővítésére való törekvés. Technológiai fejlesztések támogatása.

- Az inkubátorház eredményes működtetése, ténylegesen a kezdő vállalkozóké legyen

Általános célok	Az új vállalkozások megerősödésének segítése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az inkubátorház legfőbb előnye, hogy lerövidíti a piacra jutás folyamatát. A nyújtott szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a vállalkozók figyelmüket cégük fő tevékenységére fókuszálhassák, és ne kelljen kevésbé produktív dolgokra időt fordítaniuk. Az inkubáció hozzájárul egy strukturált üzleti környezet kialakulásához, minimalizálja az új üzleti vállalkozások körüli kezdeti akadályokat, s megalapozhatja a már működő vállalkozások továbbfejlődésének lehetőségeit, irányait, valamint előmozdíthatja a vállalkozások közötti együttműködés kialakulását is. Fontos, hogy az inkubátorház, ténylegesen a kezdő vállalkozóké legyen, ezáltal újabb-és újabb cégeknek adva át a felnövekedés esélyét.

II. A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése egyetemes cél

II/1 Stabil város

1. Ingatlan- és vagyon-gazdálkodás

- Városi ingatlanvagyon gazdálkodás, a város fejlesztés-rendezés és az önkormányzati ingatlanfejlesztés harmonizálása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A város környezet- és természetvédelemre, társadalom- és gazdaságfejlesztésre, településfejlesztésre, tájgazdálkodásra költött pénzeszközeit részben visszanyerhesse.
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Minden ingatlan a városban már a fejlesztési programok hírére értékváltozáson megy át. Kedvező esetben jelentős értéknövekedés következik be.</p> <p>A rendezési terv is licenceivel, korlátozásaival jelentős értékmódosulást eredményezhet. Ezért indokolt már tervezési szakaszban az ingatlan vagyon katasztert minden ingatlanra kiterjeszteni.</p> <p>A fejlesztési, rendezési értékváltozások mértékét a városnak (az ingatlan befektetőkkel párhuzamosan) előre célszerű kiszámítani, területeket felvásárolni, illetve eladni, más esetben a fejlesztési költségek egy részét az értéknövekményre ráterhelni.</p> <p>A városi kötvény kibocsátás jelentős fejlesztési lehetőséget hordoz. A kötvényből megvalósuló fejlesztések ingatlanfelértékelő hatását már a kibocsátáskor célszerű lenne felbecsülni, a várható növekménnyel a város érdekében gazdálkodni, a visszafizetési terheket ezzel csökkenteni.</p> <p>Fontos lenne koncepciót alkotni a település egyes mezőgazdasági területeinek hosszútávú hasznosításáról: termelés, bérbeadás, eladás.</p>

- Településrendezéssel összefüggő ingatlanfejlesztésben való önkormányzati részvétel

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Településrészek revitalizálása • Tömbrekonstrukciók
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Degradálódó településrészeket lehet jól sikerült tömbrekonstrukciókkal ismét a város vérkeringésébe kapcsolni. Az ilyen léptékű beruházások nagy tőkeerőt igényelnek, ezért legtöbbször nem alulról szerveződve jönnek létre. Szekszárd Önkormányzata ilyen módon aktívani is hozzájárulhat a belvárosi előregedő területek revitalizálásában. Mintaprojektnek kiváló lehet a Bezerédi tömbbelső rendezése.</p>

- Döntéselőkészítés, összehangolt város- és térségmenedzsmentet segítő célorientált, egységes tervezési rendszer kialakítása, a tervezés társadalmasítása

Általános célok	A várospolitikai menedzsmentet támogató, a menedzsment, a fejlesztés és a rendezés integrációját segítő, a civil- és a versenyszféra számára értelmezhető, átlátható tervezési rendszer megteremtése.
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A fejlesztési tervezésben a versenyszféra, a rendezési tervekben a civil-szféra az elsődlegesen érdekelt. A két terv integrációja a tervek egyensúlya a várospolitika és mindkét szféra számára egyaránt fontos. A rendezési tervek, az építésügyi-, a fejlesztési koncepciók, programok a fejlesztéspolitikai szakigazgatás munkáját segítik, nehezen értelmezhetők a nem szakmabelieknek. A partneri együttműködéshez a várospolitika és a civil/versenyszféra értelmezhető, tervi döntéseiben ellenőrizhető, hatásfolyamataiban átlátható tervrendszert igényel. Ezért a fejlesztés-rendezés tervi integrációt két tervvel kell megtámogatni:</p> <p>A fejlesztéseket a struktúra tervvel, amely alapján a fejlesztések környezeti-természeti, társadalmi-gazdasági, települési/térségi-táji hatásai nyomon követhetők. A feladat jellegének megfelelő rétegek egymásra illesztésével kölcsönkapcsolataik tisztázhatók, átláthatók. A rendezési tervi szerkezeti döntések értelmezését is megkönnyíti a struktúra terv egymásra épülő, ok-okozati kapcsolataiban feltárt rétegsora. A szerkezeti tervi korlátok így visszacsatolhatók a fejlesztési koncepciók, programok felé ezzel megelőzhető a kedvezőtlen döntések.</p> <p>A rendezéseket a permanens tervvel, amely a rendezési tervi szabályozást teszi értelmezhetővé. A szabályozási korlátok ugyanis különböző súlyúak. Vannak közöttük létkérdések, súlypontiak és egyéb kérdések. Mivel a szabályozási tervben, a helyi építési szabályzatban ezek nincsenek megkülönböztetve, nehezen bírálható el, hogy egy adott fejlesztés érdekében melyek azok, amelyek módosítható és melyek nem.</p> <p>A permanens terv a rendezési szabályozás értelmezését könnyíti meg a fejlesztésben érdekeltnek. Egyértelművé téve az áthághatatlan korlátokat és a mozgásteret. Az elkerülhetetlen tervmódosítások is könnyebbé válnak, mert a létkérdések szövege mindig állandó marad, az erre épülő súlypontiak struktúrája is alig változik, mert csak jelentős költségek és áldozatok árán módosíthatók. Az „egyebek” szabályozási elemek változása a stabil kettős struktúrába (létkérdések, súlypontiak) könnyen beilleszthető.</p>

2. Közüzemi infrastruktúra fejlesztés és működtetés

- Városi közlekedéshálózat, intermodalitás fejlesztés

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A gyorsforgalmi úthálózat kiépülte utáni potenciális helyzet kihasználása • Logisztikai fejlesztések • Közlekedési kapcsolatok fejlesztése a szomszédos településekkel • A meglévő mellékúthálózat és közterületi rendszer továbbfejlesztése • Kerékpáros közlekedés fejlesztése
------------------------	--

<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>A jó közlekedésföldrajzi helyzet sok tekintetben kihasználatlan. A város logisztikai szerepe a lehetőségekhez mérten kicsi. Feladat tehát a meglévő kiváló közlekedési infrastruktúra kihasználása a város előnyére. Ezzel a közlekedési gócponti szerep hasznosítása, a térségi közlekedési központi szerep felvállalása, kommunikálása. A tényleges intermodalitás megteremtése a szállításban. Minőségi közlekedésen alapuló, város és környezete számára egyaránt gyümölcsöző együttműködés a kistérségi kapcsolatokban. Lobbitevékenység: M9-es gyorsforgalmi út autópályává történő átépítése, valamint az M9-es gyorsforgalmi út keleti irányban az M5-ös autópályával történő összekötése, nyugati irányban Szekszárd, Bonyhád, Dombóvár, Nagykanizsa, Vasvár összekötésével az M7-es autópályához kapcsolódjon.</p> <p>A közlekedési kapcsolatok minőségének javításával a környéki településekkel való együttélés optimalizálása, ezek bevonása a fejlesztésekbe, munkahelyteremtő beruházásokba, turisztikába, stb.</p> <p>A város mellékúthálózata (nyomvonalait tekintve) a jelenlegi településszerkezet mellett alapvetően megoldott, alapvető parkolási csak a központban vannak, a közterületek méretei (szabályozási szélesség, közterek és zöldterületek számára fenntartott területek nagyságrendje) jók.</p> <p>Közút hálózatfejlesztése :</p> <ul style="list-style-type: none"> • A város belterületét DK-ről elkerülő út megépítése a Keselyűsi út és a Tartsay utca, ill. Béri Balogh Á. utca között, a vasúti kereszteződés felüljáróval történő kialakításával; • Az M6-os autópályáról a városba bevezető Keselyűsi út kiszélesítése 4 forgalmi sávra; • Tartsay utcai OBI körforgalom – Kövendi Sándor utca – Bencze Ferenc utca – Kecskés Ferenc utca összekötése szilárd burkolatú úttal • Patak utca mentén az 56 –os út – Rákóczi utca összekötése • Tartsay utca - Béri Balogh Ádám utca közötti, valamint a Bátaszéki út menti beépítésre szánt gazdasági területek feltárása • Szent László utca – Piac tér összekötő út megépítése • Borvidéki gyűjtőúthálózat kiépítése • Belterületi utak szilárd burkolattal történő ellátása <p>Közúti közlekedés biztonságának növelése, csomópontok átépítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd 56. sz. főút 3+995 kmsz jobb oldalon, Hunyadi utcai alárendelt csomóponti ágon önálló, forgalomterelő szigettel elválasztott jobbra kanyarodó sáv építése • Szekszárd 56. sz. főút 1+690 km szelvényében (5112. j. út csomópontja) található csomópont körforgalmú csomóponttá történő átépítése • 6-os - 65-ös számú főközlekedési utak csomópontjának körforgalmi csomóponttá történő átépítése • Tartsay Vilmos utcán (tehermentesítő út) kanyarodó sávok kiépítése • Béri Balogh Á. u. - Alisca utcai csomópont körforgalommá történő átépítése • Rákóczi utca – Kadarka utcai csomópont körforgalommá történő átépítése • Szent László utca – Rákóczi utcai csomópont körforgalommá történő átépítése • Széchenyi utca - Ybl Miklós utca – Bezerédj utcai csomópont átépítése. • Kecskés Ferenc utca – Béri Balogh Ádám utcai csomópont körforgalommá történő átépítése • Vasútállomás és a volt laktanya közötti közúti útszakasz és csomópont átépítése • Palánki út (5115 sz. út) Sió hídjának átépítése.
---	---

<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>Hálózati elemek fenntartása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forgalmi rend forgalomhoz igazodó átalakítása • Kereszteződések rálátási háromszögének biztosítása • Utak mentén támfalak építése • Útburkolati jelek felfestése • Utak újraaszfaltozása, szegélyek, műtárgyak, vízelvezetés átépítése. • Hidak rekonstrukciója, karbantartása • A 65-ös és 68-as számú utak Tolna megyei szakaszainak megerősítése, új aszfaltréteggel történő borítása <p>Parkolás fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezerédj tömbbelsőben többszintes parkolási rendszer kiépítése • Városközponti intézményekhez kapcsolódóan mélygarázsok, parkolóházak építése. • Mészáros Lázár utca menti parkolóterület megszüntetése, áthelyezése, a forgalmi sávok szélesítése érdekében <p>Vasúti fejlesztések kezdeményezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd – Budapest gyorsvasút hálózat kiépítése • Baja – Sárbogárdi szakasz villamosítása • Gemenci kisvasút behozatala a vasútállomásra • Utastájékoztató rendszer fejlesztése a vasútállomáson • Vasútállomás épületének, környezetének korszerűsítése <p>Légi közlekedés fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ócsényi repülőtér fejlesztésének támogatása <p>Kerékpáros közlekedés:</p> <p>A kerékpáros közlekedés reális alternatívává fejlesztése a város úthálózatán építési és forgalomtechnikai eszközökkel. Kapcsolódás az országos kerékpárút hálózathoz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szent István tér – Palánki út (5112. út) közötti kerékpárút, kerékpárhíd kiépítése • Keselyűsi út mentén - a Csörge tótól a Sió-csatorna árvízvédelmi töltésig - kerékpárút építése • Kerékpárutak kiépítése a szomszédos, ill. turisztikai forgalommal érintett környező településekre: Fadd-Dombori, Várdomb, Sötétvölgyi tó, Szálka, Ócsény, Decs • Rákóczi utca - Palánki út – Bor utca (régi 6-os út) – 6-os – 65-ös út csomópontja után a Sió-csatorna árvízvédelmi töltésig kerékpárút építése. • Közintézményeknél (oktatási, nevelési intézmények, vasút- és autóbuszállomás, igazgatási intézmények, kereskedelmi központok, sport- és szabadidős létesítmények) kerékpártárolók létesítése • B+R parkolók kiépítése • Kerékpár-bérlés rendszerének, hálózatának kialakítása, működtetése.
---	--

• Vízi közlekedés fejlesztése

<p><i>Általános célok</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd és a térség piaci versenyképességének növelése • Turizmusfejlesztés
<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>A Duna, mint Európa fő hajózási útvonal méltánytalanul kihasználatlan a térség szempontjából. A Bogyiszló területén tervezett kikötő tovább erősítheti Szekszárd gazdasági jelentőségét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dunai kikötő létesítése az M9-es gyorsforgalmi úthoz kapcsolódóan • A Sió-csatorna vízi közlekedési feltételeinek megteremtése • Sió kikötő megépítése Szekszárd-Palánk térségében

• Agglomerációs és települési tömegközlekedés fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A tömegközlekedés, ezen belül a vasút versenyhelyzetének javítása • Közlekedési kapcsolatok fejlesztése a szomszédos településekkel • Helyi tömegközlekedés fejlesztése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Általános (országos probléma, hogy a közúti és vasúti tömegközlekedés állapota, alacsony szolgáltatási színvonala miatt a növekvő utazási igényeket a kívánatosnál nagyobb arányban az egyéni gépjárműközlekedés elégíti ki. Ennek a problémának a társadalmat és az egyént egyaránt terhelő gazdasági terhei és környezetterhelési következményei miatt szükséges a tömegközlekedés helyzetének javítása a szomszédos településekkel.</p> <p>A közlekedési kapcsolatokban a tömegközlekedés, elsősorban a vasúti elérhetőség javítása érdekében szükséges programok kidolgozása. A várostárségi önkormányzatok jelentős részétől érkezett kérés, a tömegközlekedés egységesítésére és fejlesztésére, a menetrendek racionalizálására és összehangolására.</p>

• Vízi- közművek fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Minden fogyasztó számára elérhetővé tenni a közműhálózatok által nyújtott lehetőségeket • Vízellátás kiépítése a fejlesztési területeken • Szennyvízcsatorna hálózat építése a fejlesztési területeken • Csapadékvíz elvezetés megoldása a fejlesztési területeken • A gravitációs rendszerek átemelési kapacitásának növelése • A hálózati elemek folyamatos karbantartása, az elavult elemek cseréje
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Új fejlesztési területeken a vízi közmű hálózatok kiépítése, ehhez átemelő, tisztító kapacitások bővítése, valamint a vízkivételi művek technológiai korszerűsítése.</p> <p>A város jelenlegi területének ellátottsága a vízi-közművek tekintetében 100%-osnak tekinthető. Fejlesztési feladatok ezért az újonnan bevont területek fejlesztéséhez és a szolgáltatások minőségének növeléséhez kapcsolódnak.</p>

• Energia közművek fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Minden fogyasztó számára elérhetővé tenni a közműhálózatok által nyújtott komfortosítási lehetőségeket • Az energia közmű szolgáltatások minőségi fejlesztése • Új energia hálózatok építése a fejlesztési területeken • Gazdaságos rendszer átalakítások, mérhetőség (táv hő)
------------------------	---

<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>Villamosenergia Légvezetékes hálózatok kiterjedésének csökkentése Szekszárd villamosenergia-ellátásának főelosztóhálózati háttere nagy üzembiztonságú. Jellemzően azokon a szakaszokon légvezetékes a hálózat, ahol a létesítése során hosszú távon sem tervezték a terület beépítését. Most ezeknek a területeknek a beépítéskor városképi, élet-, vagyon- és üzembiztonsági, valamint terület kihasználhatósági szempontok alapján valósult meg, illetve kerül fejlesztési tervcsomagba a szigeteletlen légvezeték földkábeles kiváltása. Közép- és kisfeszültségű hálózatok fejlesztése az új beépítési területeken A település közvilágítása korszerű, energiatakarékos, a fejlesztési területeken is ennek megfelelően kerül továbbépítésre. A gépjármű- és gyalogosközlekedés területein túl, az előbbiektől külön futó kerékpárutak megvilágítása is indokolt lehet a fejlesztések során. Dísz- és térvilágítási hálózatok és ezek berendezéseinek kiépítése A közterületek fejlesztési és minőségi átépítési programjaihoz csatlakozó fejlesztések.</p> <p>Távhő energia A távhő szolgáltatás rugalmassá tétele A fajlagos üzemeltetési és karbantartási költségek csökkentése, a nehézkes és nagy tehetetlenségű, rugalmatlan szabályozási rendszereknek fogyasztónként is mérhető, az egyedi igényekhez alkalmazkodó átalakítása. A távhővel fűtött épületek korszerű hőszigetelése Ezek a fejlesztések szükségesek a távhőszolgáltatás létjogosultságának fenntartása érdekében.</p> <p>Földgáz hálózatok Új fejlesztési területek bekapcsolása A földgázzal ellátott területek kiterjesztése, az új területek előközművesítése.</p>
---	--

- Meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a város megvalósíthassa függetlenségét az országos (és import) energiaellátó rendszerektől, alternatív energiahordozók felhasználásával.

<p>Általános célok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Költségcsökkentés és bevételsterzés az Önkormányzat számára • Települési környezetvédelem
<p><i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i></p>	<p>A környezetkímélő tiszta energiaforrások kiaknázására és hasznosítására célszerű egy, a teljes fejlesztési területet felölelő átfogó tanulmány elkészítése a megújuló energiaforrások helyi lehetőségeinek feltárása, és reálisan, a gyakorlatban is megvalósítható felhasználási lehetőségeinek kidolgozására. A város a napenergia hasznosításával jelentős energiamegtakarítást érhet el. A napos órák száma 2000 feletti, így a gazdaságosan megtérülő beruházási övezetbe esik. Az új beruházások és a lazább beépítésű telkek kínálják a lehetőséget az aktív napenergia hasznosítást szolgáló berendezések elhelyezhetőségére. Vizsgálandó a geotermikus, a biomassza (energianövények, szőlőhegyi nyesedék) illetve a szélenergia hasznosításának lehetősége is.</p>

• Hírközlés fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Minden előfizető számára lehetővé tenni a szélessávú vezetékös távközlési, telekommunikációs szolgáltatások (internet, üzleti-kommunikációs hálózatok, műholdas rendszerek igénybevételét • A távközlési, telekommunikációs szolgáltatások tartalmi és minőségi fejlesztése • Új hírközlési hálózatok építése a fejlesztési területeken
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Távközlés Légvezetékes hálózatok kiterjedésének csökkentése, hálózatbővítés Új optikai gerinchálózatok kiépítése.</p> <p>Telekommunikáció A léghábeles kábeltevé hálózat csökkentése, az optikai alépítményes és földkábeles hálózatok növelése. Előfizetői oldalról a leválogatható, és bizonyos határok között módosítható programcsomagok kínálatának elérése.</p>

3. Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek

• Pénzügyi egyensúly megtartása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A településüzemeltetés költségeinek biztosítása • A fejlesztések pénzügyi háttérének megeremtése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az önkormányzat működési bevételei közhatalmi bevételekből származnak a legnagyobb arányban (elsősorban helyi adók), majd központi támogatásokból, intézményi működési bevételekből (bérleti díjak, szolgáltatások, értékesítések ellenértéke, térítési díjak) és kisebb arányban működési célú átvett pénzeszközökből, támogatásokból származnak. Felhalmozási bevételek elsősorban pályázati forrásból és vagyonhasznosításból származnak.</p> <p>A legfontosabb hogy mind a bevételeket, mind a kötelezettségeket együtt, tehát valamennyi közfeladatot ellátó szervezet adatainak figyelembe vételével együtt át lehessen tekinteni, mintha összességében egy nagy szervezet lenne. Jó döntés csak akkor hozható, ha a szükséges információk teljes körűen rendelkezésre állnak.</p> <p>A pénzügyi kötelezettségek visszafizetéséhez szükséges tartalékok képzéséről gondoskodni kell.</p>

• Beruházások pénzügyi fenntarthatóságának elemzése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az új beruházások pénzügyi fenntarthatóságának biztosítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az új, főleg az éllhetőséget, a települési komfortot érintő beruházások kapcsán igen fontos azok hosszútávú fenntarthatóságának a kérdése. A pályázati pénzek segítségével megvalósuló projektek fenntartása már teljes mértékben a település költségvetését terheli. A projektelőkészítés, a tervezés során erre a kérdésre komoly hangsúlyt kell fektetni.</p>

• Pályázatfigyelés és írás

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szekszárd beruházásra szánt forrásainak emelése pályázati forrásokból
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A településfejlesztés prioritásainak a felállítása. Az új pályázati lehetőségek folyamatos monitorozása. A település fejlesztési céljaihoz legjobban illeszkedő pályázatokon való részvétel.</p>

II/2 Városi értékgazdálkodás, diplomácia

1. Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel

- Természetvédelem – országos és helyi természeti értékek védelme, biodiverzitás védelme

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • települést érintő védett területek megőrzése, fejlesztése • helyi védelmi rendelet pontosítása • települési kezelési terv készítése a helyi védettségű területekre: értékmegőrzés és fejlesztés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Szekszárd és környéke bővelkedik természeti értékekben. A terület természeti értékeinek felismerése, megőrzése és helyreállítása különösen fontos az urbanizált térségben. Mindezek kihatással vannak a környezet minőségére, a turizmusra, valamint a gazdaságra is.</p> <p>A meglévő értékek felmérése, védelme és fejlesztése lehetővé teszi turisztikai fejlesztések megalapozását, továbbá a lakosság számára rekreációs, üdülési feltételek biztosítását.</p> <p>Lakossági fórumon, internetes portálon össze lehet gyűjteni, hogy mely területek azok, melyeket a 'helyi jelentőségű védett terület' jelzővel szeretnének illetni, s miért. A kiválasztott területek feltérképezése és fejlesztése, pályázati források felkutatása.</p>

- Átfogó informatikai rendszer létrehozása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása által elérhető előnyök kihasználása • A hivatal belső működésének javítása informatikai eszközökkel • Informatikai kultúra fejlesztése és egyéb területek informatikai támogatása • Önkormányzati térinformatikai rendszer megvalósítása a rendelkezésre álló adatvagyon strukturálása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az intézkedés az informatikai alkalmazások önkormányzati fejlesztését, rendszerbe kapcsolását és általános elterjesztését, az elektronikus ügyintézés fejlesztését célozza, ugyanakkor elő kívánja segíteni a már rendelkezésre álló adatvagyon strukturálását, térinformatikai feldolgozását és elérhetőségét, a humán erőforrás minél magasabb szintű képzettségét. Az intézkedés a szükséges eszközállomány fejlesztésén, kihasználatlan erőforrásainak hasznosításán, valamint az érintett humán erőforrás helyzetbe hozásán keresztül valósul meg. Elmaradása esetén a település lemarad a hasonló adottságú településekkel folytatott versenyében, valamint a kisebb települések összefogásával elérhető előnyökről is le kell mondania, mivel az ehhez szükséges adatbázist nem képes kezelni.</p>

- Védett és védelemre érdemes táji, természeti elemek megóvása, fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ár- és belvízvédelmi létesítmények természetvédelmi, ökológiai és turisztikai szempontokat integráló felújítása, fejlesztése • holtág és morotva rehabilitációs program, tájrehabilitációs program • értékek felmérése (egyedi tájértékek, tájképi értékek) • helyi védelmi rendelet betartatása • tájkép védelem és gazdálkodás • üdülési, turisztikai potenciálfejlesztése: vízi turizmus kiszolgáló létesítményei (strandfejlesztés, turisztikai kikötő, vízparti kerékpárút, sétány)
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Szekszárd külterülete jellemzően mezőgazdasági táj. Ugyanakkor a mezőgazdasági területek jelentős része belvízveszélyes, itt érdemes elgondolkodni a funkcióváltáson. A kedvezőtlen termőhelyi adottságú, magas talajvízállású területeken a cél az ökológiai adottságoknak megfelelő tájrehabilitáció végrehajtása, melynek során természetsterű állapotú vizes élőhelyek, gyepek és erdőterületek kialakítása célszerű.</p> <p>Az erdőben a meglévő őshonos fajokból álló erdőállományokat meg kell tartani és fokozatosan gondoskodni kell a tájidegen faállományok cseréjéről. Az ipari területek környékének fásítása ökológiai, természetvédelmi és tájképi szempontból, valamint az ipari területek káros hatásainak kompenzálása miatt is fontos.</p>

• Települési környezetvédelem és klímapolitika

<p>Általános célok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A település környezeti állapotának, kondicionáló és klimatikus képességének javítása. • „Településbarát” közlekedési lehetőségek fejlesztése, településen belüli gépjármű használati igények csökkentése • Keletkező hulladék mennyiségének csökkentése • Szennyezett területek kármentesítése, rehabilitációja • Környezetvédelmi szabályozási eszközök létrehozása, megújítása, betartatása • a környezetet zavaró tevékenységek által okozott terhelés, fokozatos csökkentése • Épületenergetikai korszerűsítések • Megújuló energiaforrásokra való átállás (szél, nap, geotermikus) • a közterületek rendezése, a környezet esztétikai értékeinek növelése, fasorok felújítása, telepítése • vízbázisok védelme, az ivóvíz minőségének biztosítása • ütemezett erdőfejlesztések (patak völgyek, mezőgazdasági területek védelme) • városi közparkok felújítása, bővítése • minimumra kell csökkenteni a zöldmezős beruházások létesítését • a „barnamezős” beruházások szorgalmazása, elősegítése • a város környezeti állapotát és lakóit károsan terhelő telephelyek megszüntetése, számukra új lehetőségek teremtése • Építési törmelék-elhelyezés kérdésének megoldása • a környezetvédelemmel kapcsolatos intézkedéseket megalapozó információs rendszer kiépítése, a környezetvédelem ügyének társadalmatisítása, tudatformáló nevelés elterjesztése, a környezetbiztonság koncepcionális kidolgozása • hulladékgazdálkodás kialakítása – a térségben mintaértékű hulladékkezelés, hasznosítás és környezetkímélő ártalmatlanítás megvalósítása, energia- és nyersanyagfogyasztás mérséklése, hasznosító ipar fejlesztése • zaj- és rezgésterhelés elleni védelem kidolgozása a belterületi lakórészeket és a főutak menti településrészeket érintő hatások csökkentése érdekében • levegőtisztaság védelem érdekében komplex védelmi intézkedések kidolgozása • vízminőség védelem, kiemelten kezelve a vízbázis védelem kérdéskörét • Talajvédelem • A szőlő- és gyümölcsös területeken nagy mennyiségben keletkező nyesedék újrahasznosításának megoldása (komposztálás, fűtés)
<p>Az intézkedés ismertetése, szükségesség indoklása</p>	<p>A „Települési környezetvédelem és klímapolitika” intézkedés a hagyományos környezetvédelmi eszközök (víz- és levegővédelem, zaj- és rezgésvédelem, hulladékkezelés, kármentesítés) mellett magában foglalja a globális éghajlatváltozás várható káros hatásainak mérséklése, elkerülése érdekében megtehető települési szintű lépéseket.</p> <p>A települési környezet állapot és klíma szintentartására, javítására vonatkozó intézkedések a jövő szempontjából stratégiai jelentőségűek.</p> <p>A www.szekszard.hu oldalon belül létrehozni egy elektronikus bejelentő oldalt, melyen pl. Az illegális személtelhelyezéseket lehetne elektronikusan bejelenteni.</p>

- A tájfenntartás társadalmi, gazdasági elismertetése, (a területfejlesztés és a vidékfejlesztés harmonizálása)

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A környezetvédelem új fejlődési pályára állítása, társadalmi, gazdasági szabályozási rendszerekbe illesztése • A természetvédelem társadalmiasítása, a gazdálkodók és a civil szervezetek bevonása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A területfejlesztés ipari/szolgáltatási tengelyei a Regionális operatív programokban kiemelten kezeltek.</p> <p>A tengelyek között húzódó környezeti/természeti/táji örökség-védelmi térség (a Szekszárdi kistérség, a város agglomerációja, Szekszárdot körülölelő kistérség) jelentős része ebbe a zónába tartozik. A gazdasági szabályozás egyoldalú, nem organikus, a környezeti, a természeti fenntarthatóságot biztosító tájhasználatot, a tájfenntartást – a vidékfejlesztés – nem preferálja.</p> <p>Szekszárd gazdasági, társadalmi fejlődése elválaszthatatlan térségétől. Amennyiben a térség nincs súlyának megfelelően kezelve a város légiures térbe kerül.</p> <p>A környezeti/természeti/táji örökség-védelmi térség társadalmi szempontból ugyanakkor fokozatosan felértékelődik.</p> <p>A klímaváltozás szélsőséges időjárási következményei, az árvízi-belvízi és a kisvízi-aszályos periódusok váltakozásai csak következetes vidékfejlesztéssel kezelhetők.</p> <p>Pl. a vízkészletek védelmének jelentősége a száraz éghajlati periódusban és/vagy a klímaváltozás szélsőséges időjárási viszonyai között felértékelődik. Ezért különös figyelmet kell fordítani</p> <ul style="list-style-type: none"> • az árvíz/belvíz védelemre, ugyanakkor a vizek helyben tartására a vízfolyások revitalizációjával (betonmedrek elbontása), • a kisvízes periódusok vízszennyezés mérséklésére (kommunális és ipari szennyvízterhelés csökkentés) • a vízgazdálkodásra, a természetvédelmi, mező- és erdőgazdasági szempontoknak egyaránt megfelelő vízkormányzásra. Az elfolyó vizek aszályos időszakban nagyon hiányoznak a helyi mezőgazdászoknak. Ezért törekedni kell a dombvidéken is a csapadékvizek megtartására, gyűjtésére, hasznosítására. A síkvidéken víztározók létesítése jelenthetik az aszály mérséklését. A csapadékvizek gyűjtését és hasznosítását úgy kell megtervezni, hogy a közegészségügyi, járványügyi kockázat minimális legyen <p>A természetvédelmi filozófia átértékelése is szükségessé válhat. Az új filozófia a természetvédelem társadalmiasítását, a gazdálkodók, és a polgárság széles rétegeinek bevonását kell jelentse. A természetvédelmi szabályozás mai formája sem a ma, sem egy klímaváltozási időszak természet- és biodiverzitás védelmét nem segíti, inkább hátráltatja.</p> <p>A város erőnyerésének egyik feltétele a vidékfejlesztés felértékelődése, ezért ez az újrapozícionálás egyik kulcskérdése.</p>

• Környezetbarát térségi iparfejlesztés feltételeinek megteremtése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> A termelő vállalatok számának növelése, a foglalkoztatottság növelése, a munkanélküliség csökkentése. Stabil ipari bázis megerősítése.
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az önkormányzatnak a fenti folyamatokban csak katalizátor szerepet kell betöltenie, a létrehozott működtető gazdasági társaságban hosszabb távon a tulajdonosi hányadot le kell csökkenteni, akár megszüntetni.</p> <p>Radikális előremozdulás szükséges a hivatali, szakhatósági környezet szemléletében, amely során elkerülhetetlen az érintett hatóságok célirányos együttműködésének kikényszerítése. Ez adott esetben a jogszabályi környezet rendezését igényli. A befektetői ösztönzésben törekedni kell a helyi vállalatokat erősítő beruházások elősegítésére (beszállítói program).</p> <p>A külföldi tőke érdeklődésének fenntartása, a technológiai fejlesztést, K+F+I-t idehozó beruházások számára extra kedvezmények biztosítása.</p> <p>Mind a középfokú, mind pedig a felsőfokú képzésben folyamatosan igazodni kell a piaci munkaerő-kereslethez. Ehhez előrejelzések készítésére van szükség, hiszen a tananyagfejlesztés, az engedélyeztetés, a beiskoláztatás, majd a képzés átfutási ideje 5-6 év.</p> <p>Szorosabb együttműködés szükséges a munkaügyi központ, valamint az önkormányzat között a befektetők tájékozottságának növelése érdekében. Konzultációk, helyi konferenciák, tájékoztató előadások a kistérségi vállalkozások és a középiskolák között. Ezek segíthetnek felismerni a kölcsönös érdekeket, amelyeken az együttműködés elindítható.</p>

• Vízrendezés fejlesztése, felszíni víz elvezetés, záportározó, mederrendezés

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> A táj vízgazdálkodásának a javítása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A tájgazdálkodást szolgáló vízrendszer kiépítése: víz továbbvezetést biztosító, a tározó töltését keresztező műtárgyak, létesítendő új csatornák kiépítése, meglévő vízfolyások, erek rehabilitációja, revitalizációja, vízkormányzó és keresztező műtárgyak létesítése, vagy rekonstrukciója. A feladat a pangó vizek gyors elvezetése, de ugyanakkor a terület jó vízmegtartó képességének az elősegítése, az ideális egyensúlyi állapot fenntartásával.</p>

• Energetikai korszerűsítések

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzat üzemeltetési költségeinek a csökkentése Co2 kibocsájtás mérséklése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Önkormányzat által üzemeltetett épületek homlokzatszigetelése, nyílászáró cseréje, és épületgépészeti felújítása (kazáncsere, napkollektor, geotermikus talajszonda). Világítás energiatakarékos rendszerre cserélése. Közösségi közlekedés fejlesztése- hibrid rendszerű autóbuszok. Lakótelepi és magán jellegű energetikai fejlesztések támogatása. A település energetikai önellátásának növelése megújuló energiaforrások használatával (nap, szél, geotermikus, biomassza).</p>

- A nem védett tájban a tájkarakter megőrzése, a területek ökológiai aktivitásának növelése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Település zöldfelületeinek a növelése • Szőlőhegyi kitelepülések problémakörének rendezése • Tájsebek megszüntetése • Önfenntartó ökológiai rendszerek revitalizálása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A hagyományos tájkép megőrzése, a jellegzetes tájkarakter fejlesztése a tájtervezés, a műemlékvédelem, az építészet, az üdülés-idegenforgalom és a környezettervezés egyre fontosabb területévé válik. A táj és a tájkép olyan köztulajdon, nemzeti kincs, amelynek vizsgálatával, értékelésével, védelmével, fejlesztésének kérdéseivel tudományos szinten is szükséges foglalkozni. Az értékelés, védelem, jogi szabályozás jelenlegi hiánya miatt a látvány, a tájkép az egyik legrohamosabban pusztuló környezeti erőforrás. Fontos a meglévő értékek számbavétele, tájértékkataszter készítése a lakosság interaktív bevonásával.</p> <p>A hagyományos tájhasználat és tájkép jelentős módosulását eredményezi a szőlőhegyre életmódszerűen kitelepülők egyre nagyobb száma, melynek kezelésére programot kell kidolgozni.</p> <p>Illegális szemétkerakók felszámolása, felhagyott anyagnyerőhelyek revitalizációja, vízmosságok stabilizálása, zavaró tájjelemek tájbaillesztése, vagy megszüntetése, patakpartok revitalizációja, a burkolt felületek méretének racionalizálása.</p>

- Térségi együttműködéssel törekedni kell a zöldhálózatok rendszereinek kialakítására, a meglévő és tervezett erdők, zöldterületek egységes rendszerbe szervezésével

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Zöldfelületi rendszer fejlesztése • Térség biodiverzitásának növelése • Szekszárd rekreációs potenciáljának emelése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A jelenlegi gyakorlat szerint zöldfelületi rendszer csak koncepcionálisan, terv szinten létezik. Elvértve akad egy-egy a gyakorlatban is megvalósított projekt, vagy akár részprojekt, amely határozott stratégiára építve hosszú távon egy konkrét rendszer építésére vállalkozna. A megvalósult zöldfelületi beruházások pusztán a zöldfelületi rendszer elemeit, részelemeit gyarapítják, s csak ritkán húzódik meg a háttérben koncepcionális rendszerépítés. Illetve a rendszerépítés is pusztán elemek sorolásából áll, a rendszer életre keltése, működésének generálása elmarad.</p> <p>Zöldfelületi rendszerterv és programterv kidolgozása, az abban megfogalmazott programok megvalósítása.</p>

2. Városi diplomácia

- A civil-szféra és az önkormányzat partner kapcsolatának újrapozícionálása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A szerves fejlődés megerősítése • A nem kormányzati szervezetek fejlesztése • Az alrendszerek közötti együttműködések fokozása • Társadalmi kommunikáció fejlesztése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Egy megyeszékhely társadalmi fejlesztésében fontos kitörési pontot jelenthet a civil-szféra további erősödése, amelynek egyik fontos mozzanata lehet a civil szervezetek fejlesztése mellett a közös együttműködések számának növelése (hálózatiság) és a meglévő kooperációk javítása. A helyi civil stratégia tartalmi szélesítése révén bővíthet a civil együttműködés szerepköre és a civil szervezeti professzionalizáció következtében javulhatnak az ágazati civil kapcsolatok is. Mindezekon túl az önkormányzat és a civil-szféra közötti viszonyban a szerződéses kapcsolatok fejlesztése az önkormányzat számára forrásmegtakarítást, a civilek számára pedig komoly működési specialitást eredményezhet.</p>

- Önkormányzati partnerkapcsolat újrapozicionálása: a vonzáskörzeti (kistérségi, agglomerációs, kistérségi) és - a városhálózati az érdekezésség alapján

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A városok közötti versenyben való hatékonyabb részvétel biztosítása • A kulturális mintaadás • A térség népességmegtartó erejének növelése • A társadalmi modernizáció elősegítése • Külső társadalmi, gazdasági vérkeringésbe való beágyazottság elmélyítése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A városok versenyében való részvétel interdiszciplináris területeket érint. Egy helyi közösség fejlődése többek között attól függ, hogy kinek az ellenőrzése alatt állnak a helyi források, vagyis lényeges, hogy a közösség tagjai meg tudják-e szerezni a szükséges ellenőrzést tulajdon helyi forrásaik - föld, tőke, infrastruktúra, emberi erőforrások, és szaktudás – felett. Olyan programokra van szükség, amelyek sikeresek az arculatok komplex megfogalmazásában, másrészt hatékonyan integrálják egy-egy település elképzeléseit, lobbiját annak érdekében, hogy a programban megfogalmazott prioritások helyben és (kis)térségi szinten teljesülhessenek és makro-érdekérvényesítési folyamatban is helyet kaphassanak. Véleményünk szerint ezért fontos mozzanat a városok versenyében a „látni és látszani” elv.</p>

3. Lobby programok

- A versenyszféra belső és önkormányzati partner-kapcsolatainak újrapozicionálása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • A gazdasági célok és a településpolitikai elképzelések integrációja • Az ipari park lehetőségeink jobb kihasználása • A helyi vállalkozások gazdasági helyzetének monitorozása • Az önkormányzat és a helyi vállalkozások gazdaságfejlesztési céljainak egyeztetése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A lakossági adatfelvételek szerint a helyiek a foglalkoztatási válság kezelését is többnyire az önkormányzatoktól várják, ezért az önkormányzat – mint sok más helyen – a sikert a munkahelyteremtéstől, de legalábbis a vállalkozásbarát helyi gazdaságpolitikától remélik. Mivel a fejlődéshez gazdasági tér kell fontos az, hogy tudatosítsuk: egy vállalkozás letelepítése piaci kategória. Azonban a „térelemek” változása az önkormányzati oldallal való folyamatos konzultációt igényli.</p> <p>A logisztikai központ és az ipari park fejlesztése régi történelmi-földrajzi szerepeket éleszthet fel, a gazdaságpolitikai konzultáción résztvevő vállalkozások hálózata segítheti azt, hogy olyan új vállalkozásokat célozzon meg a város, amelyek ez iránt a térség iránt érdeklődnek/érdeklődhetnek, és el kell érnie, hogy ezek Szekszárdon telepedjenek le, mert ezzel a város – környezete számára megjeleníthető – speciális ipari adottságot/adottságokat, működő karaktert, illetve gazdasági erőt nyerhet.</p>

- Városhálózati együttműködés fejlesztése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Komparatív előnyökön alapuló városközi munkamegosztás kialakítása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A nagyobb térség által kínált komparatív előnyök kihasználását szem előtt tartva érdemes foglalkozni a környező városokkal való együttműködés lehetőségeivel. A településenkénti projektmegvalósítások csak kisléptékű, lokális eredményekkel járhatnak, térségi szemléletben a partnertelepülések hálózati munkamegosztásán alapuló együttműködési formák lehetnek eredményesek. Szekszárd Bonyhád, Bátaszék és Tolna városokkal alkothat egy olyan versenyképes városhálózatot, amely nemcsak a benne részt vevő városok lakosa számára kínál előnyöket, hanem a vonzáskörzetük által lefedett térség ellátásában, jövedelemszerzési lehetőségeinek kibővítésében is fontos szerepet játszhat. Valamennyi város rendelkezik olyan adottságokkal, amelyek együttműködés keretében jobban kihasználhatóak és mozgósíthatóak lennének a térség gazdaságának fejlődése érdekében. A városok kooperációjának köszönhetően a nagy gazdasági pólusok között létrejön egy olyan versenyképes városhálózat, amely az ott élők többsége számára képes megélhetést nyújtani, illetve a kistérségben munkalehetőséghez nem jutók a közeli pólusvárosokba ingázva találhatják meg számításukat.</p>

III. Központi szerepkör megerősítése egyetemes cél

III/1 Élhetőségi fejlesztések:

1. Gyermek- és ifjúságpolitikai fejlesztések

• Bölcsőde-, Óvoda-, és Iskolafejlesztések

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szükséges befogadó kapacitás biztosítása • Korszerű technikai feltételek biztosítása • Szükséges szakember létszám biztosítása • Jó színvonalú, gyermekközpontú intézményvezetés kialakítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Iskolafelújítási program, hiányzó iskolai tornatermek és sportpályák építése, hogy a tantervben megnövekedett teszevelési óraszámot megfelelő színvonalon lehessen megtartani. Az intézmények udvarait kertészeti és környezetrendezési terv alapján korszerűsíteni kell, a gyermekek sportolási és szabadidős tevékenységének biztosítása érdekének. Korszerű, jól felszerelt intézményekben magas színvonalú képzés folytatása, kiemelt terület az idegen nyelv és az informatika oktatása.</p> <p>Az oktatás szakmai részét a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ koordinálja, ezért a településnek megfelelő együttműködéssel kell elérni az iskolák szakmai minőségének fenntartását, javítását.</p> <p>Az oktatás különböző szintjeit összekapcsolva, fórumot kell létrehozni a kapcsolattartásra, programok összehangolására. Ifjúsági önkormányzat hatékony működtetése közép- és felsőfokon egyaránt. A szakképzés piaci igényekhez való igazítása. Regionális szakképző központ létrehozása.</p> <p>Törekedni kell arra, hogy minél többen vegyenek részt az érettségit adó képzésben és minél többen szerezzenek diplomát.</p> <p>Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése az intézményekben.</p>

• Tehetség gondozás

<i>Általános célok</i>	A tehetséges fiatalok felkarolása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A tehetséges fiatalok felkarolása a település és az ország első számú érdeke. Az átlagnál jobban teljesítő diákok tehetségükhöz méltó képzést érdemelnek, hogy aztán többlettudásukat önmaguk és a társadalom javára fordíthassák.</p> <p>Ki kell dolgozni a tehetségkutatás és tehetséggondozás rendszerét az iskolákban, Az átlagosnál jobban teljesítő gyermekek számára biztosítani kell a fejlődés lehetőségét különfoglalkozások, külön osztály szervezése és ösztöndíjprogramok segítségével.</p>

• Játszóterek fejlesztése

<i>Általános célok</i>	A gyermekek fejlődéséhez elengedhetetlen sokrétű mozgásformák elsajátítását segítő játszóterek fejlesztése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Bár a szekszárdi játszóterek száma kielégítőnek mondható, és mindegyik megfelel az európai normáknak, sokhelyütt igen kevés játék várja az oda látogató gyerekeket. A játszóterek felszerelésének fejlesztése fontos feladat. Ugyanakkor az előírás szerinti körülkerítés csak néhány esetben valósult meg maradéktalanul, ezt is pótolni kell.</p>

• Gyermekjóléti központ működtetése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Szükség esetén bármely szülő segítséget kapjon gyermekével kapcsolatos kötelezettségei teljesítéséhez • A településen élő gyermekek életkörülményeinek figyelemmel kísérése, különös tekintettel szociális helyzetére. • A már kialakult probléma esetén a családdal és a szakemberekkel együttműködve a veszélyeztetettség megszüntetése • A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítésére irányuló tevékenység
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A gyermekjóléti központ üzemeltetése, és fejlesztése a települési lakosságmegtartó cél meghatározó pillére kell legyen.

• A szükséges gyermekvédelmi szakellátások biztosítása

Általános célok	• Fiatalkorúak szociális védelmének ellátása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására szolgál. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítheti, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel más pénzügyi támogatásokat is megállapíthat. [Gyvt. 14. §]

2. Rekreációs infrastruktúra fejlesztés

• Szabadterei rekreációs területek fejlesztése: sétautak, pihenők, tanösvények

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Népszétség megtartása, településhez való kötődés elősegítése • Életminőség fejlesztése • Lakókörnyezet fejlesztése • A szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére lehetőség biztosítása • Munkahely-teremtés és ellátás fejlesztése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az életminőség fejlesztésével, az ellátás és a lakókörnyezet fejlesztésével a népszétség megtartása, életkörülményeinek javítása a cél. A település élhetőségének fellendítéséhez feltétel a széleskörű összefogás, az együttes célok elérése érdekében. Ehhez szükséges, hogy az egyéni érdekeken felül láthatóvá, érzékelhetővé váljanak a közös célok, melynek felismerését nagyban segítheti az identitástudat erősítése, mely a hagyományörzés fellendítésével együtt idegenforgalmi vonzerővé válhat. A sportkultúra fejlesztése is segítséget jelent a pozitív érzelmi kötődés és az egészséges lokálpatriotizmus kialakulásában. A sport az egészségmegőrzés, az ifjúsági erkölcsi-fizikai nevelés és a személyiségformálás egyik hatékony eszköze.

• Fürdőprojekt folytatása

A szekszárdi strandfürdő projekt szükséges továbbviteléről a turizmusfejlesztés kapcsán már írtunk. Ez a program szerves részét képezi a rekreációs infrastruktúra fejlesztésnek is.

- Városon belüli kerékpáros szolgáltatások kialakítása, kerékpárút hálózat fejlesztés
A szükséges kerékpáros fejlesztésekről a turizmusfejlesztés kapcsán már írtunk. Ez a program szerves részét képezi a rekreációs infrastruktúra fejlesztésnek is.

3. Sportpolitikai fejlesztések

- Edzőtáborok menedzselése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A felújított sportközpont kihasználtságának növelése • Sportközpont működtetésének pénzügyi stabilizálása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	A létrehozott sportközpont európai színvonalú létesítményekkel várja a sportolni vágyókat. A létesítmény kialakítása és fenntartása az önkormányzat költségvetését terheli, ezért szükséges annak nyereségessé tétele. A létesítmény kiválóan alkalmas lenne edzőtáborok lebonyolítására is, amennyiben egy sportszállóval kiegészülne (turizmusfejlesztés: ifjúsági- és sportszálló építés). Kedvező pénzügyi mutatók esetén a szekszárdi lakosok kedvezményvel vehetnék igénybe a pályákat.

- Társadalmi támogatottsággal rendelkező sportkezdeményezések támogatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság sportolási igényeinek támogatása • Új szabadidős programok szervezése • Közösségépítés • Turisztikai vonzerő fejlesztés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	Az amatőr sportolók általában elszigetelten, vagy kisebb csoportokba tömörülve végzik tevékenységüket. Alkalmi rendezvényekkel, amatőr versenyekkel a különálló csoportosulások kipróbálhatják magukat. Foci, kézilabda, kosárlabda, röplabda, strandröplabda, tenisz, fallabda, maraton futás, stb. Magyarországon széleskörű támogatottsága van a síelésnek, viszont kevés lehetőség van annak elsajátítására, ezért legtöbbször a külföldi lejtőkön gyakorolnak. Műanyag tanpálya építésével a síszezon még Szekszárd mediterrán behatású klímájában is egész évre kinyújtható, a technikák elsajátíthatók.

- Általános-, és középiskolai sportinfrastruktúra fejlesztés, tartalom fejlesztés, csarnok

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A fiatalok sportolási igényeinek kielégítése • Egészséges életre nevelés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	Az új tantervben megnövelt tornaóra szám a jelenlegi iskolai sport-infrastruktúrával nehezen teljesíthető az elvárt színvonalon. Iskolai szabadtéri sportpályák, tornatermek, tanmedence építése.

III/2 Városi fejlesztések:

1. Épített környezet fejlesztése

- Településarculat fejlesztés, lakótelep felújítás

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lakóépületek energiatakarékos felújítása, az egyhangú, monoton arculat mozgalmassabbá és színesebbé tétele, a lakótelepi környezet megújítása.
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A lakótelepi épületek egyhangú, monoton arculatának mozgalmassabbá és színesebbé tételére alkalmas eszköz a homlokzatok színezése, eltérő homlokzatburkolatok használata, továbbá a homlokzatfelületek növényzettel történő befuttatása. A homlokzati színek kiválasztását a város érintett területeire vonatkozó komplex színezési terv elkészítésével kell elősegíteni. Rekonstrukció során törekedni kell az engedély nélküli utólagos erkélybeépítések és egyéb elemek eltávolítására is. Szabályozni kell a reklámfelületek és az egyes híradástechnikai rendszerek (parabola antenna) elhelyezését (egyedi helyett csoportos kihelyezés)</p> <p>Eredmény érhető el a bejáratok cseréjével, otthonosabbá tételével, hiszen ez az épületek érkezési helye, ami meghatározó tényező. Nem elhanyagolható a bejárat előtti környezet, az utcai bútorok, világítás, kertészeti, növénytelepítési eszközök megfelelő kialakítása sem. Ezek együttesen a lakók és a hozzájuk érkező vendégek komfortérzetét is jelentősen meghatározzák.</p> <p>Az új építésű lapostető épületeknél szorgalmazni kell a zöldtető kialakítást. A meglévő lapostetők utólagos hasznosításának lehetséges módja a tetőterasz vagy zöldtető kialakítása, de helyet kaphatnak használati meleg víz előállítására szolgáló napkollektorok is, például a panelprogram keretében.</p> <p>Az épületek felújításánál fontos szempont az akadálymentesítés, azaz az épületek használhatóvá tétele a fogyatékosokkal élő emberek számára is.</p> <p>A homlokzatszigetelések történhetnek vakolt, hálóerősítéses hőszigetelő rendszerek alkalmazásával, vagy a panel illesztési hézagainak újra tömítésével.</p> <p>Az épületek a hőszigetelő rendszerekkel új külsőt kapnak. Ezzel is lehetőség nyílik a küllemük lényeges megváltoztatására.</p> <p>A homlokzat és fűtéskorszerűsítési programok alkalmával nyílászáró-cserék is megvalósulnak, ami szintén csak egységes formában történhet.</p>

- Városközpont megújítás, tömbrehabilitációk

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A városközpont meglévő, épületeinek felújításával és az új városképi elemek magas építészeti minőségével a település arculatának fejlesztése.
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az új beruházások esetében el kell érni, hogy az épületek magas színvonalú építészeti megjelenése az egész város imázsára kedvező hatással legyen. Az előregedő belső tömbök új értéket nyerhetnek a mai kor igényeinek megfelelő rekonstrukciókkal, melyben az önkormányzat befektetők jelentkezésének hiányában döntő szerepet játszhat- Bezerédi tömbrekonstrukció.</p> <p>A települési központ közösségi tereit egységes terv szerint kell megújítani.</p>

- Településvédelem, épített örökség védelme és rehabilitációja

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A jellemző településképp megőrzése, értékes városképi elemeinek megújítása, karakteres épületeinek védelme. • UNESCO világörökség várományos területek menedzselése • Lakóterületek védelme a csúszásveszélyes területek felmérésének megújításával, a szükséges védelem kialakításával
------------------------	---

Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A történeti városok védelméről szóló 1987-es Washingtoni Charta minden várost történeti városnak tekint, mert valamennyi város korszakok kifejezője és a település egészét kezeli megóvandó értéként. A meglévő értékek fenntartásával és a zavaró elemek átformálásával a település arculata megújítható, felfrissíthető. A világörökség várományos területek figyelembe vétele a településfejlesztési döntések során.
--	--

- Zöldfelület rehabilitáció és karbantartás, modern parkok kialakítása, ki kell alakítani a város zöldfelületi rendszerét

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • zöldfelületek állapotának javítása: funkció és térszervezés újragondolása, úthálózat újratervezése, szerkezeti megújítása, növényzet gondozása, megújítása, utcabútorok cseréje • sportpályák, játszóterek rehabilitációja • közterületek rehabilitációja • vízfelületek rehabilitációja
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az intézkedés a meglévő zöldfelületek helyreállítását és folyamatos fenntartásuk biztosítását célozza: Szent István Tér, Prométheusz park. A zöldfelületek a település élethetőségében rendkívül fontos szerepet töltenek be, lakó- és intézményi területekre kifejtett kondicionáló hatásuk klimatikus és pszichológiai szempontból egyaránt fontos. A karbantartott, gondozott zöldfelületek, mivel szemmel láthatóan nem gazdátlanok elősegítik a „közbiztonság érzet” és a közbiztonság tényleges javulását. A zöldterület fejlesztés - főként a zöldterület mennyiségének növelése - nagyon fontos a klímaváltozási folyamatok kedvezőtlen hatásainak helyi mérséklésében. A zöldterület fejlesztéseknél figyelembe kell venni, hogy a növénytelepítések során az emberi egészségre kockázatot nem jelentő, kevésbé allergén, vagy allergiás tüneteket nem okozó fákat és cserjéket telepítsenek.

- Gyalogos zónák, forgalomcsökkentett területek növelése a központban

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Településközpont élhetőbbé tétele • Turisztikai vonzerő növelés
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A történelmi településközpont forgalmi rendjének átalakításával a csökkentett forgalmú utak száma növelhető, így a gyalogosok nagyobb mozgástérhez jutnak. A forgalomcsökkentett utakon a gyalogos nincs a járdákra terelve, szabadon használhatja az úttest területét is, ezáltal a tér funkcionálisan megnyílik számára, amit a burkolatkialakítással vizuálisan is hangsúlyozni lehet. A turisták által is látogatott terület így sokkal emberközelibb, barátságosabb és használhatóbb lesz. A Garay- és Béla tér környéke ezen elvek szerint lett rendezve, meg kell vizsgálni, hogy a Sportközpont és az élményfürdő ilyen módon hogyan kapcsolható be jobban a város vérkeringésébe.

- Járdafelújítások, utcabútorok felújítása és cseréje

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Településkép javítás • Közterületek használhatóbbá, otthonosabbá tétele
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A töredezett, gyökerek által felpúpozott aszfaltjárdák használati és esztétikai szempontból is kedvezőtlenek. A közterületek utcabútorai is sok esetben elhasználdtak, kopottak. A burkolatok és a bútorok egységes terv szerinti cseréje a városközpont megújításának fontos eleme. A település egészét érintő programterv kidolgozása javasolt a gyalogosutak és utcabútorok állapotfelmérésével és fejlesztési ütemtervével.

2. Természeti környezet védelme, rehabilitációja

• Illegális szemétkerakók felszámolása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Települési környezetvédelem • Települési arculat fejlesztés • Környezeti nevelés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A külterületeken jellemző illegális szemétkerakók felszámolására korábban is történtek akciók. A szemét azonban nem csak koncentráltan, de az árokszéleken, és patakpartokon szétszórva is évről évre újratermelődik. Ennek nem csak a lakossági nemtörődömség, de az időnként megerősödő szél is az okozója.</p> <p>A lakosság körében meghirdetett szemétyűjtő akcióknak közösségformáló és környezeti nevelő hatása is van, mindamelllett, hogy az Önkormányzat számára is kisebb költséget jelent.</p>

• Felhagyott anyagnyerőhelyek feltérképezése és rekultiválása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Környezet-, és tájképvédelem • Területnyerés a mezőgazdaság számára
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A már használaton kívüli anyagnyerő helyek (kubikgödör, vályogvető gödör) feltérképezése, rekultivációs terv készítése. A terv része a rekultivációs rétegszerkezet kialakításához szükséges anyagnyerő helyek felkutatása, a takaráshoz felhasználni kívánt talajok meghatározása.</p>

• Tájértékkataszter készítése, helyi természetvédelem körének kiszélesítése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Tájvédelem • Turisztikai vonzerő fejlesztés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.</p> <p>Ezeknek az értékeknek gyakran „csak” a helyi közösségek számára van jelentősége, mint például a népi vallásosság táji megjelenéseként egy-egy kápolnának, vagy a korábbi tájhasználat emlékeként egy-egy gémeskútnak, borospincének. Sok esetben viszont jelentőségük a helyi szinten messze túlmutat.</p> <p>A egyedi tájértékek típusait és fajtáit az MSZ 20381:2009 sz. Egyedi tájértékek kataszterezése c. szabvány határozza meg. E szabványt kell alkalmazni az egyedi tájértékek országos szintű egységes megállapítása és nyilvántartása során.</p> <p>Az egyedi tájértékek felméréseinek célja a települések közigazgatási területén található, az adott közösség számára fontos kultúrtörténeti, természeti és táji értékek felkutatása, felvételezése, egyedi tájértékké nyilvánítása és az egyes típusokra vonatkozó kezelési előírások megadásával fennmaradásuk biztosítása. A felmérés célja egy egységes, az egész országra kiterjedő kataszter létrehozása, amely egyaránt segítséget nyújt a tájvédelmi szakhatósági ügyek megoldásához, a tájvédelmi szempontból jelentős természeti és kultúrtörténeti értékek védelméhez, megőrzéséhez, valamint ezen értékek turisztikai célú bemutatásához az önkormányzatok közreműködésével.</p> <p>A város által üzemeltetett térinformatikai rendszerre fejlesztette publikus felületen a felhasználók által is jelölni lehetne a településen előforduló tájértékeket fotók közzétételének lehetőségével.</p>

• Természetvédelmi oktatás, tanösvények, szervezett természetjáró programok

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rekreációs területek fejlesztése • Egészséges életmódra nevelés • Közösségfejlesztés • Környezeti nevelés
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A tanösvény kijelölt tematikus túraútvonal, amelyen állomáshelyekhez kötődően, tájékoztató táblák és/vagy kiadványok segítségével ismerhetők meg az érintett terület természeti értékei és kulturális öröksége. Bejárásuk különösen azok számára jelenthet élményt, akik önállóan, gyalogszerrel, hosszabb-rövidebb séta keretében szeretnék felfedezni, megismerni egy adott terület - a legtöbb esetben védett természeti terület - értékeit, érdekességeit, látivalóit.</p> <p>A természetjárás az egyik lehetőségünk, hogy szervezetünket ellenállóvá tegyük: fokozza a fizikai erőnlétet, megóvja a szellemi frissességet, fegyelmezettségre, önismeretre, rendszerességre nevel. A természetjárás előnye mindezekon kívül, hogy mértékét egyénileg szabhatjuk meg, minden korban űzhető, változatos, ismereteket ad.</p> <p>Szervezett, a lakosság körében meghirdetett rendszeres túraprogramokkal a hétfői tévézés helyett kínálható alternatíva. A túra során a résztvevők megismerkedhetnek a táj jellegzetes alkotóival, és természetvédelmi ismeretekre is szert tehetnek. A jelenleg meglévő lösz szurdok tanösvényeken kívül ki lehet jelölni új túra útvonalakat is. Ezen kívül a már meglévő tanösvényeken, illetve túra útvonalakon (kék) rendszeres túrák szervezése a Klímakör segítségével, vagy a Szépítsük együtt Szekszárdot! keretén belül.</p>

3. Szellemi környezet infrastrukturális fejlesztése

• Kulturális-közösségi létesítmények fejlesztése, terek kialakítása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kreatív közösségek letelepedése • Kulturális esélyegyenlőség emelése • A közösségi kötődések generálása • Az elvándorlás csökkenése • A kulturális mecenatúra fejlődése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A kultúra elvi, szocializációs, kodifikációs megközelítéseihez csatlakozva valljuk azt, hogy a kulturális esélyegyenlőség fejlesztése sem lehetséges az egyéb társadalmi-gazdasági-infrastrukturális területek fejlesztése nélkül.</p> <p>Az újkapitalizmusban posztmodern dimenziók - a közös érték és kulturális közeg – is hozzájárulhatnak egy-egy réteg (csoport) társadalmi meghatározottságához.</p> <p>A gazdaság- és a társadalomfejlesztés során a kreativitás, vagyis a tudás gyakorlatba történő áthelyezésének a módja lett a kulcskérdés. A kreatív osztály megerősödésével erősödik a városi lét tudásra, információra, multikulturalizmusra, az eszmék és életformák cseréjére alapozó jellemzése.</p> <p>Úgy gondoljuk, hogy a hagyományos kulturális fejlesztések mellett a kulturális decentralizáció (a kisközösségek) „együttélése” figyelhető meg napjainkban.</p> <p>Intézkedéseink erre a szimbiózisra igyekeznek reflektálni.</p> <p>Ennek részeként elsődleges feladat a megyei könyvtár helyzetének rendezése, és egy tudásközpont létrehozása.</p>

• Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek terjesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása által elérhető előnyök kihasználása • Informatikai kultúra fejlesztése és egyéb területek informatikai támogatása • Lakosság széleskörű tájékoztatása • Platform a lakossági kommunikációra
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Az internet és a modern kommunikációs eszközök széleskörű elterjedése nagyon megkönnyíti a kommunikációt város szereplői, a városvezetés, a gazdasági szektor, a civil mozgalmak és a lakosság között. Internetes portálok és hírlevelek segítségével a fontos események, programok, rendezvények meghirdethetők. A lakosok számára kérdőívek küldhetők, véleményük internetes fórumok formájában is kikérhető, ezzel megkönnyítve a döntéshozók munkáját.</p>

• Ingyenes közterületi WIFI elérés kiépítése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság, és elsősorban a fiatalok komfortérzetének növelése • Turisták kommunikációjának, információszerzésének megkönnyítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Szekszárd központjának közterületein a díjmentesen használható WI-FI szélessávú internettel is hozzájárulhat az Önkormányzat a korszerű, barátságos közösségi terek létrejöttéhez. Ezzel is segíteti a város az ide látogató vendégeket és a város polgárait a tájékozódásban, az ügyintézésben és a kikapcsolódásban.</p> <p>A Béla tér- Garay-tér- Szent István tér tengely, valamint a Prométheusz park, a Sportközpont és az Élményfürdő vezeték nélküli internet kiépítése jelentős előrelépés volna.</p>

• A helyi szellemi és tárgyi kulturális örökség megőrzése, védelme

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Imázsépítés • Közösségfejlesztés • Szabadidős tevékenységek fejlesztése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A program a fenntartható helyi közösségek és a társadalmi kohézió erősítése érdekében a kulturális örökség védelmét, megőrzését és hozzáférhetőségének javítását célozza. Cél a kulturális értékek megmentése, a kulturális sokszínűség erősítése, kétoldalú együttműködések fejlesztése a kortárs művészetek területén.</p> <p>Kiállítások szervezése, gasztronómiai bemutatók, hagyományörző fesztiválok.</p>

• A nemzeti és etnikai csoportok kulturális tevékenységének támogatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szubkultúrák felkarolása, bemutatása, elfogadtatása • Társadalmi integráció segítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Kiállítások, felvonulások, koncertek, bálók, gasztronómiai bemutatók színelőadások szervezése a különböző nemzeti és etnikai csoportok képviselői számára. Ezáltal széles körben megismertjük a velünk élő, de eltérő gyökerekkel rendelkező emberek kulturáját, hagyományait, és szokásait elősegítve a társadalmi integrációt.</p>

• A magángyűjtemények bemutatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális élet sokszínűvé tétele • Lokálpatriotizmus erősítése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Helyi gyűjtők kollekciójának tárlatokon történő bemutatása. Helyi művészek számára kiállítások szervezése. Szakértői előadások szervezése a irodalmi, történelmi, tudományos témákban, vagy útbeszámolók rendezése.</p>

4. Imázsépítés

- A városi nagyrendezvények fejlesztése

<i>Általános célok</i>	A lakosok és a turisták számára vonzóvá tenni a Szekszárdot
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	A kultúra eszközeivel növelni kell a város presztízsét, és ebben a nagy rendezvények nagy hatású marketing eszközök is lehetnek. A jól szervezett nagy rendezvények könnyen országos hírnévre tehetnek szert, ami a turizmus számára kitörési lehetőséget jelent. A rendezvények sorát ki lehet egészíteni az egyébként uborkaszesszonnak számító téli programokkal is, például farsangi felvonulás, és mulatság.

III/3 Szociális fejlesztések:

1. Az egészségügyi ellátás fejlesztése

- Helyi és térségi igényeket kielégítő egészségügyi ellátás biztosítása és fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmód terjesztése • Az életminőség javítása • Az esélyegyenlőség és a szolidaritás fokozása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A települési egészségterv, egy komplex program tervezet, amely a település lakossága életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, magába foglalja a kiinduló helyzet felmérését, ennek alapján cselekvési terv kidolgozását és az egészségterv kommunikálásának fázisait. Megvalósításában mindenki egyenrangú félként vesz részt, mivel a településen élők közös akaratát összegzi. Célja a településen élők életminőségének, ezen belül az egészségi állapotuk javításának fejlesztése, a közösségi erőforrások mozgósítása. Fontos biztosítani, hogy az egészségfejlesztési terv a településfejlesztési tervek részévé váljon, kidolgozása nemcsak települési, hanem kistérségi szinten is indokolt.</p> <p>A megelőzést a helyben elérhető szűrővizsgálatok, felvilágosító- és mentálhigiéniai előadások, valamint a mozgást népszerűsítő rendezvények szolgálhatják.</p> <p>Európai összehasonlításban igen kedvezőtlennek ítélnék meg a hazai egészségügyi szolgáltatások színvonalát. A minőséggel kapcsolatos tevékenységek azt szolgálják, hogy az egészségügy céljai explicit módon kerüljenek megfogalmazásra, a szolgáltatás tudományos alapú, és kontrollálható legyen.</p> <p>A szociális szférában javasolt tevékenységek alapelve, hogy megteremtjük az egyéni aktivitást, a motivációt a boldogulásra, a minél teljesebb élet élésére.</p>

- Mentőállomás korszerűsítése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A szolgáltatás színvonalának emelése • A dolgozók munkakörülményeinek javítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A szekszárdi mentőállomás igen leromlott állapotban van. Az állomás felújítása a szolgáltatás színvonalának és a dolgozók munkakörülményeinek is a javítását eredményezné. Ugyanakkor át kell gondolni, hogy az állomás felújítása helyett, nem volna e szerencsésebb azt egy külsőbb városrészbe áthelyezni, ahol a riasztáskor kisebb zavarást okoz a szirénázó autó. A környező településekre való eljutást is gyorsíthatja, ha nem a belvárosból indul az autó.</p> <p>Bár az állomás fenntartója az Országos Mentőszolgálat egységes állami egészségügyi intézmény, városi érdek is, hogy az állomás jó színvonalon működhessen.</p>

• Iskola-egészségügy fejlesztése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségmegőrzés és prevenció • Egészséges életre nevelés • Tájékoztatás • Iskolákban az egészséges életmódhoz szükséges körülmények kialakítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A gyermekek egészségét iskolázatásukkal kapcsolatban álló káros behatásoktól meg kell óvni, az iskolás gyermekek egészségügyének felügyeletére orvos szükséges. Az egészségügyi szűréseken túl a prevenció is igen fontos, melynek legfontosabb eszköze a tájékoztatás: balesetmegelőzés, drogprevenció, elsősegélynyújtás, mozgás, táplálkozás, családi életre nevelés.</p> <p>Az iskola fizikai körülményei is nagyban hozzájárulnak az iskolások egészségi állapotához: sportinfrastruktúra fejlesztése, világítástechnika korszerűsítése, ergonómikus padok-asztalok beszerzése, étkeztetés minőségének javítása, a zöldség- és gyümölcsfélék , illetve a teljes kiőrlésű gabonák arányának növelésével .</p> <p>Az iskola-egészségügy területének fejlesztése, az ellátást nyújtók létszámát növelése, a jogszabályi előírásoknak megfelelően a gyermeklétszámhoz igazodva, a hiányzó iskolai orvosi rendelők kialakításának és felszerelésének pótlása</p>

• Védőnői szolgálat technikai, tárgyi feltételeinek javítása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Védőnői szolgálat szolgáltatási színvonalának emelése • Munkakörülmények javítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A védőnők az egyének, családok, közösségek egészségi állapotának támogatását, fejlesztését, az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését, az egészség visszaszerzésének elősegítését, a további egészségi állapot romlásának megakadályozását, a gondozottak lelki és szociális támogatását végzik. A magas színvonalon végzett védőnői munka a záloga, a felnövekvő nemzedék, azaz a lakosság egészségi állapota alakulásának. A települési közösség-egészségügyi feladatok tervezésében és végzésében kulcsszerepet töltenek be a védőnők.</p> <p>A védőnői munka támogatása a tárgyi feltételek javításával, a települési élfelhetőség fenntartásának fontos eleme.</p>

2. A szociális ellátás fejlesztése

• Társadalmi integráció segítése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Társadalmi érvényesülést segítő kompetenciák megszerzése • Az életminőség javítása • Az esélyegyenlőség fokozása • Szegregátumok rehabilitációja
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A tartós munkanélküliek körében a hagyományos közmunkaprogramok mellett hangsúlyt helyez az önkormányzat a munkaerőpiacról régen kirekesztettek munkába-állításának mentális állapotának fejlesztésére, valamint az olyan segítő programokra, amelyek nem a pénzben kapható támogatásokra koncentrálnak.</p> <p>Remélhető, hogy ez a folyamat, amelynek lényeges elemei a civil szervezetek fejlesztése, közösségfejlesztők, szociális munkások alkalmazása, cigány kisebbségi önkormányzat fokozottabb bevonása a szocializációt meghatározó folyamatokba, segíteni fogja az egyéni közösségi aktivitást. Ez nagymértékben hozzájárulhat a szociális konfliktushelyzetek individuális megoldásához, a társadalmi mobilitási pályán való elinduláshoz, valamint a város belső tereinek megújításához is.</p> <p>A települési résztársadalmi csoportok társadalmi integrációját az is segítheti, ha lehetőséget adunk egyes karakteres területi részeknek a részönkormányzati szerep betöltésére is, valamint külön fókuszálunk az ifjúsági (fiatal felnőtt) korosztályokra is.</p> <p>Szegregált, leszakadt városrészek rehabilitációja.</p>

• Szociális szolgáltatások szintjének fenntartása, fejlesztése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Szolgáltatások iránti igények ismerete • Igénybe vevők szükségleteinek megfelelően testi-, lelki-, mentális állapotuk, társadalmi-gazdasági helyzetének javítása • Ellátás társadalmi hasznossága • Életminőség javítása • Esélyegyenlőség biztosítása • Fiatal generáció megtartása, városhoz történő kötődés erősítése, elvándorlás csökkentése.
Intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Szolgáltatás iránti kereslet ugrásszerű emelkedése várható (demográfiai változások), azonban a szolgáltatások kiépítettsége ezzel nem tart lépést. A meglévő szolgáltatások szükségleteknek megfelelő bővítése, fejlesztése indokolt az életminőségbeli romlás megakadályozása érdekében. A jogszabályi létszám-normatívák biztosítása előfeltétele az ellátások fejlesztésének. Az ellátások szükségleteknek való megfelelése fontos azért, hogy a városban ne maradjanak rászoruló rétegei ellátás nélkül, ugyanis ez jelentős társadalmi feszültséghez vezetne, megkérdőjelezve a szakmaiságot, a döntések érvényességét. A probléma-centrikus, szükségletekre reagáló ellátó rendszer lehet csak igazán költség-hatékony. Ugyanakkor a szolgáltatási eredmények javítását csak stabilan, törvényesen működő, ellátottak és fenntartók elvárásait szem előtt tartó, minőség és hatékonyság mellett elkötelezett intézmény képes biztosítani. Ezért vizsgálni kell a lakosság szükségleteit, igényeit, elvárásait. A szükséglet-felmérés eredményeinek visszacsatolása, figyelembe vétele az ellátás-szervezésben biztosíthatja a szolgáltatások hatékonyságát, hatásosságát.</p> <p>A források célzottságával minőségi javulás várható, valamint a lakossági megítélés, elismerés is javulhat, növelve a társadalmi rétegek szolidaritását. Fontos szempont a fiatalok elköltözésének csökkentése, kötődésének erősítése, kvalifikált munkaerő városba vonzása, megtartása. Ennek érdekében a gyermekjóléti ellátásokat is az igényeknek megfelelően kell megszervezni. Bővíteni kell a bölcsődei férőhelyek számát, esetlegesen a szolgáltatást. A mentálhigiénés, pszichológiai szolgáltatások iránti kereslet növekedése trend jellegű, ezért az ellátásokat ebben az irányban is bővíteni szükséges. Ezen a területen hatékonyak lehetnek a civil szervezetek, önkéntesek, kortárs segítők.</p>

• Közterületek és középületek akadálymentesítése

Általános célok	Esélyegyenlőség megteremtése Szekszárdon a közterületek és közintézmények használatában is
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A korlátozott képességűek, de akár csak a babakocsi kismamák számára meg kell könnyíteni a közterületeken történő közlekedést, és a közintézmények elérhetőségét. Az átkelőhelyeknél süllyesztett szegélyekkel, a lépcsők melletti rámpákkal, taktilis burkolatokkal, a lámpás gyalogos átkelőknél hangjelzést is adó egységek felszerelésével sokat javíthatunk a rászoruló városlakók, és a turisták életminőségén.

• Hajléktalanszálló korszerűsítése, vagy új építése

Általános célok	Hajléktalanok előírás szerű ellátását biztosító intézmény létrehozása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A jelenlegi intézmény nem felel meg az előírásoknak, és az igényeknek. Napirendre kell venni az új intézmény építését, vagy új helyszínre történő átépítését.

• Szociális bérlakás, nyugdíjsház, fecskeház építése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szegény családok lakáshoz juttatása • Nyugdíjasok ellátása • Fiatalok Szekszárdon tartása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>Szociális alapon rászoruló lakásproblémáinak megoldása önkormányzati szociális bérlakások építésével.</p> <p>Nyugdíjasok ellátását, egészségügyi felügyeletét, elfoglaltságát biztosító bentlakásos idősok otthona létrehozása a volt laktanya területén, vagy más központi fekvésű helyen. A korábbi rossz tapasztalatok miatt a Tolna Megyei Nyugdíjas Szervezetek Érdekszövetsége szerint ennek az intézménynek önkormányzati, vagy egyházi fenntartásúnak kell lennie.</p> <p>Fiatalok letelepedését segítő Fecskeház-projekt folytatása.</p>

• Családok átmeneti otthona

<i>Általános célok</i>	<p>Otthonalanná vált családok gyors segítése</p>
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthonalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét. Befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthonalanná vált szüleit, segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez. Biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást, a szülőknél az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt, közreműködik " a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve " az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthonalanságának megszüntetésében.</p>

3. Közbiztonság fejlesztése

• Közterületi biztonsági kamerarendszer fejlesztése, és üzemeltetése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Közterületi bűncselekmények visszaszorítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A közterületek megfigyelése az adott területen található közterületi értékek, a magántulajdon és a közbiztonság védelmét szolgálja. A térfelügyelő kamerák a rendőri jelenlétet nem pótolják, de a bűncselekmények megelőzésében és felderítésében meghatározó szerepet töltenek be. Térfelügyelő rendszert kizárólag a rendőrség és az önkormányzati közterület felügyelet üzemeltethet. A felvételek kezelése szigorú törvényi szabályozás szerint történik.</p> <p>A térfelügyelő kamerarendszerek méretük szerint lefedhetnek egy-egy városrészt, vagy akár az egész települést. A rendszert összekötve a BM szerverével, kiválóan alkalmazható például lopott gépjárművek kézrekerítésében is.</p> <p>A Béla téren működő rendszer továbbfejlesztése lenne javasolt elsősorban a belvárosi részekben, illetve a nagyobb közparkolóknál.</p>

• Polgárőrség támogatása

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Közbiztonság emelése • Polgárőrök munkakörülményeinek javítása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A polgárőrség a rendőrség kiegészítéseként hatékony segítséget jelent a települési közbiztonság javításában. A polgárőrség működéséhez elengedhetetlen, hogy pénzügyi helyzetük stabil legyen, mivel a technikai fejlesztésekhez mindig szükségünk van egy olyan keretre, amelyből gazdálkodhatnak. A működéshez szükséges bázis iroda, a technikai felszerelés, a gépjárműpark fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez segítségnyújtása.</p>

4. Városi civilpolitika

• Helyi közösségek fejlesztése

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Civil szervezetek szerepvállalásának növelése. • Szolidaritás erősödése. • Helyi társadalom formálása, lakosság öngondoskodásának növelése. • Közösségfejlesztés. • Társadalmi párbeszéd erősítése.
Intézkedés ismertetése, szükségesség indoklása	<p>A szociális ellátórendszer hatékonyabbá tétele érdekében szükséges a civil szervezetek, önkéntes segítők bevonása a szolgáltatásokba. Egyrésztől lehetőséget ad az alulról jövő kezdeményezéseknek érvényesülésére, ezáltal a szolgáltatásokat folyamatosan a szükségletek közelében lehet tartani. Másrésztől fokozza a helyi aktivitást, cselekvési hajlandóságot, ez alapjául szolgál az identitás növekedésének, a szolidaritás erősödésének. A civil szervezetekkel történő együttműködés első lépése egy civil-regiszter létrehozása lehetne, így az ellátórendszer tudomást szerezne arról, hogy a városban, illetve a térségben milyen megnyerhető szervezetek működnek. Átláthatóvá válnak az egyes szolgáltatási ágakban található partnerek, illetve szolgáltatási lefedettség.</p> <p>Az együttműködés folyamatos kapcsolatot kíván, és feltételezi a szükséges szakmai segítséget, tudástranszfert, és esetenként az ellátórendszer infrastruktúrájának igénybe vételét. A fejlesztések humán erőforrás megteremtése a lakosság aktivitásán, cselekvési hajlandóságán múlhat. Ennek érdekében javasolt a közösségi szociális munka megszervezése városrészenként, illetve ellátotti csoportonként, amely közösség-szervező-közösségfejlesztő katalizátorként segíti az egyéni és közösségi aktivitást. A közösségben, közösségi tevékenységben résztvevők jobban kötődnek az adott településhez, városuk iránt elköteleződnek, identitásuk fokozódik. A fiatal generáció megtartása érdekében a helyi közösségfejlesztés elengedhetetlen, a közösségért való értelmes, értékes tevékenység lehetőségének megteremtését ezért segíteni kell.</p>

• A fiatalok részére színvonalas időtöltési lehetőségek biztosítása

Általános célok	<ul style="list-style-type: none"> • Fiatalok identitásának mélyítése • Szabadidős tevékenységek (sport, művészet, kultúra, szórakozás) szervezése • Alkohol, cigaretta, drogfogyasztás csökkentése • Fiatalok kulturált szórakozásának hely biztosítása • Közösségi hely kialakítása
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az elmúlt néhány évtized alatt jelentős változások következtek be a fiatalok életstílusában. A társadalmi helyzet ma már kevésbé határozza meg a fiatalok szabadidős tevékenységének választási preferenciáját, hanem inkább kulturális identitásukat fémjelzi a választott életstílusuk. Az egyes szabadidős faktorok összefüggéseit vizsgálva kitűnik, hogy leginkább a szervezethez, illetve szervezetlenség a meghatározó a káros szenvedélyek iránti hajlam növelésében, illetve csökkentésében. Az ún. utcai formák, a fogyasztásorientált stílus elemei, amelyek leggyakrabban szervezetlenek, általában a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás magasabb előfordulásával járnak együtt, míg a szervezett formák az ellenkező hatást biztosítják.</p> <p>Eszközök: széles körben propagált, és minőségi programokat szervező szakkörök, sportklubok, vallásos közösségek, zenekarok, művészeti közösségek, színjátszóköri szervezésével (melybe az aktivizálható nyugdíjas réteg is bevonható), lekötethetők, és jó irányba terelhetők a fiatalok energiái.</p>

• Az időskorúak közösségi életének támogatása

<i>Általános célok</i>	Az idősek értelmes időtöltéséhez alternatíva nyújtása
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	A nyugdíjazás után sok ember érzi haszontalannak magát, ami életkedvük csökkenéséhez, betegségek kialakulásához vezet. Az idősek számára programok, kirándulások szervezése, összejövetelek rendezése (varrás, sakk, társasjáték, főzés, stb) változatosságot visz számukra a hétköznapiak során. Önkéntes munkacsoportok szervezése. Magyarországon még gyerekcipőben jár az önkéntesmunka, pedig a nyugdíjasok számára lehetőséget ad saját hasznosságuk elismerésére, szaktudásuk tovább kamatoztatására. Tanárok korrepetálásba, különfoglalkozások megszervezésébe való bevonása. Személyi jövedelemadó készítésénél nyugdíjas könyvelők által nyújtott segítség. Jogi tanácsadás. Nyugdíjsház létrehozása.

5. Kistérségi, regionális feladatok ellátása

• A kistérségi és regionális partneri kapcsolatok hatékony működtetése

<i>Általános célok</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A kistérség és a régió összehangolt fejlesztésének előmozdítása • Az önkormányzati közszolgáltatások színvonalának emelése
<i>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</i>	<p>A hatékonyabb működés érdekében a szolgáltatások és fejlesztések összehangolt működtetése kistérségi, és regionális szinten egyaránt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • önkormányzati feladat- és hatáskör ellátás, térségi közszolgáltatások (ellátási- és szolgáltatási rendszerek, intézményrendszerek szervezése, összehangolása, integrálása, intézmények közös fenntartása, működtetése, fejlesztése) szervezése, összehangolása, biztosítása, fejlesztése, • államigazgatási feladat- és hatáskör ellátása, • térség- és területfejlesztés: a kistérség területének összehangolt fejlesztése, (fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítése, megvalósítása) • településfejlesztés összehangolása.

2.6 Településpolitikai stratégia

Szekszárd MJV Önkormányzata a települési célokat a partnerhálózat segítségével valósítja meg. A célok megvalósításához az önkormányzati erőforrásokon túl a város fel kívánja használni az Európai Unió és Magyar Kormányzati támogatásrendszer nyújtotta kereteket. A települési stratégia értelmében a célokhöz rendelt települési programokat a támogatási rendszer ismeretében navigáljuk az alábbiak szerint:

Érdekképviselet

A város érdekeinek navigálása az egyetemes (környezeti, természeti), valamint a társadalmi, a gazdasági, a települési, a térségi és az emberi szabályozási/érdek környezetben (Önkormányzati funkció)

Igazgatás és menedzsment

Érdek és érték igazgatás (államigazgatás, közigazgatás) és menedzsment (Polgármesteri Hivatal funkciója)

Értékgazdálkodás

Élhető, versenyképes és fenntartható gazdálkodás a környezeti és természeti, a társadalmi és gazdasági valamint a települési/térségi és táji értékekkel (Önkormányzati funkció)

2.7 Partneri együttműködés

Partneri együttműködés kezdeményezése a környezeti-természeti, a társadalmi-gazdasági és a települési/térségi-táji adottságok kihasználására, a potenciálok kibontására:

- a várospolitikai döntéshozók (képviselőtestület), a versenyszféra, és a civilszféra között
- a városi közigazgatás és az államigazgatás között
- a város és települési/térségi környezete között (szomszédos települések/városok, kistérség, agglomeráció, kistérség, megye, régió)

A partnerhálózat szerepkörei:

- Szekszárd lakosságának személyiségfejlesztése: nyitottság, identitás, lokál patriotizmus stb., Humán erőforrás fejlesztés, tanítva-tanulás: szakértelem, egészségfejlesztés stb.
- Környezeti-természeti, társadalmi-gazdasági, települési/térségi-táji struktúrafejlesztés, térszerkezet, gazdaságszerkezet, partnerhálózat
- Közösségépítés, társadalmi kohézió fejlesztés: kultúra fejlesztés, szellemiség formálás
- Civil-szféra fejlesztések, civil hálózatok létesítése (élhetőség)
- Szomszédos, kistérségi, agglomerációs, kistérségi, megyei, és régiós fejlesztések harmonizálása, partnerhálózat fejlesztés
- Versenyszféra fejlesztések: diverzifikált és integrált gazdaságfejlesztés, partnerhálózatok fejlesztése (versenyképesség)

2.8. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A korábbi fejezetekben ismertetett településfejlesztési célok és programok jelentős része nem köthető konkrét pozícióhoz. A településfejlesztési koncepció szintjén sok esetben bajos lenne pontosan meghatározni a tudásalapú gazdaság, a kedvező gazdasági környezet, a stabil város, vagy a városi értékgazdálkodás fejlesztésének konkrét fizikai helyszíneit. A központi szerepkör megerősítése egyetemes célok, és azon belül is a városi fejlesztések specifikus célok körébe tartozó fejlesztések sok esetben a település fizikai arculatának és funkcióinak fejlesztéséről szólnak, így pontos helyük is látható.

Városközpont

- É-D irányú forgalom csillapítása forgalomtechnikai eszközökkel a település É-D-I tengelyét képező Rákóczi és Széchenyi utcában.
- A történelmi központ funkcionális erősítése, Megyeháza épületének revitalizálása, funkcióval történő megtöltése, kereskedelmi, vendéglátó és szálláshely szolgáltató funkciók erősítése.
- Szállodaépítés
- A Szent István téri modern városközpont kereskedelmi és szolgáltató funkcióinak revitalizálása.
- Telepszerű “modern” lakóterületek minőségi fejlesztése, az épületek felújításával, földszinti kereskedelmi és szolgáltató funkciók minőségi átalakításával és a gépjárműelhelyezések problémájának illeszkedő megoldásával, a zavaró garázsorok eltüntetésével és a közterületek minőségének javításával.
- Illeszkedés építészeti elveinek, szabályozási elemeinek megfogalmazása a városközpont különböző részeire, a történelmi magra, az egykori polgári város megmaradt részeire és a modern városrészekre vonatkozóan.

Hosszúvölgy- Felsőváros

- Illeszkedés építészeti elveinek, szabályozási elemeinek megfogalmazása a Szekszárdi-séd völgyébe elhelyezkedő városrész különböző karakterű részeire, a kisvárosias és falusias jellegű beépítésekre.
- Funkcionális és építészeti program meghatározása és szabályozás létrehozása a területen elhelyezkedő, a település sajátosságát képező pincesorok megtartására és revitalizálására.

Bottyánhegy

- Telepszerű “modern” lakóterületek minőségi fejlesztése, az épületek felújításával és a közterületek minőségének javításával.
- A fejlesztések egységes arculatot biztosító szabályozásának kidolgozása a sorházakkal beépített területrészekben.
- A Rákóczi és Kadarka utca közötti történelmileg beépített területen elő kell mozdítani a terület átépítését, megtartva annak eredeti arculatát és kidolgozva az illeszkedés szabályait. Meg kell ismertetni és el kell fogadtatni a város társadalmával e városrészek értékeit, közterületeit rendezni kell annak érdekében, hogy e terület lakossága és épített környezete folyamatosan megújuló legyen.

Újváros

- Újváros Ny-i részén, a történelmileg beépített területen elő kell mozdítani a terület átépítését, megtartva annak eredeti arculatát és kidolgozva az illeszkedés szabályait. Meg kell ismertetni és el kell fogadtatni a város társadalmával e városrészek értékeit, közterületeit rendezni kell annak érdekében, hogy e terület lakossága és épített környezete

folyamatosan megújuló legyen. A megújítás folyamatának megindításával elejét lehet venni a területen megkezdődött szegregációnak.

Alsóváros

- Telepszerű “modern” lakóterületek minőségi fejlesztése, az épületek felújításával és a közterületek minőségének javításával.
- Társadalmi és gazdasági programot kell alkotni a Kisfaludy és a Tartsay utcák közötti tömbök sorházas, szlömösödött beépítésének megújítására, a kialakult szegregáció csökkentésére.

Bakta

- Telepszerű “modern” lakóterületek minőségi fejlesztése, az épületek felújításával és a gépjárműelhelyezések problémájának megoldásával, és a közterületek minőségének javításával.
- A fejlesztések egységes arculatot biztosító szabályozásának kidolgozása a sorházakkal beépített területrészekben.

Miklósváros

- A város É-i kapujában a Rákóczi út melletti gazdasági területek közterületi kapcsolatainak rendezettségét kell megteremteni a terület arculatának egységesítésével.
- Felül kell vizsgálni, hogy a Sió-parton kijelölt rekreációs terület összhangban van-e a tervezett Sió-rekonstrukció elképzeléseivel

Szőlőhegy

- Az illeszkedés építészeti elveinek, szabályozási elemeinek megfogalmazása a városrész falusias jellegű beépítéseire.

Iparterület

- Az Iparterület külső feltáró útjának (Damjanich utca) D-i folytatása a hatályos településszerkezeti tervben megfogalmazottak szerint, melynek megépítésével a belső elkerülő út teherforgalma csökkenthető, a város É-D irányú forgalma megszűnhet.
- Új fejlesztési területeket csak a rendelkezésre álló zöld-, és barnamezős iparterületek beüzemelését követően szabad kijelölni. A fejlesztési területek kijelölésénél figyelembe kell venni az igénybevételre tervezett termőföldek minőségét.

Szilfa körül

- A hatályos településrendezési tervben megfogalmazott lakóterületi fejlesztést a jelen gazdasági környezetre jellemző visszafogott építési kedvnek megfelelően át kell vizsgálni, és ezzel összefüggésben felül kell vizsgálni a gazdasági terület nagyságát és a tervezett úthálózatot.

Csörge tó

- A Csörge-tó környezetében meghatározott rekreációs és üdülő terület rendeltetését felül kell vizsgálni. A város zöldterületi rekreációs funkcióit egyrészt a város környezetében lévő dombok biztosítják, másrészt a térségi szemlélettel összhangban a Gemenci természetvédelmi terület ilyen célú fejlesztését kell erősíteni, annak városi kapcsolatát fejleszteni. E térségi szemlélet részeként a Gemenci kisvasút városi kapcsolatát kell kiépíteni, annak nyomvonalát, állomásait a településrendezési tervben rögzíteni kell.

Palánk

- Új fejlesztési területeket csak a rendelkezésre álló zöld-, és barnamezős iparterületek beüzemelését követően szabad kijelölni. A fejlesztési területek kijelölésénél figyelembe kell venni az igénybevételre tervezett termőföldek minőségét.
-

Várostól Ny-ra elhelyezkedő dombság, szőlőhegyek

- A borvidékként nyilvántartott domboldalok egységes építészeti arculatának kialakítása érdekében a tájba illeszkedő, arra jellemző építészeti elemek figyelembevételével megfogalmazott építésszabályozást kell alkotni.
- A foglalkoztatottság emelése, a munkahelyteremtés megállíthatja, vagy lassíthatja a prэшázakba való kiköltözés kedvezőtlen folyamatát.
- A módosabb társadalmi rétegek elvárása szerint a belterületet ugyancsak a szőlőterületek rovására kellene növelni, ami ellentétes a város értékgazdálkodási elveivel.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepciót a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján készítettük el. A rendelet a településfejlesztési koncepció előzményeként előírja megalapozó vizsgálati dokumentáció elkészítését is. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározását a megalapozó vizsgálatban részletesen ismertettjük.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Ócsény területén meglévő repülőtér fejlesztése, valamint Bogyiszló területén tervezett Dunai kikötő megépítése Szekszárd és térségének infrastrukturális programjának meghatározó elemei. Ezek az elemek Ócsény és Bogyiszló községek településszerkezeti terveiben szerepelnek, így Szekszárd városának, térségének és az érintett községeknek az infrastrukturális fejlesztési programja e kérdések vonatkozásában szinkronban van.

A város és környező települések tervezett közlekedési kapcsolatainak áttekintése során (településszerkezeti tervekben és fejlesztési koncepciókban rögzített kapcsolatok) több ponton összehangolatlan a tervezett közlekedési szerkezet, ennek elemei a településeket összekötő, nem az országos úthálózathoz tartozó kapcsolatok kijelölése, mely ellentmondásokat a következő pontokban taglaljuk:

Bogyiszló

A község fejlesztési terveiben szerepel a Duna-menti regionális kerékpárút kialakítása, mely Szekszárd Város hatályos városfejlesztési programjával találkozik, ugyanakkor Szekszárd településszerkezeti terve nem jelöl kapcsolatot e tervezett kerékpárút nyomvonallal. E vonatkozásban a fejlesztések összehangolása, illetve ennek alapján a településszerkezeti terv kiegészítése szükséges.

Ócsény

A fejlesztési tervekben és a község szerkezeti tervén szerepel az Országos Területrendezési Terv alapján Szekszárd és a Gemenci szabadidő központ kerékpárúttal való összekötése, mely tervezett kerékpárútnak Szekszárd szerkezeti tervében hiányzik a kapcsolata. Össze kell hangolni a szomszédos települések ilyen irányú fejlesztési elképzeléseit.

Ócsény önkormányzati fejlesztési elképzelései között szerepel Szekszárdot Ócsénnyel közvetlenül összekötő út kiépítése a vasút É-i oldalán, amely a jelenlegi ~ 5 km utat 2,5 km-re csökkentené. A tervezett nyomvonal Szekszárd településszerkezeti tervében nem szerepel, így azt az önkormányzatok közötti közös megegyezéssel a szerkezeti terven ki kell egészíteni.

A Gemenci kisvasút kihasználtságának növelése érdekében a vasútvonal bővítése lenne javasolt észak-nyugati irányban Szekszárdig, dél-keleti irányban pedig Baja-Dunafürdőig. Szekszárd településszerkezeti terve a kisvasút várossal történő kapcsolatát nem tartalmazza.

Kakasd

A község és a város településszerkezeti terveinek kapcsolatában a 6-os főútvonal mentén tervezett kerékpárút szerepel új elemként, mely kerékpárút összeköttetés Szekszárd szerkezeti tervéből hiányzik. Össze kell hangolni a szomszédos települések ilyen irányú fejlesztési elképzeléseit.

Sióagárd

A község fejlesztési programja megfogalmazza a regionális és kistérségi kerékpárút megépítésének szükségességét, ugyanakkor a község és a város településszerkezeti tervei a kerékpárút nyomvonalakat nem rögzítik.

Tolna

Tolna településszerkezeti tervében a vasút Ny-i oldalán kerékpárút kialakítása tervezett Szekszárd irányába. Szekszárd településszerkezeti terve a kerékpárút nyomvonalat nem jelöli, a fejlesztési célok összehangolása szükséges.

Szekszárd város területén a tervezett közúthálózat rendszerében véglegesen rögzíteni kell a Keselyűsi úttól D-re a Damjanich utca folytatásában tervezett külső, gazdasági területeket feltáró út nyomvonalát.

A Szilfa körül városrész tervezett területfelhasználásait – új lakó- és gazdasági területek kijelölését – a tényleges igények mentén felül kell vizsgálni.

A javasolt területfelhasználás változások

A Szilfa körül városrészen tervezett új gazdasági fejlesztési területeket a reális fejlesztési igényeknek megfelelően felül kell vizsgálni, és a közlekedési hálózat módosításával szinkronban kell lehatárolni. Felül kell vizsgálni az 56-os úttól K-re kijelölt új kertvárosias lakóterületek létjogosultságát.

Felülvizsgálatra javasoljuk a Csörge-tó környezetében kijelölt rekreációs fejlesztési területeket, üdülőterületeket.

Miklósváros és a Sió közötti területen a rekreációs fejlesztési területeket javasoljuk felülvizsgálni a Sió-fejlesztés függvényében.

Felül kell vizsgálni a településrendezési tervekben a falusias és kertvárosias lakóterületi besorolást annak érdekében, hogy egyértelműen lehatárolt legyen, hogy mely lakóterületeken működhet gazdasági tevékenység, ugyanis az országos szabályozás a kertvárosias lakóterületeken a gazdasági tevékenységet nem teszi lehetővé.

3.3. Javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Műemléki városközpont revitalizációja

A város történelmi és műemléki központja a Béla király tér és a Garay tér, valamint az azokat határoló épületegyüttesek. A terek és környezetük, a műemlékileg védett épületek az elmúlt időszakban jelentős mértékben megújultak. A tér környezetében található elsősorban intézményi funkciójú épületek – templom, megyeháza, bíróság, ügyészség, börtön, városháza, plébánia, egykori takarékszövetkezet épülete – csak az intézményekkel kapcsolatos vonzással rendelkeznek. Hiányzik a térről az a városi élet, melyet a kereskedelem, de különösen a vendéglátás és a kulturális intézmények vonzása jelenthet. A településfejlesztési koncepcióban e műemléki városmag további revitalizációja, étellel való megtöltése a cél. E program megvalósítása az alulhasznosított gyönyörű klasszicista megyeháza épületének új funkciókkal történő megtöltésével, valamint a börtön épület

funkcióváltásával, a börtön innen történő kitelepítésével történhet. Az előző esetében javasolt az épületben egyéb funkciók mellett könyvtár, közgyűjtemény és kiállítóter létrehozása, a börtön épület esetében pedig szálloda kialakítása. Ugyancsak fontos, hogy a belváros területén található szálloda megújuljon és régi funkcióját ismét betöltse.

Várospolitikai eszközökkel fel kell értékelni a beruházók, ingatlanfejlesztők és a lakosság számára a történelmi központot, az ott meglévő védett, vagy védelemmel ugyan nem rendelkező, de környezetében az építészeti örökség részét képező épületek, ingatlanok hasznosítását annak érdekében, hogy a napjainkra megmaradt központ minőségi fejlődése megtörténjen.

Épített örökség védelme szabályozási eszközökkel

A település műemléki védettségű, építészeti örökségének nagy része és számos helyi védettségű épület a történelmi központ helyén, környezetében található. Ezek az épületek egységes műemléki jelentőségi területen helyezkednek el, az örökségvédelmi hatóság engedélyezési eljárásokban megváltozott közreműködése miatt e területre egyértelmű és részletes építésszabályozást kell kidolgozni, a védettség alatt nem lévő épületek felújításához, átalakításához és új épületek építéséhez.

A fent említett műemléki jelentőségű területhez nem tartozó, többségében a 20. sz. 1. feléről napjainkra megmaradt polgári város – Felsőváros, Újváros – egységes építészeti örökségének megfelelően az egyes területek részletes szabályozását el kell készíteni annak érdekében, hogy az ottani fejlesztések a meglévő építészeti környezethez harmonikusan illeszkedjenek. A szabályozás korlátozó elemein túl példaértékű fejlesztések bemutatásával és programszintű arculati projektekkal fel kell mutatni a lakosságnak e területek elvárt építészeti kialakítását.

A várostól Ny-ra elhelyezkedő szőlőhegyek építészeti örökségének feltérképezésével e területekre építészeti útmutatót és ezzel összefüggésben építési szabályozást kell készíteni, megtartva és erősítve e területek örökölt építészeti arculatát.

MELLÉKLET: A FEJLESZTÉSI CÉLOKKAL HARMONIZÁLÓ EDDIGI EREDMÉNYEK

I. Gazdasági versenyképesség erősítése egyetemes cél

I/1 A tudásalapú gazdaság megteremtése

1. Tudás intenzív hálózatosodás elősegítése

- Vállalatok önálló K+F+I tevékenységének támogatása
- Humán erőforrás fejlesztés komplex hátterének biztosítása
*2004/147. sorszámú Önkormányzati határozat
Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozása és infrastrukturális feltételeinek javítása
A szakképzés új irányai. Az Illyés Gyula Kar a munkaiügyi központ támogatásával először szociális gazdasági menedzser akkreditált képzéssel, majd a nemzetközi partnereivel európai szociális gazdasági menedzser szakirányú továbbképzéssel illetve mesterképzéssel kíván megfelelni az igényeknek.
A szekszárdi Borkultúra SzabadEgyetem 2009. májusában, a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Karán indult és azóta is sikeresen működik havonta egy alkalommal.*
- Fiatal diplomások megtartását célzó, helyi vállalatoknál történő elhelyezkedésüket segítő önkormányzati programok

2. Kutatási-fejlesztési központok, mainstream iparágak letelepítése

- Technológia alapú cégek letelepülésének támogatása, lobby
- Innovációs tudáspark létrehozása az egyetemi kar bevonásával

3. Az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése

- Munkaerőpiac alapú rugalmas képzési struktúra támogatása

I/2 Kedvező gazdasági környezet kialakítása

1. Extenzív iparfejlesztés

- A környező kistérségek mezőgazdasági feldolgozó központjává válás elősegítése
- Kereskedőház kialakítása, fejlesztése (Élelmiszeripar konzerv, húsipar piacra jutását segítő szolgáltatások fejlesztése, Nemzetközi termelői, beszállítói láncokhoz való kapcsolódás)

2. Agráripár, feldolgozó ipar fejlesztése

- Helyi tradíciókkal bíró iparágak betelepülésének a támogatása (pl. húsipar)
- Belvizes mezőgazdasági hasznosítású területeken a tájfenntartó gazdálkodás kialakítása, termelési struktúraváltás, energianövények termelése
- Klaszter szervezés, ökopiac

3. Ipari park, ipari övezet fejlesztése

- Szekszárd logisztikai szerepkörének erősítése
- Barnamezős területek revitalizálása
- Az M6, M9 autópályákban rejlő gazdasági potenciál kiaknázása
2005.december 14-én 20 alapító taggal, köztük a Szekszárdi Ipari Park Kft.-vel, megalakult Szekszárdon a Szekszárdi Autóipari Alkatrész-beszállítók Klasztere.

4. Turisztikai infra-, szupra-struktúra- és termékfejlesztés

- **Rekreációs, turisztikai és befektetői vonzerő fejlesztés (települési, táji arculat)**
Szekszárd 12/2009.(III.30.) rendelete a „SZEKSZÁRD VÁROS BORA” elismerő cím alapításáról és odaítéléséről
- Belvárosi, nagy befogadóképességű, színvonalas szálloda fejlesztése befektető segítségével
- Fürdőprojekt folytatása
- Kulturális turizmus vonzerejének bővítése, a művészeti és kulturális értékek országos ismertségének növelése
TOURINFORM iroda
Szekszárd és Térsége Turisztikai Közhasznú Egyesület (TDM) front office irodája
Szekszárdi Turisztikai Non-Profit Kft.
- Ifjúsági és sportszálló kialakítása
- A táji adottságokban: a borban és Gemencben rejlő gazdasági potenciál kiaknázása (Borutca, látogatóközpont)
- Települési kerékpárút rendszer fejlesztése
- Település kerékpárútjainak bekötése az országos rendszerbe
- Lovas sportra alapuló fejlesztések támogatása
- A turisztikai szolgáltató cégek szerveződésének a támogatása
- Sió meder rendezése, térség fejlesztése, kerékpárút fejlesztése, vízi turizmus kialakítása

5. Város-marketing

- Szekszárd és vonzáskörzete piaci pozícionálása, integrált marketing terv készítése
- Szekszárd város kommunikációs programja
Szekszárdi kommunikációs csatornák: Tolnatáj televízió, Szekszárdi Vasárnap hetilap, Rádió Antritt, a város honlapja.
- A civil-szféra tájékoztatása, információ igényének felkeltése
- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi marketing-kommunikáció összehangolása
- A városi, a vállalkozói és a gazdálkodói marketing-kommunikáció harmonizálása

6. Meglévő munkahelyek védelme, atipikus foglalkozási formák emelése

- Az atipikus foglalkoztatási formák emelése
- A városi, a kistérségi, az agglomerációs és a kistérségi munkahelyek védelme a vállalkozások támogatásával
- Vállalkozások erőforrás hatékonyság-növelését célzó fejlesztéseinek támogatása
- A meglévő és fejlődő vállalkozások működési feltételeinek javítása, az EU követelményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges fejlesztések elősegítése a kistérségi és régiós támogatási források együttes felhasználásával
- Az inkubátorház eredményes működtetése, ténylegesen a kezdő vállalkozóké legyen

II. Stabil város egyetemes cél

II/1 Fenntartható pénzügyi és vagyongazdálkodás

1. Ingatlan- és vagyongazdálkodás

- Városi ingatlanvagyongazdálkodás, a város fejlesztés-rendezés és az önkormányzati ingatlanfejlesztés harmonizálása
- Döntéselőkészítés, összehangolt város- és térségmenedzsmentet segítő célorientált, egységes tervezési rendszer kialakítása, a tervezés társadalmosítása

2. Közüemi infrastruktúra fejlesztés működtetés

- Városi közlekedéshálózat fejlesztés, intermodalitás fejlesztés

A város által előkészített közlekedésfejlesztési projektek:

1. Szekszárd 56. sz. főút 3+995 kmsz jobb oldalon, Hunyadi utcai alárendelt csomóponti ágon önálló, forgalomterelő szigettel elválasztott jobbra kanyarodó sáv építése
2. Szekszárd 56. sz. főút 1+690 km szelvényében (5112. j. út csomópontja) található csomópont körforgalmú csomóponttá történő átépítéséről
3. Zártkerti utak szilárd burkolattal történő ellátása
4. Szent István tér – Palánki út (5112. út) közötti kerékpárút, kerékpárhíd kiépítése
5. Keselyűsi út jobb oldalán, Csörge tótól a Sió-csatorna árvízvédelmi töltésig kerékpárút építése Domboriig
6. Várköz – Szent László utca összekötő út építése
7. Forgalmirányító berendezések korszerűsítése
8. Utas tájékoztató rendszer
9. B+R parkolók
10. Arany János utca – Szent István tér gyalogátkelőhely létesítése
11. Bezerédj tömbbelső mélygarázs létesítése

Szekszárd 41/2011. (VII. 5.) önkormányzati rendelete a lakások és egyéb építmények építéséhez, kialakításához kapcsolódó parkolóhelyek biztosításáról

Szekszárd 31/2011. (V. 4.) önkormányzati rendelete a közterületi parkolók üzemeltetéséről és a parkolási díjakról

A közelmúlt átszervezése során javult a városi tömegközlekedés: egy átszállással szinte bárhová el lehet jutni, és sokat fejlődött az utastájékoztató is. (Fenntartásprogram)

- Vízi közlekedés fejlesztése
- Agglomerációs és települési tömegközlekedés fejlesztése
Szekszárd 15/2004.(IV.30.) rendelete a taxiállomás igénybevételének rendjéről
- Vízi- közművek fejlesztése
Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése 3/1996. (II.15.) Kgy. sz. rendelete a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről
- Energia közművek fejlesztése
- Meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a város megvalósíthassa függetlenségét az országos (és import) energiaellátó rendszerektől, alternatív energiahordozók felhasználásával.
- Hírközlés fejlesztése, légvezetékek kiváltása

3. Pénz-gazdálkodás: költségvetés, adók, hitelek

- Pénzügyi egyensúly megtartása
- Beruházások pénzügyi fenntarthatóságának elemzése
- Pályázatfigyelés és írás

II/2 Városi értékgazdálkodás, diplomácia

1. Gazdálkodás a város környezeti és természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeivel

- Természetvédelem – országos és helyi természeti értékek védelme, biodiverzitás védelme
Szekszárd 41/2007.(XII.5.) rendelete a helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének fenntartásáról.

- Átfogó informatikai rendszer létrehozása
 - Védett és védelemre érdemes táji, természeti elemek megóvása, fejlesztése
 - Települési környezetvédelem és klímapolitika
 - Szekszárdi Önkormányzat 34/2003. (XII.19.) rendelete a köztisztaság fenntartásáról és a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról, annak kötelező igénybevételéről a módosításokkal egységes szerkezetben*
 - Szekszárd 11/2011. (III. 9.) önkormányzati rendelete a köztisztaság fenntartásáról és a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról, annak kötelező igénybevételéről szóló 34/2003. (XII. 19.) önkormányzati rendelet módosításáról*
 - Szekszárd 5/2011. (II. 9.) önkormányzati rendelete az avar és kerti hulladékok nyílt téri égetéséről.*
 - Szekszárd 18/2013. (IV. 2.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról*
 - Szekszárd 25/2004.(IX.30.) rendelete a helyi hulladékgazdálkodási tervről*
 - Szekszárd Környezetvédelm Programja, 2010*
 - Szekszárd Települési Klímastratégia, 2010.*
 - Szekszárd 12/2011. (III. 9.) önkormányzati rendelete a zajvédelemről*
 - Szekszárd 22/2004.(VI.24.) rendelete a talajterhelési díjról*
 - Szekszárd 23/2003.(XII.3.) rendelete az állatok tartásáról*
 - Szekszárd 9/2003.(IV.30.) rendelete a temetőkről és a temetkezésről*
 - Szekszárd 31/1995.(XII.1.) KGY. számú rendelete a helyi környezetvédelmi alap létrehozásáról, az alappal való rendelkezés és gazdálkodás szabályairól a módosításokkal egységes szerkezetben*
 - A tájfenntartás társadalmi, gazdasági elismertetése, (a területfejlesztés és a vidékfejlesztés harmonizálása)
 - Környezetbarát térségi iparfejlesztés feltételeinek megteremtése
 - Vízrendezés fejlesztése, felszíni víz elvezetés, záportározó, mederrendezés
 - Energetikai korszerűsítések
 - Folyamatban lévő pályázatok: Városi Bölcsőde, I Béla labor, Wosinsky óvoda energetikai korszerűsítésére*
 - Idősek otthona, és a Mérey utcai Óvoda komplett energetikai korszerűsítése megtörtént*
 - A teljes közvilágítás LED-es rendszerűre cserélése folyamatban van.*
 - A nem védett tájban a tájkarakter megőrzése, a területek ökológiai aktivitásának növelése
 - Térségi együttműködéssel törekedni kell a zöldhálózatok rendszereinek kialakítására, a meglévő és tervezett erdők, zöldterületek egységes rendszerbe szervezésével
- ## 2. Városi diplomácia
- A civil-szféra és az önkormányzat partner kapcsolatának újrapozicionálása
 - Önkormányzati partnerkapcsolat újrapozicionálása: a vonzáskörzeti (kistérségi, agglomerációs, kistérségi) és - a városhálózati az érdekezésség alapján
- ## 3. Lobby programok
- A versenyszféra belső és önkormányzati partner-kapcsolatainak újrapozicionálása
 - Városhálózati együttműködés fejlesztése
-

III. Központi szerepkör megerősítése egyetemes cél

III/1 Élhetőségi fejlesztések:

1. Gyermekek- és ifjúságpolitikai fejlesztések

- Bölcsőde-, Óvoda-, és Iskolafejlesztések
- Tehetséggondozás
- Játzóterek fejlesztése
- Gyermekjóléti központ működtetése
- A szükséges gyermekvédelmi szakellátások biztosítása

2. Rekreatív infrastruktúra-fejlesztés

- Szabadtéri rekreációs területek fejlesztése: sétautak, pihenők, tanösvények
- Fürdőprojekt folytatása
- Városon belüli kerékpáros szolgáltatások kialakítása, kerékpárút hálózat fejlesztés

3. Sportpolitikai fejlesztések

- Edzőtáborok menedzselése
- Társadalmi támogatottsággal rendelkező sportkezdeményezések támogatása
Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 15/2009.(IV.8.) rendelete Szekszárd város sportjáról
- Általános-, és középiskolai sportinfrastruktúra fejlesztés, tartalom fejlesztés, csarnok

III/2 Városi fejlesztések:

1. Épített környezet fejlesztése

- Településarculat fejlesztés, lakótelep felújítás
„Szépítsük együtt Szekszárdot!” program, amely Szekszárd lakóinak életét hivatott tárgybeli és szellemi minőségben javítani
- Városközpont megújítás, tömbrehabilitációk
Garay tér, Béla tér felújítása
- Településvédelem, épített örökség védelme és rehabilitációja
Szekszárd 6/2009.(III.4.) rendelete a város- rehabilitációhoz kapcsolódó feladatok ellátásáról
Szekszárd 1/2009.(II.3.) rendelete a közterületek használatáról
Szekszárd 8/2004.(III.1.) rendelete Szekszárd Város Helyi Építési Szabályzatáról
Szekszárd 19/1996.(VI.5.) KGY. számú rendelete a helyi építészeti értékek védelméről
Szekszárd 7/2013. (III. 1.) önkormányzati rendelete a településképi véleményezési eljárásról
- Zöldfelület rehabilitáció és karbantartás, modern parkok kialakítása, ki kell alakítani a város zöldfelületi rendszerét
Szekszárd 30/2011. (V. 4.) önkormányzati rendelete a zöldfelület-gazdálkodásról
„Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát!” mozgalom
- Gyalogos zónák, forgalomcsökkentett területek növelése a központban
- Járdafelújítások, utcabútorok felújítása és cseréje

2. Természeti környezet védelme, rehabilitációja

- Illegális szemétkerakók felszámolása
- Felhagyott anyagnyerőhelyek feltérképezése és rekultiválása

- Tájéértékkataszter készítése, helyi természetvédelem körének kiszélesítése
- Természetvédelmi oktatás, tanösvények, szervezett természetjáró programok

3. Szellemi környezet infrastruktúrális fejlesztése

- Kulturális-közösségi létesítmények fejlesztése, terek kialakítása
2013. Aug 19-én átadták a Babits Mihály Kulturális Központot az Agora program keretein belül
- Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek terjesztése
- Ingyenes közterületi WIFI elérés kiépítése
- A helyi szellemi és tárgyi kulturális örökség megőrzése, védelme
- A nemzeti és etnikai csoportok kulturális tevékenységének támogatása
- A magángyűjtemények bemutatása

4. Imázsépítés

- A városi nagyrendezvények fejlesztése

III/3 Szociális fejlesztések:

1. Az egészségügyi ellátás fejlesztése

- Helyi és térségi igényeket kielégítő egészségügyi ellátás biztosítása és fejlesztése
A Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza struktúraváltó infrastruktúrális fejlesztése” című, TIOP-2.2.4-09/1-2010-0029. azonosítószámú projekt: a 3,6 milliárdos uniós támogatás- sal épülő beruházás milliárdos orvostechnológiai és számítástechnikai fejlesztést is tartalmaz
Szekszárd 54/2012. (XII. 17.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteiről
Szekszárd 8/2009.(III.30.) rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról
Szekszárdi Önkormányzat 35/2001.(XII.21.) rendelete a gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról
- Mentőállomás korszerűsítése
- Iskola –egészségügy fejlesztése
- Védőnői szolgálat technikai, tárgyi feltételeinek javítása

2. A szociális ellátás fejlesztése

- Társadalmi integráció segítése
2013 április. Átadták a Kék Madár Alapítvány új irodaépületét Szekszárdon: A munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek munkalehetőségének megteremtése, erre való felkészítéssel, feltételek megteremtésével és szükséges ideig tartó támasznyújtással.
Hat cigány mentor kezdte meg működését a szekszárdi általános- és középiskolákban a 2013-14 tanévben. A "hátrányos helyzetű tanulók" iskolai felzárkóztatása, tanulmányaik befejezése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése a mentorok feladata.
Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (51/2007. (III.26) Kormányrendelet alapján) célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.
- Szociális szolgáltatások szintjének fenntartása, fejlesztése
- Közterületek és középületek akadálymentesítése
Intézményeik, és orvosi rendelők akadálymentesítése folyamatban van.
- Hajléktalanszálló korszerűsítése, vagy új építése

- Szociális bérlakás, nyugdíjasház, fecskesház építése
*Szekszárd 2/2002.(III.6.) rendelete a lakáscélú önkormányzati támogatások helyi rendszeréről
Fecskesház program*

- Családok átmeneti otthona

3. Közbiztonság fejlesztése

- Közterületi biztonsági kamerarendszer fejlesztése, és üzemeltetése
Béla téren felszerelt 2 megapixelos felbontású fix és speed dome kamerák

- Polgárőrség támogatása

4. Városi civilpolitika

- Helyi közösségek fejlesztése
*A Szekszárdi Városfejlesztési Kft, mint Közvetítő Szervezet pályázatot hirdet
„Szekszárdikumok” – Városvédő, lokálpatrióta mini-projektek támogatására.*
- A fiatalok részére színvonalas időtöltési lehetőségek biztosítása
*A 2012. május 31-én megnyitott Szekszárdi Családbarát Strand- és Élmenyfürdő hét medencével, óriás csúszdákkal, hatalmas zöldfelülettel
Fiatal Klub létrehozása az új piac épületében*
- Az időskorúak közösségi életének támogatása

5. Kistérségi, regionális feladatok ellátása

- A kistérségi és regionális partneri kapcsolatok hatékony működtetése

Felhasznált dokumentumok

TOLNA MEGYE GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAMJA (2. SZ. MUNKAVÁLTOZAT) 2014-2020, KÉSZÍTETTE A TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT MEGBÍZÁSÁBÓL A HOZAM 2001 VIDÉKFEJLESZTŐ ÉS GAZDASÁGI SZOLGÁLTATÓ KFT. ÉS AZ MSB FEJLESZTÉSI TANÁCSADÓ ZRT.

DÉL-DUNÁNTÚLI OPERATÍV PROGRAM 2007-2013, 2007 MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

TOLNA MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA (KÖZGYŰLÉSI ELFOGADÁS ELŐTTI VÁLTOZAT, 2013)

A SZEKSZÁRDI KISTÉRSÉG FEJLESZTÉSI PROGRAMJA (2. SZ. MUNKAVÁLTOZAT) 2014-2020, KÉSZÍTETTE A TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT MEGBÍZÁSÁBÓL A HOZAM 2001 VIDÉKFEJLESZTŐ ÉS GAZDASÁGI SZOLGÁLTATÓ KFT.

SZEKSZÁRD MJV IVS 2007-2013, KÉSZÍTETTE METACOM BT., 2007.

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM 3.0 VERZIÓ (MUNKAKÖZI VÁLTOZAT) 2014-2020, KÉSZÍTETTE A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM A NEMZETGAZDASÁGI TERVEZÉSI HIVATAL KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
2013. SZEPTEMBER

VÍGVÁRI A. 2007: ÚTON EGY ÚJ VAGYONGAZDÁLKODÁSI PARADIGMA FELÉ

PISKÓTI I. – DANKÓ L. – SCHÜPLER H. – BÚDY L. (1997): RÉGIÓ- ÉS TELEPÜLÉSMARKETING. KJK-KERSZÖV, BUDAPEST.

SMART CITIES TANULMÁNY, AZ IBM MAGYARORSZÁG MEGBÍZÁSÁBÓL. FORRÁS: [HTTP://WWW-05.IBM.COM/HU/DOWNLOAD/IBM_SMARTERCITY_20110721.PDF](http://www-05.ibm.com/hu/download/IBM_SMARTERCITY_20110721.pdf)

CSAPÓ JÁNOSI–MATESZ KRISZTINA: A KULTURÁLIS TURIZMUS JELENTŐSÉGE ÉS SZEREPE NAPJAINK IDEGENFORGALMÁBAN, FÖLDRAJZI ÉRTESÍTŐ 2007. LVI. ÉVF. 3–4. FÜZET, PP. 291–301.

LOVAS TURIZMUS TERMÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA 2007-2013, 2009. FEBRUÁR, KÉSZÍTETTE: MAGYAR TURIZMUS ZRT., TERMÉK CSOPORT MAGYAR LOVAS TURISZTIKAI KÖZHASZNÚ SZÖVETSÉG

TÁJINDIKÁTOROK ALKALMAZÁSA A TÁJKÉPVÉDELMI TERÜLETEK LEHATÁROLÁSÁRA ÉS A TÁJKARAKTER MEGHATÁROZÁSÁRA. KOLLÁNYI, LÁSZLÓ, JOMBACH SÁNDOR, FILEPNÉ KOVÁCS KRISZTINA, NAGY GERGŐ GÁBOR (2012)

ALMÁSI BALÁZS: DOKTORI ÉRTEKEZÉS A ZÖLDHÁLÓZAT TERVEZÉS METODIKAI FEJLESZTÉSE BUDAPEST PEREMTERÜLETÉNEK PÉLDÁJÁN, BUDAPEST 2007, CORVINUS EGYETEM

WWW.TERMESZETVEDELEM.HU

PIKÓ, BETTINA: A KÖZÉPISKOLÁS FIATALOK SZABADIDŐ-STRUKTÚRÁJA, ÉRTÉKATTITÚDJEI ÉS EGÉSZSÉGMAGATARTÁSA SZOCIOLÓGIAI SZEMLE 2005/2, OLDALSZÁM: 88-99.

HÖNYI PÁL, KAPOV INNOVÁCIÓS TRANSZFER KÖZPONT KHT.: BARNAÖVEK ÉS VÁROSI TERÜLETEK REHABILITÁCIÓJA